Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-4-289 (Soruşturma)

Karar Sayısı : 10-60/1274-480 Karar Tarihi : 23.9.2010

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN, İsmail

Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,

Reşit GÜRPINAR

B- RAPORTÖRLER: Hilal YILMAZ, Neşe Nur ONUKLU, Recep GÜNDÜZ

C-ŞİKAYETÇİ : Re'sen

20

40

50

D. HAKKINDA SORUŞTURMA YAPILAN TARAFLAR:

1. <u>Acar Otomotiv Petrol Tic. Ltd. Şti.</u> Gaziantep Yolu Üzeri, Evren Sanayi Sitesi Karşısı Yıldız İş Merkezi, Citroën Plaza Şanlıurfa

- 2. <u>Adım Otomotiv Satış ve Servis Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.</u> İpekyolu Yolu Üzeri, Sani Konukoğlu Bulvarı No: 25 Şehitkamil/Gaziantep
- 3. Akça Yedek Parça Otomotiv Gıda ve Kimyevi Mad. San. Tic. Ltd. Şti. İstanbul Yolu Üzeri 8. Km., Citroen Plaza Tekirdağ
- 4. Alsancak Oto İnşaat Sanayi ve Tic. Ltd. Şti. Akçay Caddesi, No: 258/1 Gaziemir/İzmir
  - 5. <u>Arkas Otomotiv Servis ve Tic. A.Ş.</u> Aksel İş Merkezi Kısıklı Cad. No:35/A Bağlarbaşı Altunizade/İstanbul
  - 6. <u>As Coşkunlar Motorlu Araçlar İnş. Tur. Akaryakıt ith. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.</u> İstanbul Cad. No:6/1 E-5 Üzeri Gebze/Kocaeli
  - 7. Avcılar Av-Car Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. Üniversite Mh, Londra Asfaltı, No:6 Avcılar/İstanbul
    - 8. <u>Bostancıoğlu Motorlu Araçlar Dış Ticaret A.Ş.</u>
      Topselvi Mh, Havuzbaşı Mevkii, E-5 Karayolu Üzeri, No:50 Kartal/İstanbul
    - 9. <u>Bül Otomotiv Canlı Hayvan İnşaat Yatırım ve Pazarlama Tic. Ltd. Şti.</u> Güllük Mh, Yeni Terminal Karşısı Adapazarı
    - 10. <u>Coşkunlar Otomotiv Giyim San. ve Tic. A.Ş.</u> İzmir Asfaltı, Menderes Blv, No:224 Gümüşler/Denizli
    - 11. CTR Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.

Alemdağ Cad. Kısıklı Mah. No 18/1 Üsküdar/İstanbul

- 12. <u>Desil Otomotiv Turizm İnş. Nakliyecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.</u> Çayırhisar Mevkii, İzmir Yolu, 6. Km Balıkesir
- 13. <u>Dinç Otomotiv Tekstil Gıda ve İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.</u> Ergani Yolu Üzeri 3. Km. İplik Mah. Üçkuyular Mevkii Diyarbakır
- 60 14. Elmas Motorlu Araçlar San. Tic. Ltd. Şti. Gürsel Mh, İkizler Sk, No:2 Okmeydanı/İstanbul
  - 15. <u>Gençler Otomotiv Gıda Tic. San. Ltd. Şti.</u> Zonguldak Yolu Üzeri Ören Köyü Mevkii Zoguldak
  - 16. <u>Göksularsan Otomotiv Taşımacılık Hayvancılık Orman Ürünleri Turizm İnş. San. ve Tic. A.Ş.</u>

Uğur Mumcu Cad. Çayhane S. No:21 G.O.P. Çankaya/Ankara

- 70 17. <u>Gökşenler Oto Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.</u> Atatürk Oto Sanayi Sitesi, 2.Kısım, No:213, 80670 Maslak/İstanbul
  - 18. <u>Göral Motorlu Taşıtlar Turizm Ticaret A.Ş.</u> Konya Yolu, No:206 Balgat/Ankara
  - 19. <u>Ali Zülfikar Görgülü İnşaat Ticaret ve San. Ltd. Şti.</u> Kampüs Yolu üzeri, 5. Km. Van
- 20. <u>Gün-Las Güney Lastik ve Motorlu Araçlar Ticareti ve Servis Hizmetleri Ltd. Şti.</u> 80 Antalya - Alanya Karayolu 7.Km, No:198 Antalya
  - 21. <u>Hekimoğlu Sözmen Otomotiv ve Kimyevi Mam. Tic. San. Ltd. Şti.</u> Evren Mh, Atatürk Blv, No:32 Karacailyas/Mersin
  - 22. <u>Hilal Otomotiv İnş. Petrol Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti.</u> Gündoğdu Mahallesi, Çevreyolu Sokak, No:97 Eskişehir
  - 23. <u>Kar Otomotiv ve Tekstil Tic. Ltd. Şti.</u> Çırpıcı Yedikule Yolu, No:6/1, Cevizlibağ Topkapı/İstanbul
  - 24. <u>Kavuklar Otomotiv Tic. ve San. A.Ş.</u> Ankara Cd. No:69 Bornova/İzmir

- 25. <u>Kofoğlu Otomotiv Ticaret ve San. A.Ş.</u> Sancak Mah. Hükümet Cad. No:134 Yomra/Trabzon
- 26. Kon-Mot Motorlu Araçlar Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti. Ankara Yolu Üzeri, 4.km, Büsan Sanayi Girişi, No 214 Konya
- 27. Mersa Otomotiv Motorlu Araçlar San. ve Tic. Ltd. Şti. Sanayi Mh, Sancaklı Cd, No:26 Güngören/İstanbul
  - 28. <u>Metrapol Petrol ve Petrol Ürünleri Turizm Otel ve Market İşletmeciliği Ltd. Şti.</u> E-5 Karayolu Üzeri, Edirne Koleji Karşısı, 8.Km Edirne

29. Oksan Otomotiv İç ve Dış Tic. Sanayi Ltd. Şti.

Atatürk Blv, Kirazlık Mh, No:215, Citroën Plaza Kutlukent Samsun

30. Otosay Otomotiv Tic. ve San. Ltd. Şti.

İstanbul Yolu 12.Km, Şaşmaz Oto Sanayi Sitesi Girişi, No:43 Ankara

110

31. Özdağ Bilişim ve Motorlu Araçlar San. Tic. Ltd. Şti.

Demokrasi Cad, Gülay Sk, Yenişehir Mah, Yahya Kaptan Yolu, Citroën Plaza İzmit

32. <u>Ram Gıda Sanayi Tekstil İnşaat Dayanıklı Tüketim Ambalaj Pazarlama İthalat İhracat</u> Tic. ve Nakliyat Ltd. Şti.

İskenderun Yolu Üzeri, 5.Km, Citroën Plaza Antakya/Hatay

33. Sertepe Otomotiv İnş. Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.

Yeni Yalova Yolu, 15.Km, No:101, Sertepe Plaza, 16335 Ovaakça/Bursa

120

34. Somtaş Otomotiv İnşaat Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.

Keykubat Mah. Özkol Sok. No:23 Melikgazi/Kayseri

35. <u>Sönmezler Otomotiv İnşaat Taahhüt Nakliye Gıda Doğalgaz Dönüşüm Sis. İth. İhr. Tic.</u> San. Paz. A.Ş.

Tortum Yolu Üzeri Erzurum

36. <u>Şenel Motorlu Araçlar ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.</u>

Citroën Şenel Plaza, Sivas Çıkışı Erzincan Karayolu, 1. km. Sivas

130

37. <u>Şentürksan Otomotiv Ağır Vasıta iş Makinaları Takım Tezgahları San. Tic. A.Ş.</u> Hacıilyas Mah. Gül S. Gül İş Merkezi Kat:1 No:4 Bursa

38. Tekbaş Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.

Mersin Yolu Üzeri, 9.km. Seyhan/Adana

39. Ulugöl Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.

Ihlamurkuyu Mh, Alemdağ Cd, No:241 Ümraniye/İstanbul

40. Uşak Çağdaş Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.

1 Eylül Sanayi Sitesi, 14. Sk, Hizmet Binası Altı Uşak

41. Zengibar Motorlu Araçlar İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Karakavak Mevkii, Ankara Asfaltı Üzeri, 5.km, Citroen Plaza Malatya

42. <u>Bayraktar Otomotiv ve Servis Hizmetleri A.Ş.</u>

Boyalı Kösk Sok. No:4/1 34345 Bebek/İstanbul

- E- DOSYA KONUSU: Citroen Bayi Konseyi tarafından gerçekleştirilen uygulamalarla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ihlal edildiği iddiası.
  - **F- İDDİALARIN ÖZETİ:** Bazı Citroen bayilerinin yeni araç satış ve yedek parça satış, bakım-onarım hizmetlerinde fiyat tespit ettikleri iddiası.

G- DOSYA EVRELERİ:

160

180

190

200

Rekabet Kurulunun 27.11.2008 tarih ve 08-67 sayılı toplantısında alınan karar gereği yapılan önaraştırma kapsamında, Göral Otomotiv Tic. ve San. A.Ş.'de yapılan yerinde incelemelerde bulunan belgeler üzerine hazırlanan 31.12.2008 tarih ve 2008-4-289/İİ-08-MHA sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulu'nun 8.1.2009 tarih ve 09-01sayılı toplantısında görüşülmüş, Baylas Otomotiv A.Ş. (Baylas) ve bayileri hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (Kanun)'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Yapılan önaraştırma sonucunda hazırlanan 21.2.2009 tarih ve 2008-4-289/ÖA-09-HY sayılı Önaraştırma Raporu'na istinaden, Kurul'un 25.2.2009 tarih ve 09-08/156-M sayılı Kararı ile Citroen bayisi olan 41 adet Citroen bayisinin Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti için aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma başlatılmıştır.

Rekabet Kurulunun almış olduğu soruşturma kararının ardından, hakkında soruşturma başlatılan taraflara soruşturma açıldığına dair bildirim 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 11.3.2009 tarihinde gönderilmiş; Dinç Otomotiv Tekstil Gıda ve İnşaat San. Tic. Ltd. Şti. (Dinç)'ne posta ile ulaşılamadığından ilanen tebligat yapılmış ve As Coşkunlar Motorlu Araçlar İnş. Tur. Akaryakıt ith. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. (As Coşkunlar)'ne ise soruşturma bildirimi mahalle muhtarına tebliğ suretiyle yapılmıştır. Dinç ve As Coşkunlar dışındaki tarafların birinci yazılı savunmaları süresi içinde Kurumumuza intikal etmiştir.

Soruşturmanın, 6 aylık süresinin sona erdiği 25.8.2009 tarihine kadar tamamlanamayacağının anlaşılması üzerine, soruşturma süresi 5.8.2009 tarih ve 09-34/835-M sayılı Kurul Kararı ile süresinin bitiminden itibaren 6 ay uzatılmıştır.

Soruşturmada yapılan incelemelerde, "Filomobil" olarak adı geçen Bayraktar Otomotiv ve Servis Hizmetleri A.Ş. (Bayraktar)'nin bayiler arası fiyat tespiti anlaşmasına dâhil olduğuna dair belgelere ulaşılması üzerine hazırlanan 24.12.2009 tarihli Bilgi Notu, 30.12.2009 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve alınan 09-61/1495-M sayılı Karar ile Kurul, Bayraktar hakkında Kanun'u ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına ve soruşturmanın 25.2.2009 tarih ve 09-08/156-M sayılı Karar ile başlatılan soruşturma ile birleştirilmesine karar vermiştir. Soruşturmaya eklenen Bayraktar'a 4.1.2010 tarihinde soruşturma bildirimi gönderilmiş ve 30 gün içinde birinci yazılı savunmalarını yapmaları istenmiştir. Söz konusu teşebbüsün ilk yazılı savunması 4.2.2010 tarih ve 1013 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

Yürütülen soruşturma sonunda hazırlanan ve Soruşturma Heyeti'nin görüş ve tespitlerini içeren 25.2.2010 tarih ve SR/10-4 sayılı Soruşturma Raporu, aynı Kanun'un 45. maddesi uyarınca tüm Kurul üyeleri ile ilgili taraflara tebliğ edilmiş ve 30 günlük savunma süre uzatım talebi bulunan taraflara ek süre tanınmıştır. İkinci yazılı savunmalara ilişkin Soruşturma Heyeti'nin görüşlerini içeren Ek Görüş, Kanun'un 45. maddesi uyarınca Rekabet Kurulu üyeleri ile hakkında soruşturma yürütülen taraflara 18.5.2010 tarihinde gönderilmiştir.

Üçüncü yazılı savunmalara ilişkin savunma süre uzatım talebinde bulunan taraflara 30 günlük ek süre verilmiştir. Hakkında soruşturma yürütülen tarafların üçüncü yazılı savunmaların sonuncusu 20.7.2010 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. 20.9.2010 tarihinde taraf temsilcilerinin katılımıyla Sözlü Savunma Toplantısı yapılmış,

220

toplantıya katılanlar iddia ve savunmalarını bir defa da sözlü olarak dile getirmiştir. Kurul Kanun'un 48. maddesi uyarınca 23.9.2010 tarihli toplantısında nihai kararını vermiştir.

210 H- RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:

Soruşturma Heyetinde yer alan raportörler tarafından;

- 1- Baylas Otomotiv A.Ş. bayisi olan,
  - Akça Yedek Parça Otomotiv Gıda ve Kimyevi Mad. San. Tic. Ltd. Şti.
  - As Coşkunlar Motorlu Araçlar İnş. Tur. Akaryakıt İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.
  - Avcılar Av-Car Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.
  - Bayraktar Otomotiv ve Servis Hizmetleri A.Ş.
  - Bostancioğlu Motorlu Araçlar Dış Ticaret A.Ş.
- CTR Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
  - Elmas Motorlu Araçlar San. ve Tic. Ltd. Şti
  - Gökşenler Oto Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
  - Kar Otomotiv ve Tekstil Tic. Ltd. Şti.
  - Mersa Otomotiv Motorlu Araçlar San. ve Tic. Ltd. Şti.
  - Oksan Otomotiv İç ve Dış Ticaret Sanayi Ltd. Şti.
  - Özdağ Bilişim ve Motorlu Araçlar San. Tic. Ltd. Şti.
  - Ulugöl Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.

unvanlı teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eder nitelikte eylemlerde bulundukları ve söz konusu teşebbüslere aynı Kanun'un 16. maddesi çerçevesinde idari para ceza verilmesi gerektiği,

2- Ancak haklarında soruşturma yürütülen

- Acar Otomotiv Petrol Tic. Ltd. Şti.
- Adım Otomotiv Satış ve Servis Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.
- Alsancak Oto İnşaat Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
- Arkas Otomotiv Servis ve Tic. A.Ş.
- Bül Otomotiv Canlı Hayvan İnşaat Yatırım ve Pazarlama Tic. Ltd. Şti.
- 240 Coskunlar Otomotiv Givim San. ve Tic. A.S.
  - Desil Otomotiv Turizm İnş. Nakliyecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.
  - Dinç Otomotiv Tekstil Gıda ve inşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.
  - Gençler Otomotiv Gıda Tic. San. Ltd. Şti.
  - Göksularsan Otomotiv Taşımacılık Hayvancılık Orman Ürünleri Turizm İnş. San. ve Tic. A.Ş.
  - Göral Motorlu Taşıtlar Turizm Ticaret A.Ş.
  - Ali Zülfikar Görgülü İnşaat Ticaret ve San. Ltd. Şti.
  - Gün-Las Güney Lastik ve Motorlu Araçlar Ticareti ve Servis Hizmetleri Ltd. Şti.
  - Hekimoğlu Sözmen Otomotiv ve Kimyevi Mam. Tic. San. Ltd. Şti.
- Hilal Otomotiv İnş. Petrol Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti.
  - Kavuklar Otomotiv Tic. ve San. A.Ş.
  - Kofoğlu Otomotiv Ticaret ve San. A.Ş.
  - Kon-Mot Motorlu Araçlar Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti.

260

280

- Metrapol Petrol ve Petrol Ürünleri Turizm Otel ve Market İşletmeciliği Ltd. Şti.
- Otosay Otomotiv Tic. ve San. Ltd. Şti.
- Ram Gıda Sanayi Tekstil İnşaat Dayanıklı Tüketim Ambalaj Pazarlama İthalat İhracat Tic. ve Nakliyat Ltd. Şti.
- Sertepe Otomotiv İnş. Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Somtaş Otomotiv İnşaat Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
- Sönmezler Otomotiv İnşaat Taahhüt Nakliye Gıda Doğalgaz Dönüşüm Sis. İth.
   İhr. Tic. San. Paz. A.Ş.
- Şenel Motorlu Araçlar ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.
- Şentürksan Otomotiv Ağır Vasıta İş Makinaları Takım Tezgahları San. Tic. A.Ş.
- Tekbaş Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Uşak Çağdaş Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Zengibar Motorlu Araçlar İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

unvanlı teşebbüslerin de 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmedikleri,

- 3- Ayrıca ihlalde belirleyici etkisi olduğu tespit edilen Hüseyin Akça, Ali Coşkun, Bayram Gören, Eray Emek, Nurettin Bostancıoğlu, Adnan Ofluoğlu, Bekir Çilsal, Ayhan Elmas, Adil Gören, İsmail Okutgen, Murat Özdağ, Alaaddin Ulugöl hakkında 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi kapsamında idari para cezası verilmesi gerektiği,
  - 4- 4054 sayılı Kanun'un 14 ve 15. madde çerçevesinde Kurulca yetkilendirilen Soruşturma Heyeti'ne eksik/yanıltıcı bilgi vermesi nedeniyle, Duyar Danışmanlık Lojistik Mağazacılık İnşaat Gıda İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca ceza verilmesi gerektiği

kanaat ve sonuçlarına ulaşılmıştır.

I- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1.Hakkında Soruşturma Yürütülen Teşebbüsler

I.1.1. Acar Otomotiv Pet. Tic. Ltd. Şti. (Acar)

Acar 15.12.2006 tarihinde Citroen bayiliğine başlamıştır. Söz konusu teşebbüs herhangi bir Konsey toplantısına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.2. Adım Otomotiv Satış ve Servis Hizmetleri Tic. San. Ltd. Şti. (Adım)

Adım, Eylül 2008 tarihinde Citroen bayiliğine başlamıştır. Söz konusu teşebbüs Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.3. Akça Yedek Parça Oto. Gıda ve Kimya Mad. San. Tic. Ltd. Şti. (Akça)

Akça, 23.5.2007 tarihinden 25.3.2009 tarihine kadar Citroen bayisi olarak faaliyet göstermiştir. Söz konusu teşebbüs, yöneticisi Hüseyin Akça'nın Konsey toplantılarına katıldığını bildirmiştir. Akça, Citroen bayiliği yanı sıra 2003 yılından itibaren Isuzu yetkili satıcı ve servisi olarak da faaliyet göstermektedir.

310

320

330

340

I.1.4. Ali Zülfikar Görgülü İnş. Tic. ve San. Ltd. Şti. (Ali Zülfikar Görgülü)

Ali Zülfikar Görgülü, 6.6.2001 tarihinde Citroen bayiliğine başlamıştır. Söz konusu teşebbüs Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.5. Alsancak Oto İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. (Alsancak)

Alsancak, 10.4.2006 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs Baylas yönetimi ile birlikte yapılan Konsey toplantılarına ortaklarından Mehmet Ali Akkalay'ın katıldığını beyan etmiştir.

I.1.6. Arkas Otomotiv Servis ve Tic. A.Ş. (Arkas)

Arkas, 10.7.2007 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.7. As Coşkunlar Motorlu Araçlar İnş. Tur. Akaryakıt İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. (As Coşkunlar)

19.10.2009 tarihinde yerinde inceleme yapmak üzere anılan teşebbüse gidilmiş, ancak teşebbüsün belirtilen adresteki ticari işletmesinin kapandığı görülmüştür. Ticaret sicillerinden bilgi istenerek, Gebze Ticaret Sicili'nden söz konusu şirketin tüzel kişiliğinin devam ettiği bilgisi alınmıştır. Citroen markasının Türkiye distribütörü Baylas tarafından ise, As Coşkunlar'ın 13.2.2009 tarihi itibarıyla Citroen bayiliğini sona erdirdiği, tüzel kişiliğin devam edip etmediğine ilişkin bilgilerinin bulunmadığı beyan edilmiştir. Kocaeli Uluçınar Vergi Dairesi Müdürlüğünden söz konusu teşebbüsün en son 2008 yılında kurumlar vergisi beyannamesi verdiği tespit edilmiştir. Ceza hesabında söz konusu beyannamede yer alan bilgiler üzerinden teşebbüsün cirosuna ulaşılmıştır.

I.1.8. Avcılar Av-Car Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. (Av-Car)

Av-Car, 27.5.1999 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.9. Bayraktar Otomotiv ve Servis Hizmetleri A.Ş. (Bayraktar)

Bayraktar Holding bünyesinde bulunan Baylas ve Bayraktar aynı iktisadi bütünlük içerisinde yer aldıklarından, bu iki şirket Kanun kapsamında tek teşebbüs olarak kabul edilmiştir. Bayraktar, "Filomobil" ticari işletme adı ile 2.3.2005 tarihinden itibaren fiili olarak Citroen araç satmaya başlamış, 13.6.2007 tarihinde Citroen araç satışını sonlandırmıştır.

I.1.10. Bostancioğlu Motorlu Araçlar Dış Tic. A.Ş. (Bostancioğlu)

Bostancıoğlu 2005 Mayıs ayından itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Bostancıoğlu, Citroen bayiliği yanı sıra 2009 yılında Citroen servisinde kullanılmak üzere Shell motor yağları bayiliği ve oto kiralama faaliyetlerini yürütmüştür. Konsey toplantılarına şirket ortağı ve genel müdürü Nurettin Bostancıoğlu katılmıştır.

I.1.11. Bül Otomotiv Canlı Hayvan İnşaat Yatırım ve Paz. Tic. Ltd. Şti. (Bül)

Bül 16.8.2000 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.12. Coşkunlar Otomotiv Giyim San. ve Tic. A.Ş. (Coşkunlar)

360

370

380

390

Coşkunlar, 1.1.2003 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs, Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.13. CTR Otomotiv San. ve Tic. A.Ş. (CTR)

Soruşturma safhasında CTR, 9.9.2009 tarihinde İstanbul'da yaşanmış olan sel felaketi nedeniyle istenilen belgeleri sağlayamadığını ve Ticaret Mahkemesinde açılmış olan zayi belgesi verilmesine ilişkin davanın henüz sonuçlanmadığını beyan etmiştir.

I.1.14. Dinç Otomotiv Tekstil Gıda ve İnşaat San. Tic. Ltd. Şti. (Dinç)

Dinç'e adresinde tebligat yapılamadığından, 16.9.2009 tarihli Sabah Gazete'sinde anılan teşebbüse ilanen tebligat yapılmıştır. Ayrıca 22.6.2009 tarih, 297 ve 298 sayılı yazılar ile Diyarbakır ili Kayapınar Kaymakamlığı, İlçe Emniyet Müdürlüğü ve Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası'na anılan teşebbüs hakkında bilgi sorulmuştur. Gelen cevaplardan, adı geçen teşebbüsün kayıtlarda mevcut adreste bulunmadığı, ancak tüzel kişiliğinin halen devam ettiği bilgisi edinilmiştir.

I.1.15. Desil Otomotiv Turizm İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Desil)

Desil, Aralık 2002 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs, Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.16. Elmas Motorlu Araçlar San. ve Tic. Ltd. Şti. (Elmas)

Elmas 1.6.2004 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs, Konsey toplantılarına şirket genel müdürü ve ortağı Ayhan Elmas'ın birkaç defa davet üzerine katıldığını beyan etmiştir.

I.1.17. Gençler Otomotiv Gıda Tic. San. Ltd. Şti. (Gençler)

Gençler, 1.6.2005 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs, genel müdür Atalay Göktepe'nin Konsey toplantılarına Ankara ve İstanbul olmak üzere iki kez katıldığını beyan etmiştir.

I.1. 18. Göksularsan Otomotiv Taşımacılık Hayv. Orman Ür. Turizm İnş. San. ve Tic. A.S. (Göksularslan)

Göksularsan 2004 yılında Citroen bayisi olarak faaliyete başlamış, Şubat 2009'da ise bayiliği sona ermiştir. Söz konusu teşebbüs, Konsey toplantılarına hiçbir yöneticisinin katılmadığını, sadece Baylas tarafından düzenlenen ve tüm bayiler ile Baylas yetkililerinin katıldığı toplantılara yönetim kurulu başkan yardımcısı Aysel Göksu'nun katıldığını, birkaç toplantıya da bu kişi ile beraber kurul başkanı Ali Göksu ve hissedar Yıldıray Göksu'nun katıldığını beyan etmiştir.

I.1.19. Gökşenler Oto San. ve Tic. Ltd. Şti. (Gökşenler)

Gökşenler, 1999 yılından itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs, konsey üyesi olmadığını ancak yılda bir ya da iki kere düzenlenen bayiler arası toplantılara yöneticilerinden Bekir Çilsal ve Sibel İlkay'ın zaman zaman katıldığını beyan etmiştir

I.1.20. Göral Motorlu Taşıtlar Turizm Tic. A.Ş. (Göral)

400

410

Göral, 22.11.2005 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs, yöneticilerinden Nezih Allıoğlu'nun Baylas tarafından düzenlenen Ankara bölgesi ile ilgili bayi toplantılarından bir ya da iki tanesine katıldığını beyan etmistir.

I.1.21. Gün-Las Güney Lastik ve Motorlu Araçlar Tic. Ve servis Hizmetleri Ltd. Şti. (Gün-Las)

Gün-Las, Aralık 2001 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.22. Hekimoğlu Sözmen Otomotiv ve Kimyevi Mamüller Tic. Ve San. Ltd. Şti. (Hekimoğlu-Sözmen)

Hekimoğlu-Sözmen, 1998 yılında Citroen bayiliğine başlamıştır. Söz konusu teşebbüs Bayi Konseyi ve Baylas üst yönetimi ortak toplantılarına Nihat Sözmen'in katıldığını beyan etmiştir.

I.1.23. Hilal Otomotiv İnş. Petrol Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti. (Hilal)

Hilal 25.6.1999 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.24. Kar Otomotiv ve Tekstil Tic. Ltd. Şti. (Kar)

Kar, 2004 Nisan ayından itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüsün ortağı Kubilay Erdem 18 ay Konsey başkanlığı yapmıştır. Kar, Citroen bayiliği yanı sıra 2009 yılından itibaren Daihatsu bayiliği ve yetkili servisliği faaliyetlerini yürütmüştür.

I.1.25. Kavuklar Otomotiv Tic. San. A.Ş. (Kavuklar)

Kavuklar, 30.12.2003 tarihinden itibaren Kavuklar Akaryakıt Otomotiv İnş. San. ve Tic. A.Ş. unvanı altında Citroen bayisi olarak faaliyet göstermeye başlamıştır. 3.12.2008 tarihinden itibaren ise Kavuklar unvanı ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Söz konusu teşebbüs, bölge temsilcilerinin aralarında yaptıkları toplantılara grup direktörü Mehmet Kavuk'un bir ya da iki kere katıldığını beyan etmiştir.

I.1.26. Kofoğlu Otomotiv ve Tic. San. A.Ş. (Kofoğlu)

Kofoğlu, 1997 yılı Haziran ayından itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs, Konsey toplantılarına hissedarı Fatih Kofoğlu'nun bir ya da iki kez katıldığını beyan etmiştir.

430 I.1.27. Kon-Mot Motorlu Araçlar Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Kon-Mot)

Kon-Mot, 14.12.2006 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs, Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.28. Mersa Otomotiv Motorlu Araçlar San. ve Tic. Ltd. Şti (Mersa)

1.9.1999 tarihinde Citroen bayiliğine başlayan teşebbüs, konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmektedir.

I.1.29. Metrapol Petrol ve Petrol Ürünleri Tur. Otel ve Market İşl. Ltd. Şti. (Metrapol)

440

450

460

Metrapol, 2005 yılının ikinci yarısından itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs, Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.30. Oksan Otomotiv İç ve Dış Ticaret San. Ltd. Şti. (Oksan)

1.9.1999 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet gösteren söz konusu teşebbüs, Konsey toplantılarına şirket genel müdürü ve hissedarı olan İsmail Okutgen'in katıldığını beyan etmiştir.

I.1.31. Otosay Otomotiv Tic. ve San. Ltd. Şti. (Otosay)

1.7.1995 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet gösteren teşebbüs, Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.32. Özdağ Bilişim ve Motorlu Araçlar San. Tic. Ltd. Şti. (Özdağ)

1.5.2006 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet gösteren teşebbüs, Konsey toplantılarına şirket genel müdürü Murat Özdağ'ın katıldığını beyan etmiştir.

I.1.33. Ram Gıda San. Tekstil İnş. Day. Tük. Amb. Paz. İth. İhr. Tic. ve Nak. Ltd. Şti. (Ram)

1.1.2004 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet gösteren söz konusu teşebbüs, Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.34. Sertepe Otomotiv İnş. Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti. (Sertepe)

2004 yılından itibaren Citroen bayisi olan teşebbüs, Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.35. Somtaş Otomotiv İnş. Tic. San. Ltd. Şti. (Somtaş)

Somtaş 2000 yılında Citroen bayiliğine başlamış, 31.7.2009 tarihi itibarıyla bayilik faaliyetine son vermiştir. Söz konusu teşebbüs, Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

I.1.36. Sönmezler Oto. İnş. Taah. Nak. Gıda Doğalgaz Dönüşüm Sis. İth. İhr. Tic. San. Paz. A.Ş. (Sönmezler)

Sönmezler grubu 1.1.2004 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu teşebbüs, Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmistir.

I.1.37. Şenel Motorlu Araçlar ve Akaryakıt Tic. A.Ş. (Şenel)

12.5.2004 tarihinden itibaren Citroen bayisi olan teşebbüs, Konsey toplantılarına genel müdür Abdullah Şenel'in tahminen bir ya da iki kez katıldığını, ancak kendisinin vefat etmiş olması nedeniyle toplantı tarih ve yeri konusunda kesin bilgiye sahip olmadıklarını beyan etmiştir.

I.1.38. Şentürksan Oto San. ve Tic. A.Ş. (Şentürksan)

22.4.2008 tarihinden itibaren Citroen bayisi olarak faaliyet gösteren teşebbüs, Konsey toplantılarına katılmadığını beyan etmiştir.

10

490

500

510

520

I.1.39. Tekbaş Otomotiv San. Tic. Ltd. Şti. (Tekbaş)

Ocak 2007 tarihinden itibaren Citroen bayisi olan teşebbüs, 2009 yılı başında Baylas yöneticilerinin katıldığı Konsey toplantısına yönetim kurulu üyesi Mehmet Simge Baş'ın katıldığını beyan etmiştir.

I.1.40. Ulugöl Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. (Ulugöl)

Mayıs 2005 tarihinden itibaren Citroen bayisi olan söz konusu teşebbüs, yöneticilerinden Nejat Ulugöl ve bazen de Aladdin Ulugöl'ün Konsey toplantılarına katıldığını beyan etmiştir

I.1.41. Uşak Çağdaş Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. (Çağdaş)

2002 yılından itibaren Citroen bayisi olan teşebbüs, Konsey toplantılarına hiçbir yöneticisinin katılmadığını, sadece Baylas tarafından düzenlenen ve tüm bayiler ile Baylas yetkililerinin katıldığı toplantılara hissedar Hatice Duymuş Turan'ın katıldığını beyan etmiştir.

I.1.42. Zengibar Motorlu Araçlar İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Zengibar)

28.12.2005 tarihinde Citroen bayiliğine başlayan teşebbüs, ortağı olan Şahin Özer'in Baylas'a sorunlarını anlatmak için birkaç Konsey toplantısına katıldığını beyan etmiştir.

I.2. Bayi Konseyi Hakkında Genel Bilgi

Bayiler arasında "İş Geliştirme Konseyi" olarak da ifade edilen Bayi Konseyi, 2001 yılında, bayilerin müşteri memnuniyeti, marka gelişimi ve pazar payının arttırılması konularında ana distribütör olan Baylas ile görüş alışverişinde bulunmak ve bayilerin ortak sorunlarını dile getirmek amacıyla Baylas teşviki ile kurulmuştur. İş Geliştirme Konseyi'nin tüm bayileri kapsamakta olduğu Soruşturma taraflarınca bildirilen hususlardandır.

Konsey başkanı 2009 Haziran'ından itibaren Bostancıoğlu Otomotiv ortağı Nurettin Bostancıoğlu'dur. Ayrıca İçel bayisi Nihat Sözmen (Hekimoğlu-Sözmen) Akdeniz Bölgesi temsilcisi seçilmiş olmasına rağmen görevi iş yoğunluğu nedeniyle kabul etmemiş ve yerine henüz bir temsilci seçilmemiştir. İç Anadolu bölge temsilcisi Sedat Demir'in Ocak 2010'da göreve başlamasına kadar İç Anadolu bölge temsilciliğini Göral'dan Murat Allıoğlu yürütmüştür. Benzer şekilde, Ocak 2010 öncesinde Ege Bölgesi temsilciliğini Kavuklar'dan Mehmet Kavuk yürütmüştür. Aşağıda 2007 yılından itibaren Konsey yöneticilerine yer verilmektedir:

Tablo 1: Konsey Yöneticileri.

Yönetici İsmi	2007	2008		2009	2010	
		İlk 6 ay	İkinci 6 ay	İlk 6 ay	İkinci 6 ay	
Kubilay	Başkan/	Başkan/	Marmara			
Erdem	Marmara	Marmara	(Avrupa)			
	(Avrupa) Böl.	(Avrupa) Böl.	Böl.			
	Temsilcisi	Temsilcisi	Temsilcisi			
Nurettin					Başkan	Başkan

540

Bostancıoğlu	<u> </u>					
Ayhan Elmas					Marmara (Avrupa) Böl. Temsilcisi	Marmara (Avrupa) Böl. Temsilcisi
Murat Özdağ					Marmara (Anadolu) Böl. Temsilcisi	Marmara (Anadolu) Böl. Temsilcisi
İsmail Okutgen	Karadeniz Böl. Temsilcisi		Başkan	Başkan	Karadeniz Böl. Temsilcisi	Karadeniz Böl. Temsilcisi
Sedat Demir						İç Anadolu Böl. Temsilcisi
Mehmet Ali Akkalay	Ege Böl. Temsilcisi					Ege Böl. Temsilcisi
Alaaddin Ulugöl	Marmara (Anadolu) Böl. Temsilcisi	Marmara (Anadolu) Böl. Temsilcisi	Marmara (Anadolu) Böl. Temsilcisi			
Şahin Özer	Doğu Anadolu Böl. Temsilcisi					
Nihat Sözmen	Akdeniz Böl. Temsilcisi					
Mehmet Kavuk		Ege Böl. Temsilcisi	Ege Böl. Temsilcisi			
Mehmet Baş		Akdeniz Böl. Temsilcisi	Akdeniz Böl. Temsilcisi			
Murat Alıoğlu		İç Anadolu Böl. Temsilcisi	İç Anadolu Böl. Temsilcisi	İç Anadolu Böl. Temsilcisi	İç Anadolu Böl. Temsilcisi	

I.3. Yerinde İncelemelerde Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- **1.** CTR'de bulunan ve bir sonraki belgeden 5.2.2007 tarihli olduğu anlaşılan "İstikrarı Bozmuş Sayılacak Konular" başlıklı belgede:
  - "1. İstikrarı herhangi bir şekilde bozmuş olan bayi, satış bölümü için 10.000 YTL, servis bölümü için 5.000 YTL ödeyecektir. Ayrıca bayilere bildirimi yapılacaktır.
  - 2. Satış fiyatlarını etkileyecek her tür hediye ve indirim "istikrarı bozmuş" olarak kabul edilecektir.
    - a. Aksesuar fiyatları gönderilen listenin altında olmayacaktır....
    - b. Akaryakıt fişi ya da hediyesi verilmeyecektir.
  - c. Sigorta ve kasko satışlarında hediye yada zararına poliçe satışı olmayacaktır.
  - d. Konseyin bilgisi olmadan hiçbir suretle servis kampanyası düzenlenmeyecektir.

- e. Servislerde perakende müşteriye uygulanacak indirim araç filosuna sahip firmalar dahil; yedek parçada %10, işçilikte %15'i geçmeyecektir. Tavsiye edilen asla bu indirimlerin yapılmamasıdır.
- f. Satış esnasında araç bakımı ile ilgili ücretsiz ve/veya indirimli bakım vaadinde bulunulmayacaktır.
- g. Satış ve serviste, oto kuaförlerin verdiği cam suyu itici, koltuk koruma ve motor koruma hediye edilebilecek, bunların dışında verilen her türlü hediye "istikrarı bozmuş" sayılacaktır.
- 3. Aksesuarlı araç satışlarında araç fiyatı ayrı, satılan aksesuarların fiyatları ayrı ve tek tek listelenerek belirtilecektir.
- 4. Filo satışları Baylas Otomotiv A.Ş.'den gelen onay yazısı ile belgelendirilecektir.
  - a. Tarafınıza filo listesi gönderilecektir
  - b. Her satısın mutlaka açıklamalı satıs formu olması gerekmektedir.
- 5. Jumper tipi araçlarımızda Panelvan fiyatının listedeki gibi olması kaydıyla "dönüşüm" fiyatı mantık çerçevesinde serbest bırakılmıştır.
- a. Jumper tipi araçların dönüşümlü satılması halinde sipariş formunda aracın fiyatı ve dönüşüm fiyatı ayrı ayrı belirtilecektir.
- 6. Satışı etkileyecek şekilde vade farksız vade uygulanamaz.
- 7. Bayilerin kendi aralarında yaptıkları araç alım/satışları vadeli fiyattan olup ödemesi 3 gündür.

Yukarıda sözü geçen satışı etkileyecek argümanların dışında yine satışı etkileyecek yazılı olmayan tüm promosyon ve maddi değere dönüşebilecek her türlü aktivite (anahtarlık, ajanda, mendil, araç kokusu dışında) "istikrarı bozmuş" sayılacağından, titizlikle yaklaşılmasını önemle rica ederiz.

Yapılan bu istikrar çalışması tüm Türkiye'deki bayileri kapsaması anlamında düzenlenmektedir. Ancak bu uygulamanın bölgenin bayileri dışında ANADOLU bayilerinden herhangi birinin istikrarı bozmasına sebep değildir. ANADOLU bayileri bayii konseyinin bölge yöneticileri tarafından denetlenecek olup takibi, takip formu kendilerince yapılacaktır.

İstikrarın bozulması durumunda geçerli olan deliller;

- a. Ses kavdı
- b. Görüntülü ses kaydıdır.

Bayiler kendi aralarında, kendi adlarına denetlemeler yapabilir, yaptırabilir. Tartışmasız olarak istikrarı bozmuş kanıt sunan bayiye araştırma bedeli olarak, yakalama başına 400 YTL ödenecektir."

ifadeleri yer almaktadır. Aynı belgenin taslağı olduğu düşünülen başka bir belge de 7.2.2007 tarihinde Adnan Ofluoğlu'na gönderilmiştir.

2. CTR'de elde edilen 21.3.2007 tarihli ve Bayi Konseyi Başkanı ve Kar Oto Genel Müdürü Kubilay Ercan ERDEM'den CTR Genel Müdürü Adnan OFLUOĞLU'na gönderildiği anlaşılan yazıda;

"Sayın Meslektaşım,

5.2.2007 tarihinde tarafınıza göndermiş olduğumuz yazıda istikrarı bozacak konular arasında servis indirimleri de yer almıştı. Bu konu araç satışına BAĞLI OLMAKSIZIN dönemsel olarak bayi arkadaşlarımızın yapmış olduğu yüksek indirimlerle diğer bayi arkadaşlarımızın servisinin zarar görmesini önlemek amacı fikir birliği ile hayata geçirilmişti. Ancak bu konuda son

560

550

570

590

günlerde siz bayi arkadaşlarımızdan gelen sorular nedeniyle tekrar açıklama gereği duyuyoruz. Servislerimizde istikrarı sağlamak adına yapılacak indirimler YEDEK PARÇA da %10'u İŞÇİLİKLERDE ise %15'i geçmeyecektir. Bu oranların üzerinde yapılacak her tür uygulama ve örneğin maddi değeri yüksek hediye de vermek istikrarı bozmuş sayılacaktır. Yine daha önceki gönderimde belirttiğimiz gibi yapılacak servis kampanyalarını bayi konseyinin görüşünün alınarak yapılması esastır. Hepimizin haklarının korunması adına önemli olan bu konuda hassasiyetinizi rica ederim.

Saygılarımla Citroen Bayi Konseyi Adına Başkan Kubilay Ercan ERDEM"

- **3.** CTR'de bulunan ve 20.3.2007 tarihinde Kubilay Ercan Erdem tarafından bayilere gönderildiği anlaşılan yazıda, Baylas'ın belirli bir araçta kampanya başlattığı belirtilmekte ve bu araca ilişkin olarak, 20.3.2007 tarihinden itibaren geçerli olan "Metalik Dahil dip fiyat" ve "Önerilen fiyat" başlıkları ile fiyat listesine yer verilmektedir.
- 4. "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı CTR Otomotiv'de bulunan Eylül 2007 tarihli yazıda, Bostancıoğlu'nun (İstanbul) 150 TL indirim yaptığı, sipariş formuna liste fiyatındaki tutarın yazılacağı, indirimli fiyatın yazılamayacağının ifade edildiği belirtilerek "7.500 YTL" ceza uygulanması gerektiği belirtilmektedir. Bu durumun ekte yer alan ses kayıt dosyasında 24:05 ve 26:00 saniyeler arasında bulunduğu ifade edilmektedir. Belgede Adnan OFLUOĞLU (CTR-İstanbul), Bayram GÖREN (Av-car-İstanbul) ve Ayhan ELMAS'ın (Elmas-İstanbul) imzası bulunmaktadır. Ayrıca belgenin 7.12.2007 tarihinde Kar Plaza'dan Kubilay ERDEM'e gönderildiği ve sekreteri Elif DEMİRBİLEK'ten teyidi alındığı ifade edilmektedir. Belgenin üzerinde "Duyar Danışmanlık" notu yer almaktadır.
- **5.** CTR Otomotiv'de bulunan "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı Ekim 2007 tarihli yazıda, Bostancıoğlu'nun (İstanbul) 300 TL fiyat indirimi yaptığı ve aracın Mp3 çalar fiyatı dâhil verildiği belirtilmektedir. Bu durumun ekte yer alan ses kayıt dosyasında 02:00 ve 03:00 saniyeler arasında yer aldığı ifade edilmektedir. Bu belgede Adnan OFLUOĞLU, Bayram GÖREN ve Ayhan ELMAS'ın imzası bulunmaktadır. Ayrıca belgenin 7.12.2007 tarihinde Kar Plaza'dan Kubilay Ercan ERDEM'e gönderildiği ve sekreteri Elif DEMİRBİLEK'ten teyidi alındığı ifade edilmektedir.
- 6. CTR Otomotiv'de bulunan "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı Kasım 2007 tarihli yazıda, Ulugöl'ün (İstanbul) iki araç satışında 200 ve 150 TL olmak üzere fiyat indirimi yaptığı ve her bir araç için 7.500 TL ceza uygulanması gerektiği ifade edilmektedir. Bu durumun ekte yer alan ses kayıt dosyasında 3:50 ile 05:25 saniyeler arasında ifade edildiği belirtilmektedir. Belgede Adnan OFLUOĞLU, Bayram GÖREN ve Ayhan ELMAS'ın imzası bulunmaktadır. Ayrıca belgenin 7.12.2007 tarihinde Kar Plaza'dan Kubilay ERDEM'e gönderildiği ve sekreteri Elif DEMİRBİLEK'ten teyidi alındığı ifade edilmektedir. Belgelerin üzerinde "Duyar Danışmanlık" notu yer almaktadır.
  - 7. CTR Otomotiv'de bulunan "5 Aralık Fiyat Listesine Göre Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı Aralık 2007 tarihli yazıda, Kar Plaza (İstanbul) isimli firmanın 300

600

610

620

650

660

670

TL düşük fiyat verdiği belirtilmektedir. Bu durumun ekte yer alan ses kayıt dosyasında 1:30 ile 02:05 saniyeler arasında ve 04:30 ile 05:42 saniyeler arasında gerçekleştiği ifade edilmektedir. Ayrıca anılan firmaya "7.500 YTL ceza uygulanmalıdır" ifadesine yer verilmektedir. Bu belgede Adnan OFLUOĞLU'nun imzası bulunmaktadır.

- **8.** CTR Otomotiv'de elde edilen "7 Aralık fiyat Listesine Göre Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı Aralık 2007 tarihli yazıda, Ulugöl (İstanbul) isimli firmanın 450 TL düşük fiyat verdiği belirtilmekte ve firmaya 7.500 TL ceza uygulanması gerektiği ifade edilmektedir. Bu durumun ekte yer alan ses kayıt dosyasında 02:10 ile 03:00 saniyeler arasında ve 05:00 ile 05:42 saniyeler arasında yer aldığı ifade edilmektedir. Belgede Adnan OFLUOĞLU'nun imzası bulunmaktadır.
- **9.** CTR Otomotv'de bulunan "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı Kasım 2007 tarihli yazıda, Mersa'nın (İstanbul) 650 TL indirim yaptığı belirtilmekte, ayrıca ses kayıtlarına ilişkin olarak "cezai şartın olduğu, olayın bilincinde olduğu, telefondaki şahsı tanımadığı, telefonda fiyat veremeyeceği" şeklinde açıklamalar düşüldüğü görülmektedir. Bu firmaya da 7.500 TL ceza verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Belgede Adnan OFLUOĞLU, Bayram GÖREN ve Ayhan ELMAS'ın imzası bulunmaktadır. Ayrıca belgenin 7.12.2007 tarihinde Kar Plaza'dan Kubilay Ercan ERDEM'e gönderildiği ve sekreteri Elif DEMİRBİLEK'ten teyidi alındığı ifade edilmektedir.
- **10.** CTR Otomotiv'de bulunan ve el yazısı ile tutulan bir başka belgede, Kar (İstanbul) isimli teşebbüse ilişkin tutulan kayıtta fiyat hakkında konuşulan saniyeler belirtilmektedir. Ayrıca "27.600/ Ayna kapı bagaj krom kaplama" ve "27.350 sadece ayna krom kaplama" ifadelerinden de aracın özelliklerine göre fiyat değişimleri ifade edilmektedir.
- **11.** CTR Otomotiv"Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı yazıda, Arkas (İstanbul), Av-Car (İstanbul) ve Bostancıoğlu (İstanbul)'nun çeşitli miktarlarda indirim yaptıkları belirtilmektedir.
- **12.** "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı CTR Otomotiv'de bulunan 17.9.2007 tarihli belgede, Kocaeli'de faaliyet gösteren Özdağ isimli bayinin 201 TL indirim yaptığı ve bu durumun ekte yer alan ses kayıt dosyasında 00:55 ve 01:20 saniyeler arasında yer aldığı ifade edilmektedir.
- **13.** "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı 17.10.2007 tarihli belgede, Coşkunlar'ın (Kocaeli) satış fiyatını gazetede 41.400 TL olarak belirttiği ve araç boyasına göre 200 ile 1.000 TL tutarında indirim yaptığı ifade edilmekte, belge ekinde de gazete ilanın bir kopyasına yer verilmektedir.
- **14.** "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı tarih bulunmayan belgede, Kartal'da faaliyet gösteren Bostancıoğlu (İstanbul) isimli bayinin 150 TL indirim yaptığı ifade edilmektedir.
- **15.** "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı tarih bulunmayan belgede, belirli tip bir araç için Bostancıoğlu'nun (İstanbul) 150 TL indirim, Ulugöl'ün (İstanbul) ise boya, iç ve motor koruma dâhil 27.000 TL fiyat önerdiği ayrıca Kar Plaza ve Ulugöl'ün ücretsiz park sensörü verdiği belirtilmekte ve bu durumun ekte yer alan ses kayıt dosyasında belirtilen saniyeler arasında yer aldığı ifade edilmektedir.

690

- **16.** "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı tarih bulunmayan belgede, belirli tip bir araç için Arkas'ın (İstanbul) 250 TL, Bostancıoğlu'nun (İstanbul) 150 TL indirim, Ulugöl'ün (İstanbul) ise boya, iç ve motor koruma dâhil 27.000 TL fiyat önerdiği ayrıca Ulugöl'ün ücretsiz park sensörü verdiği belirtilmekte ve bu durumun ekte yer alan ses kayıt dosyasında ifade edildiğine değinilmektedir. Ayrıca Ulugöl'ün ücretsiz park sensörü verdiğine ilişkin bir belge yer almaktadır.
- **17.** CTR Otomotiv'de elde edilen ve "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı tarih bulunmayan yazıda, üç tip araç için Akça'nın (Tekirdağ) 700, Mersa'nın (İstanbul) 100, Özdağ'ın (Kocaeli) 200 TL indirim önerdiği belirtilmekte ve buna ilişkin ifadelerin ses kayıt dosyasında belirtilen saniyeler arasında bulunduğu ifade edilmektedir.
- **18.** CTR Genel Müdürü Adnan OFLUOĞLU tarafından antetli bir kağıda el yazısı ile tutulmuş, Ulugöl hakkında olduğu anlaşılan notta;

"Gülçin Hanım ile görüşülmüş

- 34. saniye 26.950 fiyat veriliyor.
- Yakut kırmızı renk bakılıyor
- Kampanyamız var 26.950 deniliyor.
- 5:52. sürede aksesuar soruluyor kataloğa bakılıyor
- Park sensörü fiyatı soruluyor
- Burçin Hanım;

O zaman şöyle yapalım park sensörünü hediye edelim diyor."

ifadelerine yer verilmektedir. Söz konusu notun ekinde de Ulugöl'ün park sensörü hediye ettiği notu da bir başka belgede yer almaktadır.

19. Bir ses kaydından dinlenerek tutulduğu anlaşılan el yazısı bir başka notta, Kar Plaza ile bir müşteri arasında gerçekleşen konuşmanın dökümüne yer verilmektedir:

720

740

700

710

"01:30. saniyede

Müşteri:Süleyman Ergelez

Geçende 1.9-ABSli-camlı koltuklu 25.250 fiyat teklifi yapmıştınız.

Kar Plaza: Levent Bey Araç fiyatı liste 25.687

Şu an onu veremeyiz. Müşteri:Süleyman Ergelez O gün bir kampanya mı vardı? Kar Plaza: Levent Bey

Evet abi kampanya vardı evet

730 **03:05.** saniyede

Müşteri:Süleyman Ergelez

O gün verdiğiniz fiyat 1.9-ABSli-camlı koltuklu 25.250 verdiniz. O gün için mi geçerliydi?

Kar Plaza: Levent Bey

Yani evet evet."

- **20.** CTR çalışanı Orhan ÇIKRIKÇI tarafından hazırlanan "Satış Eylem Raporu" başlıklı belgede;
  - "... Ağustos ayında yaşadığımız 2008 model yılı değişiminde yıllarca belirli bir müşteri portföyüne sahip olan bayiler fiyatlarda oynayarak araç satmışlardır.

Kar Plaza bunun bir örneğidir. Bizzat kendim birinin tanıdığıyım diyerek 800 Ytl indirim aldım. Ses kayıtlarında mevcuttur.

Ayrıca Daihatsu bayisi de olan Kar Plaza yine kendisinin fiyat kırmasından dolayı diğer bayiler tarafından fiyat birliği bozulmuştur.

Fiyat konusunda önceki aylardaki gibi fiyat kırma sistemimize devam etmemiz gerekmektedir. Ancak fiyat birliğinin olması ve 7500 YTL ceza olması ve bu cezanın şirket elemanlarından kesilmesi rahat hareket etmemizi kısıtlamaktadır. ..."

ifadeleri yer almaktadır.

21. CTR'de "Citroen Gizli Müşteri Anketi, 2007/Mart, Bayi Özet Raporu, CTR-İstanbul" başlıklı powerpoint sunuş dokümanının ilk sayfasında;

"AMAÇ VE YÖNTEM

Citroen için Metod Araştırma & Pazarlama Danışmanlık Şirketi tarafından gerçekleştirilen CITROEN GİZLİ MÜŞTERİ ARAŞTIRMASI'nın temel amacı, Citroen Yetkili Satıcılarının satış hizmetleri hakkındaki yaklaşımlarının ve Citroen müşterilerinin Yetkili Satıcılardan memnuniyet düzeylerinin analiz edilmesidir."

denilmektedir.

22. Göral'da bulunan ve 22.9.2008 tarihinde Oksan'dan muhtelif bayilere gönderilmiş olan elektronik postada, şu ifadeler yer almaktadır:

"Değerli bayi arkadaşlarım

Yaklaşık 2 yıldır Kubilay Erdem'in başkanlığında görev yapan bayi konseyi bu süre içinde firmalarımızın yaşam kaynağı olan karlılığı sağlayabilmek için oluşturduğu fiyat istikrarını bayi arkadaşlarımızın da katkılarıyla başarıyla sürdürmüştür.

Ayrıca Kubilay beyin bizlerden ricası hem İstanbul bayilerinin aralarında oluşturdukları dostluk ve uyumlarının, hem de sağladığımız fiyat istikrarının devam etmesidir. Sanıyorum bu konuda hepimiz hem fikiriz."

770

780

23. Oksan'da bulunan ve 18.10.2008 tarihinde Burhan AKAY (Oksan) tarafından Oksan ve Şahin Otomotiv'in çeşitli birimlerine gönderilen "Konsey Fiyatları" başlıklı e-posta mesajında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Değerli Arkadaşlar,

Sizlerinde bildiği üzere KONSEY FİYATLARI hakkında tekrar uyarıda bulunmak istedim. Telefon ile sizleri arayan müşterilere KESİNLİKLE KONSEY FİYATI dışında bir fiyat vermeyiniz. Konsey fiyatları devamlı masanın üzerinde olsun. Olası konsey fiyatını atlamayı önlemeniz açısından fiyat listenizin masanızın üzerinde olması iyi olacaktır. Bütün bayiler her ay 4 kez GİZLİ MÜŞTERİ tarafından aranıp, araç pazarlığı yapıp sizlerden konsey fiyatının altında fiyat almak için pazarlık yapıp 7.500 YTL ceza almanızı sağlamaktadır.

Telefonda bu tip pazarlık yapan müşterilere KONSEY FİYATI altında fiyat vermememiz gerekmektedir. Aksi takdirde fiyat veren temsilci 7.500 YTL lik cezadan sorumlu olacak ve bu rakam kendisinde tahsil edilecektir."

24. Söz konusu mesaja aynı tarihte Canan GAGILOĞLU (Oksan)'ndan gönderilen cevapta,

790 *"Burhan Bey;*

Gizli müşteriye verdiğim fiyat elimizdeki plakalı 1289 şasi nolu C3 aracımızın fiyatıydı. Buna rağmen yinede ceza alıcakmıyım??? Rica etsem bant kaydını bana mail atabilir misiniz aracın plakalı olduğunu belirtmemiş miyim??"

ifadeleri yer almaktadır. Bu mesaja cevaben Burhan AKAY tarafından aynı tarihte gönderilen elektronik postada "Bant İsmail beyde mail atarım"

denilmektedir.

800

810

25. 15.11.2008 tarihinde Burhan AKAY (Oksan) tarafından Kar Oto, Bostancıoğlu Otomotiv, Ulugöl Otomotiv ve Bilge YİĞİT (CTR)'e gönderilen "KONSEY FİYATLARI HAKKINDA" konulu elektronik posta mesajında yer alan ifadeler aşağıda yer almaktadır:

"Değerli Arkadaşlar,

Konsey Fiyatımız Baylas fiyatının üstündedir. Bu durum telefonla fiyat soran müşteride sıkıntı yaratmaktadır. Önerilen fiyat-1-Baylasın fiyatı ile aynı olması gerekir. Önerilen fiyat-2-Baylasın fiyatından 250 YTL düşük olması gerekir.

Ekteki 1. tablo şu anki durumu göstermektedir.

2. Tablo olması gereken örnek çalışmadır."

Mesajın ekinde yer alan ve mesajda "1. tablo" olarak nitelendirilen tabloda binek ve ticari araçların her bir modelinin "Baylas Fiyatı" ve "Konsey Fiyatı" ile bu ikisi arasındaki farka ilişkin bilgi yer almaktadır. Tablo'nun bir bölümü örnek teşkil etmesi amacıyla aşağıda sunulmaktadır:

BINEK LISTE

MODEL	BAYLAS	KONSEY	FARK
	FİYATI	FİYATI	
C1 SX 1.0İ 5P Metalik Boya	24.170	24.450	280
C1 SX 1.0İ 5P Sensodrive Metalik Boya	26.070	26.350	280
C3 (2) X Fruio 1.4İ 5P MP3 Metalik Boya	24.950	25.250	300
C4 Picasso SXPK 1.6 HDI 7 Kişilik Der.D.	52.915	53.150	235

TICARI LISTE

MODEL	BAYLAS	KONSEY	FARK
	FİYATI	FİYATI	
NEMO FT 1.4 HDI M/T X (Paket 1) + MS	21.259	21.500	241
BERLİNGO FG 800 KG 1.9D 2PLC Opak Renk	23.460	24.040	580
YENİ BERLİNGO PANELVAN X 1.6HDI 75HP	25.300	25.600	300
YENİ JUMPY COMBİ 2.0 HDI L1H1 Metalik Renk	42.229	42.450	221
YENİ JUMPER VAN 2.2 HDI L3H2 13 m³	40.650	40.650	0

26. Ulugöl'de bulunan ve Adnan OFLUOĞLU'ndan (CTR-İstanbul) Adil GÖREN (Mersa-İstanbul), Bayram Gören (Av-car-İstanbul), Nurettin BOSTANCIOĞLU (Bostancıoğlu-

820

830

İstanbul), Nejat ULUGÖL (Ulugöl Otomotiv-İstanbul), Murat ÖZDAĞ (Özdağ Otomotiv-Kocaeli), Ertunga BİLGİÇ (Arkas Otomotiv-İstanbul), SİNAN GÜRSOY, Bilgehan Hanım (CTR Otomotiv-İstanbul)'a gönderilen ve Kubilay Ercan ERDEM (Kar Oto-İstanbul)'e bilgi olarak iletilen "Cevaptır!" başlıklı ve 11.8.2008 tarihli elektronik posta mesajında aşağıdaki ifadeler ver almaktadır:

"Değerli Meslektaslarım.

Sn. Adil Gören'in Kar Otomotiv'le birlikte şahsımı ve firmamı suçlayan yazısına, şahsım ve firmam adına açıklama getirmek istiyorum.

Sn. Adil Gören Bey'in yazdığı haksız rekabet ile ilgili sıkıntılara aynen katılıyorum. ...

Sn. Adil Gören fiyat birliğinin kontrolü için temmuz ayının son iki günü 6 adet kontrol yaptırdığını, CTR'den 1 adet istikrara aykırılık tespit ettiğinin yazmış, sağolsun kayıtlı CD'yide bize göndermiş. Doğrudur. Ancak, yazmadığı, CTR'ye 30 Temmuz'da iki adet, 2 Ağustos'ta 2 adet olmak üzere toplam 4 adet kontrol için gizli müşteri gönderdiği, her bir görüşmenin yaklaşık 45 dakika sürdüğünü... ve görüşmeye gelenlerin hakikaten ısrarcı ve profesyonel insanlar olduğudur. Bir firmaya bu kadar sık kontrol yapılmasının, her bir görüşmenin yaklaşık 45 dakika sürmesinin, görüşmeye gelenlerin profesyonelliğinin ne kadar etik olduğunu ve art niyet taşıdığını takdirinize sunuyorum."

Aynı belgenin devamında, söz konusu mesaja aynı tarihte Adil GÖREN tarafından gönderilen cevap yer almaktadır.

"Sayın Adnan Bey,

G. müşteri uygulamasının gerçekten meraklısı olmadığımı, daha önce yaptırmak zorunda kaldığımız, sizlerin yine haksız rekabetinden kaynaklı olduğunu belirtmek isterim, kontrolü yapan firma ile ben görüşmedim ilgili kişiler tarafından sizlerin de yaptırdığı gibi yapılmıştır, indirim yapma süresinin hangi zamanda yapılması gerektiğini ben bilmiyorum, ancak CD nizde 9 dk 28,700 YTL ilk verilen fiyat olup, 11 dk 28,150 YTL 22 Dk 27,900YTL olarak sonlanmıştır."

850

860

870

840

Kar Oto'da bulunan ve 27. Baylas yönetiminden Bora Koçak tarafından Sabri (bora.kocak@citroen.com.tr) Eyüp Arslantürk'e (arslantürk@karltd.com.tr) gönderilen 19 Eylül 2006 tarih ve "Toplu Araç alımı" konulu e-postada;

Savin Arzu Erdem:

Bayi toplantımız sırasındaki sözlü görüşmemiz esnasında talep etmiş olduğunuz ve tüm bayilere sunulması konusunda görüş önerisinde bulunduğunuz toplu alım iskontosu ile ilgili olarak çalışma arkadaşlarımın da görüşlerini alarak yaptığım değerlendirmede piyasadaki fiyat istikrarını bozacağı endişesi ile uygulamamak yolunda bir karar almış bulunuyorum.

Ayrıca şirketimizce onaylanmamış olan reklam harcamalarınız ile ilgili olarak kısa süre içinde bir sonuç bildireceğimizi de hatırlatmak isterim

Anlayışınız için teşekkür eder, iyi çalışmalar dilerim.

BORA KOÇAK."

ifadeleri yer almaktadır.

28. Kar'ın sahibi ve konsey başkanlığı yapmış olan Kubilay Ercan Erdem'in sekreteri Elif Demirbilek'in bilgisayarından elde edilen ve "Şanlıurfa Sunum" başlıklı belge;

"Sayın Yönetim Kurulu Onursal Başkanı Hüseyin Bayraktar Sayın Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Bayraktar

Sayın Otomotiv Grup Başkanı Sami Nacaroğlu

Sayın Genel Müdürümüz Bora Koçak

Sayın Genel Müdür yardımcımız Tamer Atsan

Ailemize yeni katılan Genel Müdür Yardımcımız Sayın Murat Gürünlü

Yine çok değerli tüm Baylas camiası, değerli bayi arkadaşlarım hepinize saygı ve sevgi ile merhaba diyorum. .... Şanlıurfa bayimiz Acar Otomotiv'e hayırlı olmasını diliyor ve teşekkür ediyorum. ... 2006 yılının son bölümünde Baylas Otomotiv A.Ş'nin ve bayi arkadaşlarımızın desteği ile kurulan bayi konseyimiz geçtiğimiz günlerde 2. toplantısını gerçekleştirmiştir. Yapılan bu iki toplantıya Baylas üst yönetimi de Sn Genel Müdür Bora Koçak başkanlığında tam katılım sağlaması konsey ve distribütör ilişkilerinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha göstermiştir. ... Baylas Otomotiv A.Ş'nin taleplerimiz ve önerilerimize gösterdiği hassasiyete ayrıca teşekkür ederim. Siz bayi arkadaşlarımdan da sizlerin temsilcisi olan konseye bilgi aktaramadan imtina etmemenizi rica ediyorum. ... bundan sonraki konsey toplantılarımızı bölgelerde yapmayı planlamaktayız. Bölgelerde yapacağımız bu toplantılarda o bölgenin bayilerinin katılımı bizleri mutlu edeceği gibi, önemli faydalar sağlayacağı kanaatindeyim. Şimdi sizlere iki ay için de Baylas Otomotiv ile paylaştığımız ve gündeme taşıdığımız konu başlıklarını ve sonuçlarını aktarmaya çalışacağım

Konseyin oluşumunu sağladıktan sonra bölge bazında temsilcileri belirledik.

Bayilik sözleşmelerinin 24 maddesinin bayiler lehine revize edilmesi olumlu ilk görüşmemizdi. Bu konunun diğer markalara da örnek teşkil ettiğini bilmekteyiz. Aralık ayında yapılması gereken %2 zam revize edilmiştir.

880

890

Bunların dışında yine Kasım ayında toptan satış kampanyası yapıldı ve buna ilişkin peşin alım ıskontosu %32 e çıkarıldı. ..."

Belgenin devamında ise Baylas'a filo satışları, garanti süresi, eğitim, prim sistemleri konularında iletilen görüş ve tavsiyeler yer almaktadır.

29. Kar'da Elif Demirbilek'in bilgisayarında bulunan ve Kubilay Ercan Erdem'e ait olduğu anlaşılan konuşma metninde, fiyat istikrarına ilişkin detaylı bilgiler bulunmaktadır. Toplantıya kimlerin katıldığını da ifade eden söz konusu belgede şu ifadeler yer almaktadır:

"Sayın Meslektaşlarım,

Şanlı Urfa toplantısından kısa bir zaman sonra bir arada bulunmanın hazzını yaşadığımı belirtmek isterim.

Ayrıca her zaman olduğu gibi toplantıya teşrifiniz için teşekkür ederim. Bugünkü konumuz hepimiz için önemli ve ivedi olan marka için fiyat istikrarının sağlanmasıdır. Maliyetlerin durmadan arttığı, piyasadaki karlılığın sürekli azaldığı sektöründe, ekonomide yaşanan türbülanstan etkilediğini de göz önüne alırsak ticari yaşantımızı önemli ölçüde etkileyecek bu toplantıya hepimizin ihtiyacı var. .... her bayi arkadaşımıza 5 dakika konuşma süresi ayrılmıştır. Ayrıca masanızın üzerinde bulunan görüş ve fikirlerinizi almak istediğimiz küçük anketimizi cevaplandırmanızı rica ederim. Daha sonra yine masanın üzerinde bulunan şirketimizin Genel Müdürü Sn Eyüp ASLANTÜRK tarafından hazırlanmış fiyat listelerini inceleyip, bu konuda varsa farklı görüşlerinizi size ayrılan sürede bildirmenizdir. Önce kısmi fiyat istikrarı mı yapalım, genel mi onu anlayalım.

Sevgili Arkadaşlar.

Bu konunun ehemmiyetine bir de şu açıdan bakalım isterseniz. Cebimizden hakkımız olan ve yatırımlarımızın karşılığı olan ve daha ileri giderek söylüyorum ki İSTİKBALİMİZ olan bu

920

konu hepimizi için yaşayıp, yaşamama konusudur. Hepimizi bozulmaması için birlik olmalıyız, KARDEŞ olmalıyız, ORTAK olmalıyız, birbirimizi desteklemeliyiz. Biz bu planları neden yaptık? Para kazanmak amacı ile değil mi? Peki bu kötü gidiş neden? Daha ne kadar 0,25, 0,75 puanlar için ağlayacağız? Bizler gibi önemli yatırımları olan işadamları daha ne kadar satış ekibinin oyuncağı olacak, bu rekabetin getirdiği zarar neye varacak? Müşterilerimizi nasıl tutabileceğiz, Bunlara sen, ben değmeyelim hepimizin katkısı var. Şimdi bakalım müşterinin cebine bayi hakkı olan ne kadar parayı koymuş, Ortalama Avcar 1000 TL koysa 557 araç 557000 Milyar harcamış.

Ulugöl 1 Trilyon, Mersa 1 Trilyon, Kar 1,3 Trilyon, Bostancıoğlu 600 Milyar, Filomobil 400 Milyar, CTR 300 Milyar, Elmas 300 Milyar, Gökşenler

250 Milyar vermiş,

Nasıl korkunç değil mi biz bu paraları HOVARDA'ca harcamışız. Ama dur demek de bizim elimizde bu anlamsız rekabete dur diyelim ve her ay bir araya gelelim diyalogumuzu arttıralım. Birimizin bile bu istikrarı bozması hepimize Yüzmilyarlarca zarar veriyor. Lütfen bu aşamayı koruyalım. Bozulursa bir daha bir araya gelme imkanı bulamayabiliriz. Hepimiz bu konuda koruyucu birer asker olmalıyız.

BU LISTENIN HARICINDE;

İstikrara aykırı hareket eden 7,500 TL ödeyip ayrıca tüm bayilere bildirilmelidir.

Satıştaki fiyatları etkileyecek aksesuar, servis indirimi, akaryakıt fişi, kasko kesinlikle hediye edilmeyecek aksi durum istikrara aykırı olacaktır.

Hazırlanan liste Baylas Otomotiv A.Ş'nin 10,95 olan marjın %5 olarak revize edilmiş halidir. Burada kantarın topuzunu kaçırmamak adına yani kar edelim derken pazar payımızı da yitimemek lazım

Hazırlanan liste bu öngörüyle sizlere sunulmuştur.

Bizlerin istikrar adına yaptığı bu toplantıyı ilerde Anadolu'nun herhangi bir bayinin bozması Marmara Bölgesi olan bizler etkilemeyecek ve istikrar bozuldu denmeyecek.

Bu süreçte duyumlarla hareket edilmemesi bu duyumları bizzat duyumu alan bayi tarafından müşteri gibi kontrol edip, araç satın alması ya da ses kaydı ile tespit edilecektir.

İstikrarın devamı açısından denetleme profesyonel bir şirket tarafından gerçekleştirilecektir. Bedeli ise bizler tarafından karşılanacaktır.

Herhangi bir bayinin fiyat istikrarını bozması durumunda karar verecek bayiler, Gökşenlerden Bekir Bey ve Avcar'dan Bayram bey ile birlikte karar verilecektir."

30. Elif Demirbilek'in bilgisayarında "İstikrarı Bozmuş Sayılacak Konular" başlıklı başka bir belgede;

"İSTİKRARI BOZMUS SAYILACAK KONULAR:

- 1) İstikrarı herhangi bir şekilde bozmuş olan 7.500 YTL ödeyecektir. Ayrıca bayilere bildirimi yapılacaktır.
- 2) Satıştaki fiyatları etkileyecek her tür hediye ve indirimi istikrarı bozmuş kabul edilecektir. *Aksesuar fiyatları gönderilen listenin altında olmayacaktır.
- * Akaryakıt fişi ya da hediyesi verilmeyecektir.

21

940

950

960

- *Kasko, sigorta satışlarında hediye ya da zararına poliçe satışı olmayacaktır.
- *Konseyin bilgisi olmadan hiçbir suretle servis kampanyası düzenlenmeyecektir.
- *Servislerde uygulanacak indirim perakende müşteriye yedek parçada %10 geçmeyecek işçilik indiriminde ise %15'i geçmeyecektir. Tavsiye edilen asla bu indirimlerin yapılmaması konusudur. Satış esnasında araç bakımı ile ilgili ücretsiz ya da indirimli bakım vaadi yapılmayacaktır.
- 3) Ayrıca aksesuarlı araç satışında araç fiyatı ayrı, aksesuarlar da tek tek belirtilmelidir.
- 4) Filo satışları Baylas Otomotiv A.Ş'den gelen onay yazısı ile belgelenmelidir.
- * Ayrıca tarafınıza filo listesi gönderilecektir.
- * Her satışın mutlaka açıklamalı satış föyü olmalıdır.
- 5) Jumper tipi araçlarımızda Panelvan fiayatı listedeki gibi dönüşümdeki fiyat mantık çerçevesinde serbest bırakılmıştır.
- * Jumper araçların dönüşümlü satılması halinde sipariş föyündeki aracın fiyatı ayrı dönüşüm fiyatı ayrı yazılacaktır.
- 6) Satışı etkileyecek şekilde vade farksız vade uygulanmaz.

Yukarıda sözü edilen satışlı etkileyecek argümanların dışında yüne satışı etkileyecek yazılı olmayan tüm promosyon ve maddi değere dönüşebilecek her türlü aktivite istikrarı bozmuş sayılacağından önemle rica ederiz.

Yapılan bu istikrar çalışması, tüm Türkiye'deki bayileri kapsaması anlamında düzenlenecek. Ancak bölgenin bayileri dışında Anadolu bayilerinden herhangi birinin istikrarı bozmasına sebep değildir. Anadolu bayileri bayi konseyinin bölge yöneticileri tarafından denetlenecek olup takibi kendilerince yapılacaktır.

İstikrarın bozulması durumunda geçerli olabilecek deliller:

- a) Ses kaydı
- b) Görüntülü Ses kaydı

Profesyonel denetleme Şirketi DUYAR DANIŞMANLIK SAN ve TİC. LTD ŞTİ.'dir. bu şirketten Renan YARAN bey ile temasa geçebilirsiniz."

ifadeleri yer almaktadır.

31. Yine Kar Oto'dan Elif Demirbilek'in bilgisayarında bulunan, belge içeriğinden Nisan 2007 tarihine ait olduğu anlaşılan konuşma metninde yer alan ifadeler şöyledir:

"Sevgili Dostlarım ve Değerli Arkadaşlarım,

Birlikte yaşadığımız son derece keyif aldığım seyahatin bugün tam 15. günü birlikte olmaktan son derece mutlu olduğumu belirtmek istiyorum ve izin verirseniz 4 ayını dolduran bayiler arası istikrarla ilgili olarak biraz konuşmak istiyorum.

Öncelikle ticaretin amacı olan kar elde etme hedefine böylesine inanarak ve ilk kez bu kadar dirençli birbirimize sarılarak sektördeki %40'lık daralmaya rağmen büyük zararlar etmemeyi sağladık.

Geldiğimiz nokta önemlidir, ancak bundan sonraki devamlılığı hepimiz için hayati önem arz eder. Bu nedenle gittiği yere kadar gider mantığıyla hareket etmek yerine aynı zamanda diğer markalarda ki yapbozları örnek almak yerine bu işin bizden geçtiği gerçeğini de bilerek ve her arkadaşıma inanıyorum ki gereken özen ve hassasiyeti göstererek piyasaların açılacağı zamandaki büyük karlılıklara ulaşmayı hedeflemeliyiz.

2006 yılında manzara şuydu: satan zarar ediyor, satmayan zarar ediyor, herkes çok mutsuz tedarikçi firmaya her türlü şikayetler yağıyor, birbirimizi haksız rekabetle yok etme

980

970

1000

990

haline gelmiştir. Legal olmayan yolların bile denendiği gerçeğini hepiniz bilmektesiniz. Varsayalım bu yıl da aynı mantık ve düşünceyle hareket etseydik, satışların bu kadar düştüğü bir ortamda durumumuzun ne kadar kötü olabileceğini sanırım hesaplayabiliyorsunuzdur. Kısa bir örnek vermek gerekirse, İstanbul bayisi olan arkadaşlarımız, istikrar döneminde ortalama 200 araba satmış olsun. Yaklaşık 1.500,00 YTL'den bahsedersek her bayi arkadaşım 300.000,00 YTL'yı kasasından çıkarıp müşteriye haksız yere gitmesini engellemiş olduk. Bunu yıl bazında ele alırsak ortalama 750 araç olarak düşünürsek bu proje yıl sonuna kadar her bayi arkadaşıma 1 TRİLYON sağlayacaktır. Rakam size şuan hayal gibi geldi değil mi? Sadece 2006 yılına şöyle dönüp bir göz atalım ve bunun ne kadar gerçek olduğunu lütfen kendiniz de görün.

...

Sizlere biraz da bayi konseyinden bahsetmek istiyorum. 2006 yılının 11. ayından itibaren yapılanmış olan Karadeniz bölgesinden İsmail Okutgen, Akdeniz Bölgesi'nden Nihat Sözmen, Doğu Anadolu Bölgesi'nden Şahin Özer, Ege Bölgesi'nden Mehmet Ali Akkalay, Marmara Bölgesi'nden Alaaddin Ulugöl ve şahsımın başkanlığında yapılan bu oluşum 6. ayını doldurmuştur.

Önce neler yaptığımızı sizlere kısaca aktarmak istiyorum. Göreve başladığımız andan itibaren diğer markalardaki konsey başkanlarıyla bir araya gelerek işleyiş hakkında ve genel konular hakkında bilgiler edindik. .... Bölgelerdeki konsey temsilcileri arkadaşlarla temas kurarak tüm sorunlarını ve markanın gelişimine katkısı olacak fikirleri toplamaya başladılar. Ayrıca Baylas üst yönetimi ile görüşüp, konseye desteklerini sağladık ve her ay Konsey ile Baylas üst yönetimi arasında toplantılar tertip ettik.

Bu toplantılar gerçekten çok verimli geçmiştir. Özelikle Sn. Genel Müdürümüz Bora Koçak Bey'e ve ekibine teşekkür etmek istiyoruz.

İstanbul toplantılarından sonra, Bölgelerde toplantılar düzenleyerek Konsey- Distribütör ilişkisinin ne kadar kuvvetli bir bağ haline geldiğini göstermek amacıyla bayilere yerinde ziyaret ederek toplantılar yaptık.

... i...

İşleyişle ilgili önemli gelişmeler gerçekleştirmemizin dışında maddi anlamda da 2,400,000 \$ civarında iyileştirmeler gerçekleştirdik.

..

Ayrıca hepimizden toplanmış bir bütçe olduğunu biliyoruz. Bu bütçenin görevi devir alacak arkadaşımıza devretmek istiyorduk. Ancak görüştüğümüz Konsey üyesi arkadaşlarımız ve bazı markaların Konsey başkanları bütçenin Konseyde kalmasının her açıdan faydalı olacağını belirttiler. Sizlerin de bu konuda görüşlerini almak istiyorum.

1050 ..."

32. "İstikrarı Bozan Bayilerden Gelen Gelirler" başlıklı belgede "istikrarı" bozduğu için ödeme yapmak durumunda kalan bayiler ve bu ödemelerin tarihleri şöyledir:

Tarih	Bayi	Tutar
23,3,07	CTR	7,500
3,4,07	Elmas	7,500
25,4,07	Elmas	7,500
26,4,07	Avcar	7,500
26,4,07	Ulugöl	7,500
30,4,07	Özdağ	7,500
1,5,07	Mersa	7,500

23

1020

1030

2,5,07	Bostancıoğlu	7,500
11,5,07	Filomobil	7,500
31,5,07	Bostancıoğlu	7,500
2007	Kar	7,500
31,5,07	Mersa	7,500
4,6,07	Ulugöl	7,500
12,6,07	Elmas	7,500

33. Elif Demirbilek'in bilgisayarında bulunan "Son Hali İstikrarı Bozan Bayiler" başlıklı belgede;

	"İSTİKRARI BOZAN BAYİLER	
	1. 23.03.2007 ADNAN OFLUOĞLU	7.500 YTL
	2. 04.04.2007 AYHAN ELMAS	7.500 YTL
1060	3. 25.04.2007 AYHAN ELMAS	7.500 YTL
	4. 26.04.2007 ULUGÖL OTOMOTİV	7.500 YTL
	5. 30.04.2007 MURAT ÖZDAĞ	7.500 YTL
	6. 01.05.2007 ADİL GÖREN	7500 YTL
	7. 02.05.2007 ADİL GÖREN	7500 YTL
	8. 14.05.2007 NURETTİN BOSTANCIOĞLU	7.500 YTL
	9. 31.05.2007 ERAY EMEK	7.500 YTL
	10. 31.05.2007 ADİL GÖREN	7.500 YTL
	11. 04.06.2007 ULUGÖL OTOMOTİV	7500 YTL
	12. 12.06.2007 AYHAN ELMAS	7.500 YTL
1070	13. 13.07.2007 HÜSEYİN AKÇA	7.500 YTL
	14. 01.08.2007 AYHAN ELMAS	7.500 YTL
	15.16.08.2007 ULUGÖL OTOMOTİV	7.500 YTL
	16. KAR OTOMOTİV	7.500 YTL
	17. KAR OTOMOTİV	7.500 YTL"

ifadeleri vardır.

34. Yine Kar Oto'da yapılan yerinde incelemelerde bayilerden bayi konseyi için tutulan muhasebe kayıtlarına ilişkin bulunan "Bayilerin Gelir ve Giderleri" başlıklı belgede;

GELİRLER		GİDERLER			
Bostancıoğlu Otomotiv	7.500,00	St. Petersburg Gezisi İçin BayTravel'a Ödenen	28.500,00		
Av-car Otomotiv	7.500,00	St. Petersburg Gezisinde 8 Bayiye Ödenen (300\$)	3.180,00		
Elmas Otomotiv	7.500,00	Sözleşmeler Ayhan Elmas'ın avukatına İnceleme İçin Verildi	3.000,00		
CTR Otomotiv	7.500,00	Bu Sayede 24 Madde Değiştirildi			
Ulugöl Otomotiv	7.500,00	İzmir Toplantısında Kişi başı Masraf Bedeli 400 TL	2.000,00		
Özdağ Otomotiv	7.500,00	Kubilay 1400 Alaaddin 1400 Ayhan 1000 Nihat 400 Şahin 400 İsmail 400	5.000,00		
Mersa Otomotiv	7.500,00	Mersin Toplantısı İçin Bayilere Otel Masrafı İçin Ödenen	2.500,00		

FiloMobil Otomotiv	7.500,00	Hilton'da	Yapılan	Toplantı	820,00
		Masrafı			
Kar Otomotiv	7.500,00				
Elmas Otomotiv	7.500,00				
Bostancıoğlu Otomotiv	7.500,00				
A-car Otomotiv	7.500,00				
Ulugöl Otomotiv	7.500,00				
Elmas Otomotiv	7.500,00				
TOPLAM GELİRLER	105.000,0				
	0				

1080

KASA MEVCUDU: 60.000,00 YTL"

35. Yine Kar Oto'dan Elif Demirbilek'in bilgisayarında bulunan "4.10.2007 Konsey Bilançosu 3.10.2007" başlıklı belgede;

	ŀ	KONSEY BİLANÇOSU	
GELİRLER		GİDERLER	
CTR Otomotiv	7.500	St.Petersburg Gezisi için BayTravel'a ödenen	28.500
Elmas Otomotiv	7.500	St. Petersburg Gezisinde 8 Bayiye ödenen (300\$)	3.180
Elmas Otomotiv	7.500	Bayi Sözleşmelerinin avukat tarafından incelenmesi. (Ayhan Elmas'ın Avukatlı) Bu inceleme neticesinde 24 madde değiştirilmiştir.	3.000
Av-Car Otomotiv	7.500	İzmir toplantısından kişi başı masraf 400 YTL. (Kubilay E. Erdem, Alaaddin Ulugöl, İsmail Okutgen)	2.000
Ulugöl Otomotiv	7.500	Duyar Danışmanlığa Ödenen 7. Ay	3.600
Özdağ Otomotiv	7.500	Adnan Ofluoğlu'na ödenen	2.000
Mersa Otomotiv	7.500	Duyar Danışmanlığa ödenen 8. ay	4.000
Bostancıoğlu Otomotiv	7.500	Mersin konsey toplantısı için ulaşım, toplantı salonu ve yemek bedeli	3.320
Bostancıoğlu Otomotiv	7.500	Budapeşte gezisi için bayilere ödenen 300 Euro * 5 kişi (1500*1720)	2.580
Filomobil	7.500	Duyar Danışmanlığa ödenen 9. ay	3.600
Mersa Otomotiv	7.500	19.9.2007 tarihinde Yüzevlerde Baylas ve bayilere verilen yemek bedeli	680
Ulugöl Otomotiv	7.500	9.9.2007 tarihinde Baylas'ta yapılan toplantı için (Samsun) İsmail Okutgen'in ulaşım bedeli	223
Elmas Otomotiv	7.500	Ankara'da yapılan Konsey Toplantısı için uçak bedeli (22 Eylül 2007)	273
Hüseyin Akça	7.500	Duyar Danışmanlığa ödenen 10. ay	4.000
Elmas Otomotiv	7.500	15.10.2007 tarihinde şehit ailelerine yardım bedeli İş Bankasına yatan	10.000
Ulugöl Otomotiv	7.500	Duyar Danışmanlığa 11. ay ödenen	3.600
Kar Otomotiv	7.500	Anadoludaki bayiler için bir kereye mahsus ödenen 600 YTL Ege Bölgesi, 1200 YTL Karadeniz	1.800
Kar Otomotiv	7.500	Duyar Danışmanlık Ödenen 12. Ay	3.600
Av-Car Otomotiv	7.500	Duyar Danışmanlığa Ödenen 1. ay	3.600
Kar Otomotiv	7.500	Duyar Danışmanlığa ödenen 2 adet yakalama prim bedeli	400
Bostancıoğlu Otomotiv	7.500	Jumper İçin Ödenen Adnan Ofluoğlu	1.750
As Coşkunlar Otomotiv	7.500	Jumper İçin ödenen Bayram Gören	1.750

		Duyar Danışmanlık 2. ay	3.600
		Kar Otomotiv Jumper İçin	1.750
TOPLAM	163.400		92.806

As Coşkunlar 5.900 YTL gönderdi, 1.600 YTL eksik nedeni ise İstanbul

bayileri ticari katılımından dolayı 1.600 ödeme yapıldı

11.12.2007 tarihinde Bostancıoğlu ev sahipliğinde yapılan toplantıda istikrarı ihlal ettiği kesinleşen bayiler: Bostancıoğlu 2 kez 1sini ödeyecek, Ulugöl 2 kez 1.sini ödeyecek, Kar oto bir kez

Önceki toplantıda kesinleşmiş olan: Özdağ, Mersa.

36. Kar Oto'da Kubilay Erdem'in el yazısı ile yazdığı düşünülen ve sonunda imzasını taşıyan, bayilere ithafen yazılmış bir yazıda;

" Değerli bayi Arkadaşlarım,

Ekonomik krizin hepimize önemli zararlar verdiği gerçektir. Bu nedenle de yeni müşteriler edinebilmek amacıyla tüm bayi arkadaşlarımızın çok büyük çabalar sarf ettiğini buna biz de dahil olmak üzere bilmekteyiz.

Tabi bu çok doğal bir olay. Ancak bazen yaptığımız çabalar bir başka bayi arkadaşımıza önemli zarar verebilmektedir.

Bu yazının asıl konusu budur. İlişikte bir sigorta şirketinin şirketimize göndermiş olduğu yazıyı okuyacaksınız.

Sonuç olarak herhangi bir yere teklif verdiğinizde verdiğiniz teklifin bir tehdit unsuru olarak kullanılabileceğini, sigorta şirketinin dönüp işbirliği içerisinde olduğunuz diğer arkadaşınıza 'şu bayi bu fiyatı verdi, dolayısıyla biz yine sizle çalışmak istiyoruz, sen de ıskontoyu verirsen...'.

Şimdi ne oldu? Siz bir teklif verdiniz ve bu teklif arkadaşınıza karşı kullanıldı. Orada kim kar etti takdirinize bırakıyorum. Bu tür bir rekabetin kimseye faydası olmadığı gibi zararımıza olacağını hepimiz bilmeliyiz.

Ayrıca aramızda oluşan dostluğa zarar vermemek üzere centilmenliği elden bırakmamalıyız.

Bu konuda hepimiz sağduyulu davranacağına inancımı belirtir..."

ifadeleri yer almaktadır.

37. Elif Demirbilek'in bilgisayarında bulunan "16 Mart 2007 İzmir toplantısında görüşülen konulardan çözümlenmemiş olanlar" diye başlayan belgede;

"16 Mart 2007 İzmir Toplantısında görüşülen konulardan çözümlenmemiş olanlar: Müşteri şikayetlerinin Baylas ve bayii olarak ayrılması

...

Mersin Toplantı Gündemi:

Satış sisteminde uygulanmakta olan %80 satışa prim ödenmesinin aynı şekilde alışta da yapılması hem sizler hem de bizler için itici bir güç olacaktır.

...

Konseyde biriken bütçeden hayır kurumlarına bağış yapıp markamızı ön plana çıkarmayı düşünüyoruz. Sizlerden alacağımız gerek maddi gerek strateji desteğiyle bu konuyu bir an önce hayata geçirmek istiyoruz. Örneğin Lösemili Çocuklar Vakfı'na yardım, Tekerlekli Sandalyeler olabilir.

...

En önemli konularımızdan biri de zor dönemden geçmemize rağmen pazar payımızın artmamasına rağmen bayi sayısının sürekli arttırılması. Zaten ayakta durmaya çalışan

26

1090

1100

1110

zararı en aza indirmeye çalışan bayilerin her operasyonları pazar paylarını biraz daha büyütmek zararı ise küçültmektir.

. . . . .

Son dönemlerde İstanbul bayileri arasında aylık maliyetler konusunda araştırma yaptığınızı biliyoruz. Maliyetler konusunda perakende şirketinizin masrafları sizler için bir done olacaktır. Sonucunda sizleri de düşünmeye sevk edecektir.

...."

1130

ifadeleri yer almaktadır.

38. Hekimoğlu-Sözmen şirket ortağı ve genel müdürü Nihat Sözmen'in ajandasına yapılan incelemede bulunan 25 Temmuz 2008 tarihli ve "Bayi Konsey – İstanbul" başlıklı belirtilen tarihte gerçekleştirilen Bayi Konsey toplantısında konuşulan konulara ilişkin elle tutulan notlarda;

"Konsey - Baylas

1140 *GÜNDEM*:

İsmail Bey + ÖTV Kanunu, Fatura altı İskontosu

..."

2. sayfada ise:

"Bayi Konsey İstanbul

–Elmas (Ayhan), Kar (Kubilay), Ulugöl (Nejat), Oksan (İsmail), Hekimoğlu, Alsancak (Mehmet Ali)

...

KONSEY –BAYLAS , GÖRÜŞME NOTLARI,İSTANBUL

- ISMAİL BEY:

- ÖTV KANUNU: Sabit kar marjının arttırılması

- marka örnekleri

Önerimiz: Fatura altının iskontonun arttırılması BAYLAS – Müfit Bey – Murat Bey: Sipariş planlama

Modeli geliştirmemiz gerekir.

* Fiyat birlikteliğiniz buna engel Baylas listesi üzeri fiyat yayımlıyorsunuz!

Sonuç: Müfit Bey konuyu acilen değerlendirecek. ....."

ifadeleri yer almaktadır.

39. Gökşenler'de bulunan ve herhangi bir başlığı bulunmayan belgede çeşitli araçlara ilişkin olarak model, alış fiyatı, hedef gerçekleştirme oranı, konsey karı ve peşin alış karı bilgilerinin yer aldığı görülmektedir. Belgede peşin alış karının çoğunlukla konsey karından yüksek olduğu görülmektedir. Belgenin Citroen C1 modeli için düzenlenen kısmı aşağıdaki gibidir:

Model	ALIŞ	Peraken	de Hedef (	11	KONS PEŞİN			
	FİYATL	80%	90%	100%	110%	120%	EY	ALIŞ
	ARI	2,40%	2,70	3,50	3,80	4,10	KARI	_
								KARI
C1								
C1 SX 1.0i 5P	14.064	337,54	379,73	492,24	534,43	576,62	226,87	216,33
C1 SX 1.0i 5P Sensodrive	15.195	364,68	410,27	531,83	577,41	623,00	280,24	232,70
C1 SX 1.4 HDI 5P	15.567	373,61	420,31	544,85	591,55	638,25	870,37	238,17

1150

Söz konusu belgede benzer hesaplamalar C2, C3, C4, C4 Sedan, C4 Picasso, C5, Yeni Jumpy model ve alt modelleri için de yapılmıştır.

40. Gökşenler'de bulunan ve 4.8.2008 tarihinde Gökşenler çalışanı Serdar Turan tarafından Sibel İlkay isimli başka bir çalışana gönderilen e-postada, bir çalışana devredilen işlerin listesi yer almaktadır. Günlük stok takibi, envanter raporu, talep girişi vb. işlerin yer aldığı listede şu ifadeler yer almaktadır:

"Sibel Hanım Özlem Hanıma devrettiğim işlerin listesi şu şekildedir:

. . .

1170

1180

- 9- Konsey fiyatlarının takip edilmesi ve zamanında print edilip dağıtılması ..."
- **41**. Bostancıoğlu'nda bulunan ve Nurettin Bostancıoğlu'nun ajandasından alınan belgede "aksesuar ve araç fiyatları ayrı yazılacak" şeklinde bir not yer almaktadır.
- **42.** Mersa'da bulunan ve üzerinde tarih bulunmayan bir tablo aşağıdaki şekildedir:

GELİRLE	īR	GİDERLER		
10 BAYİ İSTİKRARI BOZDU	75.000,00	GEZİ İÇİN BAYTRAVEL'A ÖDENEN		28.500,00
		BAYİLERE VERİLEN (300\$)		3.180,00
TOPLAM GELİR	75.000,00		TOPLAM GİDER	31.680,00
	MEVCUT BAKİYE		43.320,00	

43. Şirket ortağı Adil Gören'in bilgisayarında yapılan yerinde incelemede bulunan belgeye aşağıda yer verilmektedir:

"4.10.2007 İtibar ile Konsey Bilançosudur.

Gelirler		Giderler	
CTR OTOMOTIV	7.500,00	ST. PETERSBURG GEZİSİ İÇİN BAYTRAVEL'A ÖDENEN	28.500,00
ELMAS OTOMOTİV	7.500,00	ST. PETERSBURG GEZİSİNDE 8 BAYİYE ÖDENEN (300\$)	3.180,00
ELMAS OTOMOTÍV	7.500,00	BAYİ SÖZLEŞMELERİNİN AVUKATTARAFINDAN İNCELENMESİ (AYHAN ELMAS'IN AVUKATI) BU İNCELEME NETİCESİNDE 24 MADDE DEĞİŞTİRİLMİŞTİ.	3.000,00
AV-CAR OTOMOTÍV	7.500,00	İZMİR TOPLANTISI KİŞİ BAŞI MASRAF 400 YTL (KUBİLAY ERDEM, ALADDİN ULUGÖL, İSMAİLOKUTGEN	2.000,00
ULUGÖL OTOMOTİV	7.500,00	DUYAR DANIŞMANLIĞA ÖDENEN 7. AY	3.600,00
ÖZDAĞ OTOMOTİV	7.500,00	ADNAN OFLUOĞLU'NA ÖDENEN	2.000,00
MERSA OTOMOTÍV	7.500,00	DUYAR DANIŞMANLIĞA ÖDENEN 8. AY	4.000,00
BOSTANCIOĞLU OTOMOTİV	7.500,00	MERSİN KONSEY TOPLANTISI ULAŞIM, TOPLANTI SALONU YEMEK BEDELEİ	3.320,00
BOSTANCIOĞLU OTOMOTİV	7.500,00	BUDAPEŞTE GEZİSİ İÇİN BAYİLERE ÖDENEN 300 EURO*5KİŞİ (150*1720)	2.580,00
FILOMOBİL	7.500,00	DUYAR DANIŞMANLIĞA ÖDENEN 9.AY	3.600,00
MERSA OTOMOTÍV	7.500,00	19.09.2007 TARİHİNDE YÜZEVLERDE BAYLAS VE BAYİLERE VERİLEN YEMEK	680,00

		BEDELÍ	
ULUGÖL OTOMOTİV	7.500,00	19.09.2007 TARİHİNDE BAYLASTA YAPILAN	223,00
		TOPLANTI İÇİN (SAMSUN) İSMAİL	
		OKUTGENİN ULAŞIM BEDELİ	
ELMAS OTOMOTÍV	7.500,00	ANKARADA YAPILAN KONSEY TOPLANTISI	273,00
		İÇİN UÇAK BEDELİ (22 EYLÜL 2007)	
HÜSEYİN AKÇA	7.500,00	DUYAR DANIŞMANLIĞA ÖDENEN 10.AY	4.000,00
ELMAS OTOMOTÍV	7.500,00		
ULUGÖL	7.500,00		
KAR OTOMOTİV	7.500,00		
KAR OTOMOTİV	7.500,00		
AV-CAR	7.500,00		
KAR OTOMOTÍV	7.500,00		
TOPLAM GELİR		TOPLAM GİDER	60.956,00
KASA MEVCUDU	89.044,00		

44. Mersa'da yapılan yerinde incelemelerde bilgisayarda, "Konsey Yeni.xls" adlı dosya olarak kayıtlı "Aksesuar Fiyat Listesi" başlıklı tablonun bir kısmına aşağıda yer verilmiştir:

	AKSESUAR FİYAT LİSTESİ						
SIRA	TANIM	PARÇA	İŞÇİLİK	KDV SATIŞ FİYAT	DAHİL DİP	KDV SATIŞ ÖI FİYAT	DAHİL NERİLEN
1	Bagaj Bandizot BR	127	0	150 TL		180 TL	
2	Port Bagaj BR	92	10	120 TL		145 TL	
3	Yan Basamak Set BR	220	34	300 TL		360 TL	
4	Arka Basamak BR	117	10	150 TL		180 TL	
5	Perde Set BR	74,5	10	100 TL		120 TL	
6	Karter Koruyucu BR	92	35	150 TL		180 TL	

45. Mersa'da bulunan ve Şirket ortağı Adil Gören'in bilgisayarında yapılan yerinde incelemede alınan Kubilay Erdem adına Kar çalışanı Elif Demirbilek tarafından "Bayram, Nurettin Bostancıoğlu, Nejat Ulugöl, Bekir Çilsal, Adil Gören, Sinan Gürsoy ve Ayhan Elmas"a gönderilen 6.3.2009 tarihli e-posta mesajında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Ekonomik krizin hepimize önemli zararlar verdiği gerçektir. Bu nedenle müşteriler edinebilmek amacıyla tüm bayi arkadaşlarımızın yedek parça satışı konusunda çok büyük çabalar sarf ettiğini buna bizde dahil olmak üzere bilmekteyiz. Tabi bu çok doğal bir olay. Ancak bazen yaptığımız çabalar bir başka bayi arkadaşımıza önemli zarar verebilmektedir. Bu yazımın asıl konusu da budur. ilişikte bir sigorta şirketinin şirketimize göndermiş olduğu yazıyı okuyacaksınız. Sonuç olarak herhangi bir yere teklif verdiğinizde verdiğiniz teklifin bir pazarlık unsuru olarak sigorta şirketinin dönüp işbirliği içerisinde olduğu diğer arkadaşa "şu bayi bu fiyatı verdi dolayısıyla biz yine sizinle çalışmak istiyoruz sen de bu iskontoyu verirsen devam edelim" demektedir.

Şimdi ne oldu siz bir teklif verdiniz verdiğiniz yer o teklifi arkadaşınıza karşı kullandı arada kim kar etti takdirinize bırakıyorum.

Bu tür rekabetin kimseye faydası olmadığı gibi zararı da olacağını hepimiz bilmeliyiz.

Ayrıca aramızda oluşan dostluğa zarar vermemek üzere centilmenliği elden bırakmamalıyız. Bu konuda hepimizin sağduyulu davranacağına inancımı belirtir, çalışmalarınızda başarılar dilerim."

1190

1200

1240

Yazışmanın devamında hangi sigorta şirketi olduğu belirtilmeyen bir şirketten gelen mail değerlendirilmektedir.

- **46.** Oksan'da bulunan ve İsmail Okutgen'in defterinde üzerinde tarih bulunmayan bir sayfaya el yazısı ile alınmış notlarda, Baylas üst başlığı altında; "6- Bayiler arasında centilmenlik anlaşması!" ifadesi yer almaktadır.
- 47. Av Car'da bulunan ve Bir Av-Car çalışanından diğer çalışanlara gönderilen 4.9.2007 tarihli e posta ekinde "Binek Fiyat Listesi Eylül" isimli dosya yer almaktadır. Ekteki "3 Eylül 2007 Fiyat Listesi Binek Araçlar" başlıklı tablonun ilk satırlarına yer verilmektedir.

2007 MODELLER İÇİN						
MODEL 2008	METALİK DAHİL DİP	METALİK DAHİL	METALİK DAHİL DİP			
	FİYAT	ÖNERİLEN FİYAT	FİYATLAR			
	< C 1>					
C1 SX 1.0i 5P.	22370	22650	20529			
C1 SX 1.0i 5P	24150	24450	22166			
SENSODRÍVE						
C1 SX 1.4 HDI 5P	24850	25100	22818			

Bu tabloda yer alan "Metalik Dahil Dip Fiyat" ifadesinin Konsey tarafından belirlenen fiyat olduğu kanaatine varılmıştır. Dolayısıyla çalışanlar öncelikle "Önerilen Fiyat" başlığı altındaki fiyatları müşterilere söyleyecek ardından pazarlık sonucunda en son Konsey fiyatını bildirecektir.

48. Bir Av-Car çalışanından diğer çalışanlara gönderilen 6.9.2007 tarihli e-posta ekinde "Aksesuar Konsey" isimli dosya yer almaktadır. Ekteki "Aksesuar Fiyat Listesi" başlıklı tablonun ilk satırlarına aşağıda yer verilmektedir:

AKSESUAR FİYAT LİSTESİ						
SIRA TANIM PARÇA İŞÇİLİK KDV DAHİL KDV DAHİL SATIŞ						
					ÖNERİLEN FİYAT	
1	Bagaj Bandizot BR	127	0	150TL	180 TL	
2	Port Bagaj BR	922	10	120TL	145TL	
3	Yan Basamak Set BR	220	34	300 TL	360 TL	

Bu belgede yer alan fiyatlar Konsey'in bayilere bildirdiği fiyatlardır. Ayrıca, aynı belgeye Mersa'da yapılan yerinde incelemede de ulaşılmıştır.

49. "Aksesuar Fiyat Listesi Konsey" başlıklı belgede, çeşitli aksesuarlara ilişkin olarak Konsey'in belirlediği fiyatlara yer verilmektedir. Konsey tarafından bayilere bildirildiği düşünülen fiyat listesinin ilk satırlarına aşağıda yer verilmektedir:

AKSESUAR FİYAT LİSTESİ KONSEY				
BAGAJ PANDİZOT BERLİNGO 150TL				
PORT BAGAJ BERLÍNGO	120TL			
YAN BASAMAK SET BERLÍNGO	250TL			

50. Bir Av-Car çalışanından diğer çalışanlara gönderilen 3.10.2007 tarihli e posta ekinde "2 Ekim Fiyat Listesi" isimli dosya yer almaktadır. Ekteki "Satış Personelimizin dikkatine 2 Ekim 2007 Fiyat Listesi" başlıklı tablonun ilk satırlarına yer verilmektedir.

10 NOLU LİSTE MODEL 2008	METALİK DAHİL DİP FİYAT
< C 1>	YTL
C1 SX 1.0i 5P.	22370
C1 SX 1.0i 5P SENSODRİVE	24150
C1 SX 1.4 HDI 5P	24850

1250

51. Bir Av-Car çalışanından diğer çalışanlara gönderilen 7.11.2007 tarihli e posta ekinde "7 Kasım Fiyat Listesi" isimli dosya yer almaktadır. Ekteki "*Satış Personelimizin dikkatine 7 Kasım 2007 Fiyat Listesi*" başlıklı tablonun ilk satırlarına aşağıda yer verilmektedir:

			2007 MODELLER İÇİN
MODEL 2008	METALİK DAHİL DİP	METALİK DAHİL	METALİK DAHİL DİP
	FİYAT	ÖNERİLEN FİYAT	FİYATLAR
< C 1>	YTL	YTL	YTL
C1 SX 1.0i 5P.	22500	22750	20650
C1 SX 1.0i 5P SENSODRİVE	24250	24500	22250
C1 SX 1.4 HDI 5P	24950	25250	22900

52. Bir Av-Car çalışanından diğer çalışanlara gönderilen 15.8.2008 tarihli e-postada;

"Konseyin çalışmaları neticesinde 2008 MY araçlarımız için liste oluşturmuştur. Yeni gelişen kampanyalarla birlikte fiyat listesi 14 Ağustos itibarı ile bu şekildedir."

ifadeleri yer almaktadır. Anılan e-postanın ekinde "14 Ağustos Fiyat Listesi" isimli dosya yer almaktadır. Ekteki "Satış Personelimizin dikkatine 14 Ağustos 2008 Fiyat Listesi" başlıklı tablonun ilk satırlarına yer verilmektedir.

	2009 MODEL	2008 MODEL	
1-C NOLU LİSTE	METALİK DAHİL	METALİK DAHİL	METALİK DAHİL
MODEL 2008	ÖNERİLEN FİYAT-1	ÖNERİLEN FİYAT-2	ÖNERİLEN FİYAT-1
< C 1>	YTL	YTL	YTL
C1 SX 1.0i 5P.	23.850	24.100	22950
C1 SX 1.0i 5P SENSODRİVE	25.700	25.950	24.750
C1 SX 1.4 HDI 5P	26.400	26.650	25.400

53. Bir Av-Car çalışanından diğer çalışanlara gönderilen 14.11.2008 tarihli e-posta ekinde "12 Kasım Fiyat Listesi" isimli dosya yer almaktadır. Ekteki "*Satış Personelimizin dikkatine 12 Kasım 2008 Fiyat Listesi*" başlıklı tablonun ilk satırlarına aşağıda yer verilmektedir:

	CITROEN FİNANS	KULLANIRSA	CITROEN FİNANS	KULLANMAZSA
1-A NOLU LİSTE	METALİK DAHİL	METALİK DAH		METALİK DAHİL
MODEL 2009	ÖNERİLEN	ÖNERİLEN FİYA		ÖNERİLEN FİYAT-2
	FİYAT-1	2	FİYAT-1	
TİÇARİ ARAÇLAR				
İÇİN GEÇERLİ				
LİSŢE				
< BERLİNGO>				
BERLİNGO FG	23.790	24.040		]
800 KG 1.9D 2				
PLC STANDART				
BERLİNGO FG	25390	25640		
800 KG 1.9D 2				

PLC STANDART		
AC		
BERLÍNGO X 1.628450	28700	
HDI.COMBI		

1270

1280

I.4. İlgili Pazar

I.4.1. İlgili Ürün/Hizmet Pazarı

Hakkında soruşturma yapılan Baylas bayileri, Citroen marka otomobillerin satışı, satış sonrası yedek parça, bakım ve onarım hizmetleri vermektedir. Ancak cezanın şahsileştirilmesi açısından marka bazlı bir pazar tanımı yapılması uygun görülmüştür. Bu çerçevede ilgili ürün pazarları "Citroen marka yeni motorlu taşıtlar dağıtımı, satışı ve pazarlaması" ve "Citroen marka otomobillerin satış sonrası yedek parça, bakım ve onarım hizmetleri" olarak tespit edilmiştir.

I.4.2. İlgili Coğrafi Pazar

Soruşturmaya konu anlaşmaya İstanbul'daki bayilerin çoğunluğu ile Tekirdağ, Kocaeli ve Samsun illerindeki bayiler katılmıştır. Öte yandan ilgili pazarlarda sunulan ürün ve hizmetler bakımından bölgesel farklılıklar bulunmamakta, bölgeler arası çok katı sınırlar çizmek ise mümkün görünmemektedir. Ayrıca, coğrafi pazar belirlenmesinin, mevcut soruşturma açısından gerek ihlal değerlendirmesi, gerekse cezaların şahsileştirilmesi bakımından gerekli olmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar belirlenmemiştir.

1290

I.5. Tarafların Savunmaları ve Savunmaların Değerlendirilmesi

I.5.1. Usule İlişkin Savunmalar ve Değerlendirmeler

I.5.1.1. Savunma Hakkının Kısıtlandığı İddiası

4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ikinci fıkrasında, "Kurul, başlattığı soruşturmaları, soruşturmaya başlanması kararının verildiği tarihten itibaren 15 gün içinde ilgili taraflara bildirir ve tarafların ilk yazılı savunmalarını 30 gün içinde göndermelerini ister. Taraflara tanınan ilk yazılı cevap süresinin başlayabilmesi için Kurulun bu bildirim yazısı ile birlikte, iddiaların türü ve niteliği hakkında yeterli bilgiyi ilgili taraflara göndermesi gerekir." hükmü yer almaktadır.

1300

Bazı Baylas bayileri hakkında başlatılan soruşturmaya ilişkin olarak taraflara yapılan soruşturma bildirimlerinde, ilk yazılı savunmalarını yapılabilmelerini teminen iddialar ile ilgili bilgiler de gönderilmiştir. Ancak fiyat istikrarının tam olarak hangi teşebbüsler arasında gerçekleştirildiği ve hangi gerçek ve tüzel kişilerin belirleyici etkisinin bulunduğu soruşturma sürecinde tespit edilebilmiş, söz konusu kişilere Soruşturma Raporu gönderilerek savunma yapmaları talep edilmiştir. Esasen, iddialara esas teşkil eden tüm bilgi ve belgeler, ayrıca ihlal olup olmadığı ve ihlalin niteliğine ilişkin ayrıntılı değerlendirme ve ulaşılan sonuçlar Soruşturma Raporu ile taraflara gönderilmektedir. Bu çerçevede, anlaşmaya katıldıkları tespit edilen tüzel kişilerin üç savunma (ikinci ve üçüncü yazılı savunma ile sözlü savunma) hakkının bulunması da dikkate alındığında, henüz iddiaların net olmadığı bir dönemde, soruşturma aşamasının güvenliğini sağlayacak kadar belge ve bilgi gönderilmesinin savunma haklarının kısıtlanması olarak

1320

1330

1340

1350

1360

değerlendirilemeyeceği anlaşılmaktadır. Nitekim Danıştay 13. Dairesi de, E:2006/1456 sayılı kararında, "Nitekim Kurul'un bu yönde takdirini kullanmasının işlemin hukukîliğine etkisi, Kanun'un 44. maddesinin son fıkrasında öngörüldüğü üzere, tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları kararlarına dayanak yapamayacağı çerçevesinde değerlendirilmesi mümkündür." hükmünü vermiştir. İdari Dava Daireleri Kurulu'nun bu karara karşı açılan yürütmeyi durdurma istemini 28.9.2006 tarihli kararıyla oy birliğiyle reddettiği de göz önüne alındığında, Kurul'un tarafları bilgilendirmiş ve savunma hakkı vermiş olmasının yeterli olacağı görülmektedir.

I.5.1.2. Bilgi ve Belge Taleplerinin Cevapsız Kaldığı ve Yanlış Belge Gönderildiği İddiası

Taraflar soruşturma süresi boyunca Kurum'a yaptıkları bir takım bilgi ve belge isteme taleplerinin karşılıksız bırakıldığını, bazı belgelerin yanlış gönderildiğini bu durumun da savunma haklarını kullanmalarını esaslı bicimde etkilediğini dile getirmislerdir.

Tarafların kendilerine gönderilmediğini iddia ettikleri belgelerin başında, doğrudan soruşturma konusunu ilgilendirmeyen ve bazı şahsi bilgileri de içeren CD ve ses kayıtları bulunmaktadır. Esas itibariyle, söz konusu CD ve ses kayıtları, doğrudan taraflara isnat edilen suça dayanak yapılmamış, sadece bu CD ve ses kayıtlarının ekli bulunduğu "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı formlarda yer alan bilgilerin diğer belge ve bulgularla ulaşılan sonuçları doğruladığı belirtilmiştir. Ne var ki, CD ve ses kayıtlarının muhteviyatlarında soruşturma konusu ile ilgisi olmayan kişisel bilgiler içermesi nedeniyle bu bilgiler taraflara iletilmemiş; ancak söz konusu kayıtların ekli olduğu formlar taraflara gönderilmiştir.

Ayrıca, Soruşturma Raporu'nda yer verilen Ek-53'ün taraflara gönderilmediği de iddia edilmiştir. Bahse konu belgede yer alan ifadelerin tamamına raporda yer verilmiştir. Dolayısıyla bu belgenin gönderilmemesinden dolayı tarafların savunma haklarının kısıtlanması söz konusu olmadığı gibi, bu durumun doğruluğunu teminen, iddia konusu belge taraflara Ek Görüş ile birlikte gönderilmiştir.

Tarafların kendilerine gönderilmemek suretiyle savunma haklarına zeval getirildiğini iddia ettikleri bir başka belge ise Ek-85'te yer alan Baylas tavsiye fiyatlarıdır. Söz konusu fiyat listesi, Baylas'ın düzenli olarak bayilerine gönderdiği tavsiye fiyatlarıdır. Doğası gereği Baylas bayilerinde mevcut olması beklenen bu belgelerin taraflara gönderilmemesinin savunma hakkının kullanımını engellediği iddiası inandırıcı bulunmamıştır. Esasen bu belgelere dayanarak bir ihlal iddiasında bulunulmamıştır.

I.5.1.3. Uzman Yardımcılarının Yerinde İnceleme Yetkisinin Olmadığı İddiası

Kanun'un 15. maddesinde "İnceleme, Kurul emrinde çalışan uzmanlar tarafından yapılır" ifadesi yer aldığı halde, uzman yardımcısının da yerinde incelemede yetkilendirildiği, dolayısıyla yetkisiz bu kişiler tarafından teşebbüslerden alınan belgelerin delil niteliğinin olmayacağı iddia edilmiştir.

Kanun'un 15. maddesinde lafız itibarıyla yerinde incelemelerin uzmanlar tarafından gerçekleştirileceği düzenlenmiş olmakla birlikte, aynı Kanun'un Rekabet Kurumu meslek personelinin statüsünü belirleyen 34. ve 36. maddeleri ile Rekabet Kurumu Personel

Yönetmeliği'nin 4. maddesi uyarınca uzman yardımcılarının meslek personeli niteliğini haiz olduğu belirtilmiş olup, Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri yerine getirmekle yetkili olduğu ifade edilmiştir. Bu itibarla 15. maddede belirtilen "uzman" ifadesinin "meslek personeli" olarak geniş yorumlanması gerekmektedir. İşaret edilen bu husus, Danıştay 10. Dairesi'nin 18.11.2003 tarih ve E:2001/1441, K:2003/4468 sayılı kararı ile de hüküm altına alınmıştır.

I.5.1.4. Ticari Sır Mahiyetinde Olmayan ve Savunma Hakkı İçin Elzem Olan Bilgi ve Belgelerin Taraflara Gönderilmediği İddiası

Taraflara gönderilen Soruşturma Raporu ve eklerinde Kurum içi yazışmalar ve başka teşebbüs, teşebbüs birliği ve kişilere ait ticari sır ve diğer gizli bilgileri içeren kısım ve bilgilerin çıkarılması kanuni bir mükellefiyettir. Bu anlamda, soruşturma aşamasında Kurum içi bir yazışma niteliğinde olan ve kapsamı Soruşturma Raporuna göre daha dar olan Önaraştırma Raporunun ve diğer teşebbüs ve teşebbüs birliklerine ilişkin ticari sırların taraflara tebliğ edilmemesinin savunma hakkının kullanılması bakımından herhangi sakınca yaratması söz konusu değildir.

I.5.1.5. Önaraştırma ve Soruşturma Sürelerinin Kanuni Sürelere Uygun Olmadığı İddiası

Taraflar, Kurul'un Önaraştırma Kararı'nı aldığı tarih olan 8.1.2009 tarihi ile Önaraştırma Raporunun teslim tarihi arasında geçen süreyi göz önüne alarak, Önaraştırma Raporunun Kanun'un 40. maddesinde öngörülen süre içinde bitirilmediğini, bunun ise şekli bakımdan Kanun'a aykırılık doğurduğunu iddia etmektedirler. Ne var ki, Kanun'un bahse konu 40. maddesinin üçüncü fıkrası 30 günlük kanuni sürenin başlangıcını, raportörlerin önaraştırmayı yapmakla görevlendirildikleri tarih olarak belirlemiştir. Bu bağlamda görevlendirmesi 21.1.2009 tarihinde yapılan ve 21.2.2009 tarihinde teslim edilen Önaraştırma Raporu'nun süresi içinde teslim edilmediği iddiası geçerliliğini yitirmektedir.

Benzer bir iddia, Soruşturma Raporu için de ileri sürülmüştür. Taraflar, Soruşturma Raporunun kanuni süresinin bitimine yakın bir dönemde kendilerinden talep edilen bilgi ve belgelerin olmasının, soruşturmanın süresi içinde tamamlandığına ilişkin şüphe uyandırdığını dile getirmişlerdir. Oysa Soruşturma Raporu, kanuni süresi içinde (25.2.2010 tarihinde) tamamlanmış ve taraflara tebliğ edilmiştir.

I.5.2. Esasa İlişkin Savunmalar

I.5.2.1. Bayiler Arasında Fiyat Tespitine Yönelik Bir Anlaşmanın Mevcut Olmadığı İddiası

Savunmada tarafların "mutabakata vararak kendilerini bağlı hissettikleri" bir anlaşmanın mevcut olmadığı, irade uyuşmasına bakılmaksızın tek taraflı irade beyanlarına dayanarak taraflar arasında rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma olduğu sonucuna ulaşıldığı iddia edilmektedir. Ayrıca diğer teşebbüslerin tek taraflı irade beyanlarından yola çıkılarak rekabeti bozma amacının var olduğunun belirtilemeyeceği ve tek taraflı ifadelerin tarafları bağlamadığı ifade edilmektedir. Buna ek olarak Rapor'da yer alan belgelerin fiyat tespitine yönelik bir anlaşmanın ve tarafların buna yönelik bir iradesinin

34

1380

1370

1390

1400

1420

1430

1440

1450

1460

mevcut olduğunu ortaya koymadığı iddia edilmektedir. Türkiye'de faaliyet gösteren 41 yetkili satıcının sadece 13 tanesinin ihlale katıldığı şeklindeki tespitin de anlaşmanın var olmadığının zımnen kabulu olduğu ileri sürülmektedir. Ayrıca bayilerin anlaşmaya uymayarak ceza ödemelerinin anlaşmanın zaten var olmadığını ortaya koyduğu iddia edilmektedir.

Rapor'da, tarafların "mutabakata vararak kendilerini bağlı hissettikleri" bir anlaşmanın mevcudiyeti pek çok belge ile ortaya konmuştur. Haklarında ceza talep edilen teşebbüsler fiyat tespiti anlaşmasına katılmış, bu amaçla ihlalden cayanları tespit etmek için birbirlerini denetlemişler, hatta bu konuda profesyonel bir şirketten yardım almışlar ve fiyat birlikteliğinden saparak düşük fiyata satış yapanları cezalandırmışlardır. Kaldı ki 1 no'lu belgeden görülebileceği üzere, taraflar anlaşmanın içeriğini yazılı olarak ortaya koymuş ve e-posta yoluyla diğer bayilerle paylaşmışlardır. Dolayısıyla ortada anlaşma, karşılıklı kontrol/denetim ve ceza boyutları olan bir isbirliği bulunmaktadır. Özellikle 32. 33, 34 ve 35 no'lu belgelerin açıkça ortaya koyduğu üzere taraflar satıs fiyatları üzerine anlaşmakla kalmamış, düşük fiyatla yaptıkları satışların tespiti halinde ceza ödeyerek anlaşmanın sürekliliğini sağlamışlardır. Bu belgelerde "gelir" başlığı altında fiyat istikrarını bozan bayilerden alınan cezalar bulunmakta, "gider" kalemi de toplanan bu cezalardan bazı harcamalar yapıldığını belgelemektedir. 30 no'lu belgede ise, denetim işinin profesyonel bir denetim şirketi tarafından yapılacağı ifade edilmektedir. Dolayısıyla bayiler kendilerini anlaşmaya bağlı hissetmekle kalmamakta, anlaşmanın devamını sağlamak adına kontroller ve ceza ödemeleri gerçekleştirmektedirler. Bu nedenle ortada anlaşmanın bulunmadığı ve tarafların kendilerini bağlı hissetmedikleri gibi iddialar, yerinde incelemelerde bulunan belgeler ışığında dikkate alınmamıştır.

Ayrıca bayiler arasında yapılan toplantılar sonrasında paylaşılan e-mailler, bayilerin telefon konuşmalarının dinlenmesinin ardından ne kadar ceza uygulanması gerektiğine ilişkin rakip bayilerin imzası bulunan formlar gibi koordinasyonu ve irade uyuşmasını gösteren pek çok belgeden, tek taraflı irade beyanlarından hareket edilmediği anlaşılmıştır. Bayilerin gerek özel bir denetim şirketi ile anlaşarak, gerekse de kendi yaptıkları kişisel denetimler ile birbirlerini fiyat istikrarına uyup uymadıkları konusunda denetledikleri, ceza ödedikleri ve bayiler tarafından konsey fiyatının Baylas'ın tavsiye fiyatlarının dahi üzerine çıktığının ifade edildiğine dair bulunan belgelere (25 ve 38 no'lu belge) karşılık, mutabakatın ve irade uyuşmasının olmadığını, sadece tek taraflı irade beyanlarının var olduğunu iddia etmek kabul edilebilir görülmemiştir. Ayrıca, bir bayi tarafından muhtelif bayilere gönderilen ve "Değerli bayi arkadaşlarım, ... karlılığı sağlayabilmek için oluşturduğu fiyat istikrarını bayi arkadaşlarımızın da katkılarıyla başarıyla sürdürmüştür" şeklinde ifadeler içeren 22 no'lu belge de anlaşmanın mutabakatla hayata geçirildiğini bayilerin kabul ettiği görülmektedir. Benzer şekilde 2 no'lu belgede "Bu konu araç satışına BAĞLI OLMAKSIZIN dönemsel olarak bayı arkadaşlarımızın yapmış olduğu yüksek indirimlerle diğer bayi arkadaşlarımızın servisinin zarar görmesini önlemek amacı fikir birliği ile hayata geçirilmişti." ifadesi yer almaktadır. Bu durumda, haklarında ceza talep edilen teşebbüslerin yaptıkları anlaşmaya uymamaları nedeniyle konsey bütçesine para ödemelerinin istikrarın olmadığı anlamına geldiğini iddia etmek mümkün değildir. Zira bu tür anlaşmalarda aldatma (cheating), rakiplerle yapılan anlaşmanın ardından, kısa bir dönem de olsa farklı davranılarak rakipler fark edene kadar karını artırmayı ifade eder. Zira böyle bir durumda müşterileri çekip, "sürümden kazanmak" mümkündür. Nitekim yapılan anlaşmaya ilişkin denetim mekanizması kurulmasının amacı da, bu tür girişimleri önlemek ve anlaşmanın

devamlılığını sağlamaktır. Dolayısıyla anlaşmaya uymayan bayilerin varlığı, işin doğasında bulunan bir unsur olup, irade uyuşmasını ya da anlaşmanın mevcudiyetini ortadan kaldırmaz.

I.5.2.2. Bayi Konseyi'nin, Ana Distribütör Karşısında Bayi Taleplerinin Topluca İletilmesi ve Citroen Satışlarının Arttırılması Amacına Hizmet Eden Bir Oluşum Olduğu İddiası

Konsey hakkında gerekli tüm bilgi ve değerlendirmelere yer verilmiş olup, Konsey'in "2001 yılında, bayilerin müşteri memnuniyeti, marka gelişimi ve pazar payının arttırılması konularında Baylas ile görüş alışverişinde bulunmalarını sağlamak ve bayilerin ortak sorunlarını dile getirmek amacıyla Baylas teşviki ile kurulduğu ifadesi Karar'ın ilgili bölümünde yer almaktadır. Konseyin satış arttırma ve distribütör karşısında ortak istekleri dile getirme fonksiyonu, bu yapı altında bazı bayilerin aynı zamanda rekabeti sınırlayıcı anlaşmanın çatısı olarak işlev görmesini engellememektedir. Başka bir ifadeyle Konsey'in bayiler ve genel olarak tüketiciler açısından olumlu faaliyetlere aracılık etmesi, aynı zamanda rekabeti sınırlayıcı anlaşmalara zemin oluşturması gerçeğini ortadan kaldırmamaktadır.

I.5.2.3.Rapor'a Ek Yapılan Bazı Belgelerde Arkas'ın İsmi Geçmekteyken, Bu Teşebbüsün Anlaşmaya Taraf Kabul Edilmediği, Bu Nedenle Elmas'ın da Anlaşmaya Taraf Kabul Edilmemesi Gerektiği İddiası

Soruşturma sürecinde yapılan incelemelerde haklarında ceza talep edilen bayilerin, Konsey bütçesi adı altında anlaşmaya uymamaya ceza niteliğinde ödemeleri yaptıkları belgelerle tespit edilmiştir. Buna karşın Arkas'ın herhangi bir ceza ödediğine yahut sektörde "fiyat istikrarı" olarak adlandırılan ihlale katıldığına ilişkin herhangi bir belge yahut bilgi bulunamamıştır. Bu teşebbüsün 11 ve 16 no'lu belgelerde fiyat "istikrarı"nı bozduğu diğer bayilerce tespit edilmesine karşın, bu teşebbüsün Konsey'e ceza ödediğine ilişkin herhangi bir belge yahut bilgiye de rastlanmamıştır. Arkas'ın 10.7.2007 tarihinde Citroen bayiliğine başlamış olmasının, 2007 yılı başında Kubilay Erdem'in bayilerle yaptığı toplantılar aracılığıyla başlayan ihlale katılmama gerekçesi olabileceği değerlendirilmiştir. Dolayısıyla haklarında ceza talep edilen diğer teşebbüsler hakkında farklı tespitler yapıldığından ceza talebinde bulunulmuştur.

I.5.2.4. Haklarında Ceza Talep Edilen Teşebbüslerin Anlaşmaya Yönelik İradelerinin ve Anlaşmaya Taraf Olduklarında İlişkin Herhangi Bir İspatlayıcı Bulgunun Olmadığı İddiası

Haklarında ceza talep edilen teşebbüslerin, anlaşmaya taraf olup, anlaşmanın denetimini gerek kendileri gerekse özel bir şirket aracılığıyla yapmak üzere mutabakata vardıkları, anlaşmaya uymayanları cezalandırdıkları belgelerle tespit edilmiştir. Bilindiği üzere Rekabet Hukuku'nda anlaşmadan bahsedebilmek için tarafların üzerinde anlaştıkları resmi nitelikli bir sözleşmeye gerek yoktur. Soruşturma Raporu'nda haklarında ceza talep edilen teşebbüslerin, kurdukları denetim mekanizması üzerinden birbirlerini denetledikleri ve bu anlamda fiyat istikrarından taviz verenlerin cezalandırdıkları, bu anlamda tarafların iradelerini açık biçimde ortaya koydukları açıkça görülmektedir.

1480

1490

I.5.2.5. Raporda Ekonomik Analize Yer Verilmediği, Fiyat Birlikteliğinin Ortaya Konmadığı ve Dolayısıyla Anlaşmanın Etkilerinin Gösterilmediği İddiası

Rekabeti sınırlayıcı anlaşmaların tespitinde, rekabeti sınırlayıcı amaç ya da etkiden birinin varlığını ortaya konması 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği sonucuna ulaşmak için yeterlidir. Nitekim anılan maddede yer alan "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar" ifadesi ile rekabeti sınırlama amacının ya da bu yönde etki doğurabilecek anlaşmaların ihlal teşkil edeceği açıkça belirtilmektedir.

1520

Soruşturmaya taraf teşebbüslerin "fiyat istikrarı" adı altında anlaşma yaptıkları ve bu anlaşmanın devamlılığını sağlamak amacıyla kendileri ve Duyar Danışmanlık vasıtasıyla denetim yaptıkları, düşük fiyatla satış yapan bayilere para ceza uyguladıkları, zaman zaman Baylas tarafından tavsiye edilen fiyatların dahi üzerine çıktıkları ve bu tür davranışların yaklaşık 2 yıl devam ettiği belgelerle tespit edilmiştir. Dolayısıyla belgelerin bütünü birlikte değerlendirildiğinde, tarafların mutabakatı ile şekillenmiş ve uygulanmış rekabeti sınırlayıcı bir anlaşmanın varlığı aşikârdır. Bu tür anlaşmaların ise rekabeti sınırlama amacı taşıdığı açıktır. Bu durumda, rekabeti sınırlama amacı taşıyan bir ihlali ortaya koyan çok sayıda belge mevcut iken, anlaşmanın etki doğurup doğurmadığına ilişkin fiyat analizine gerek bulunmamaktadır.

1530

1550

Kaldı ki, bayilerin aynı otomobile ilişkin gün içinde satış fiyatlarının değişmesi ya da zaman zaman konseyce belirlenen fiyatın altında satış yaptıklarının belgelenmesi, anlaşmanın hiç uygulanmadığı anlamına da gelmemektedir. Anlaşma fiyatının altında satış yaparak daha fazla kar elde etmeyi amaçlayan teşebbüslerin varlığı fiyat birlikteliği anlaşmalarının, doğasında bulunmaktadır. Zaten bu nedenle teşebbüsler hem kendileri hem de Duyar Danışmanlık vasıtasıyla birbirlerini denetleme işine girişmiş ve belirlenen fiyatlara uymayan teşebbüsleri cezalandırmışlardır.

1540 I.5.2.6. Satış Fiyatlarının Baylas Fiyatlarının Altında Olmasının İradelerin Uyuşmadığının Açık Bir Göstergesi Olduğu İddiası

Taraflara yöneltilen iddialar arasında, bayilerin satış fiyatının Baylas tavsiye fiyatının altında olduğuna yönelik bir tespit yoktur. Sadece 29 no'lu belgede bayilerin Baylas'ın belirlediği marjın bir kısmını alarak belirlediği fiyatlara işaret edilerek, söz konusu belge bakımından fiyatların Baylas fiyatı altında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna karşın Rapor'da bayilerin birlikte belirledikleri fiyatın Baylas fiyatının üstüne çıktığını bayilerin ifade ettiğini gösteren belgeler de mevcuttur. Örneğin, 25 no'lu belgede "Değerli Arkadaşlar, Konsey Fiyatımız Baylas fiyatının üstündedir. Bu durum telefonla fiyat soran müşteride sıkıntı yaratmaktadır." ifadeleri yer almaktadır. Dolayısıyla bayilerin anlaşma çerçevesinde zaman zaman tavsiye edilen fiyatların dahi üzerine çıktıkları kendilerince ifade edilmiştir. Kaldı ki bayilerin münferit zamanlarda çok düşük fiyatlarla satış yapmaları fiyat istikrarının varlığına ilişkin bulunan çok sayıda belgenin ışığında fiyat istikrarının olmadığının değil, fiyat istikrarından sapmaların mevcut olduğunun göstergesidir.

I.5.2.7. Markalar Arası Rekabetin Güçlü Olmasının Marka İçinde Fiyat Tespiti Anlaşması Yapılmasını ve Sürdürülmesini İmkânsız Kıldığı İddiası

1560

1570

Markalar arası rekabetin, marka içi rekabet üzerinde de rekabeti artırıcı bir etkisi bulunmaktadır. Başka markalarda düşük fiyata ikame ürün bulabilen müşterilerin belirli bir fiyatın altında satıs yapmayan tesebbüsleri tercih etmeyecekleri acıktır. Bununla birlikte bu durum, mevcut dosyada tespit edilen fiyat anlaşmasının yapıldığı ve uzun bir süre devam ettirildiği gerçeğini ortadan kaldırmamaktadır. Nitekim 29 no'lu belgeden görülebileceği üzere, soruşturmaya taraf teşebbüsler anlaşma ile fiyatları çok yükseltmeleri halinde satışlarda azalma ile karşılaşacaklarının bilincindedirler. Anılan belgede fiyat istikrarının korunması gereğinden bahsedildikten sonra "Hazırlanan liste Baylas Otomotiv A.Ş'nin 10,95 olan marjın %5 olarak revize edilmiş halidir. Burada kantarın topuzunu kaçırmamak adına yani kar edelim derken pazar payımızı da vitirmemek lazım" ifadeleri ver almaktadır. Görüldüğü üzere bayiler anlaşma ile fiyatlarını vükselterek daha fazla kar elde etmevi amaclamakta, ama bu eylem içerisinde satısların düşmesi tehlikesini de göz ardı etmemektedirler. Benzer ifadeler 25 no'lu belgede de Konsey fiyatının Baylas fiyatını aşması nedeniyle de dile getirildiği görülmektedir. Dolayısıyla markalar arası rekabetin konsey fiyatları üzerinde etkisinin bulunduğu söz konusu belgelerden de anlaşılmıştır. Ancak bu durumun, fiyat tespiti anlaşmasının yapılmasına engel olmadığı belgelerden anlaşılmıştır.

I.5.2.8. Raporda Yer Verilen İhlal Süresinin Yanlış Hesaplandığı İddiası

1580

Taraflar, ihlalin süresine ilişkin yer verilen belge ve ifadelerin, Mart 2007 tarihinden Şubat 2008 tarihine kadar en fazla 11 aylık bir dönemi işaret ettiğini; bununla beraber ihlal süresi olarak 2 yıllık bir sürenin dikkate alınmasının ve buna bağlı olarak Ceza Yönetmeliği çerçevesinde ceza artırımına gidilmesinin kabul edilebilir olmadığını iddia etmişlerdir.

1590

Soruşturma taraflarınca atıfta bulunulan ve Soruşturma Raporu'nda yer alan ifade "Yukarıdaki konsey bütçesine ilişkin belgelerde yer alan cezaların tarihlerine bakıldığında, tespit edilen en eski cezanın Mart 2007 tarihine ait olduğu görülmektedir. Ayrıca, en geniş kapsamlı 35 no'lu belgenin kapsadığı en son tarihin ise, "Duyar Danışmanlık 2. Ay" ifadesinden Şubat 2008 olabileceği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, 35 no'lu belgede yer alan konsey bütçesinin Mart 2007- Şubat 2008 dönemini içerdiği anlaşılmaktadır." şeklindedir. Söz konusu ifadede, sadece konsey için oluşturulan bütçenin söz konusu Mart 2007 ve Şubat 2008 dönemini kapsadığını belirtmiştir. Konsey bütçesi dışındaki diğer belgelerle birlikte değerlendirildiğinde ise ihlalin Ocak 2007'den 2008 yılı sonuna kadar devam ettiği, yani yaklaşık 2 yıllık bir dönemi kapsadığı anlasılmaktadır.

I.6. DEĞERLENDİRME

1600

I.6.1. Fiyat Tespiti Anlaşması

Bayi Konseyi fiyat tespitine ilişkin olarak yapılan yerinde incelemelerde bulunan belgelerden, bayilerin "fiyat istikrarı" adı altında yaptıkları fiyat tespiti çalışmalarının 2007 yılının ilk aylarında başladığı, bayi konseyi çatı olarak kullanılmış olmakla birlikte, söz konusu ihlale katılanların İstanbul'daki bayiler ile İstanbul pazarını etkileyebilecek

Kocaeli ve Tekirdağ gibi yakın illerin bayileri olduğu ve bir dönem konsey başkanlığı yapmış olan Samsun ilindeki bayinin de anlaşmaya dâhil olduğu anlaşılmaktadır.

Bu konudaki ilk belgelerden olan ve CTR'de bulunan 21.3.2007 tarihli 2 no'lu belgeden, Bayi Konseyi Başkanı ve Kar Genel Müdürü Kubilay Ercan ERDEM'den CTR Genel Müdürü Adnan OFLUOĞLU'na satış sonrası servis hizmetleri hakkında aşağıda yer verilen e-postanın gönderildiği anlaşılmaktadır:

"Sayın Meslektaşım,

5.2.2007 tarihinde tarafınıza göndermiş olduğumuz yazıda istikrarı bozacak konular arasında servis indirimleri de yer almıştı. ... Servislerimizde istikrarı sağlamak adına yapılacak indirimler YEDEK PARÇA da %10'u İŞÇİLİKLERDE ise %15'i geçmeyecektir. Bu oranların üzerinde yapılacak her tür uygulama ve örneğin maddi değeri yüksek hediye de vermek istikrarı bozmuş sayılacaktır. ... yapılacak servis kampanyalarını bayi konseyinin görüşünün alınarak yapılması esastır."

CTR'de bulunan ve üzerinde tarih yazmayan "İstikrarı Bozmuş Sayılacak Konular" başlıklı 1 no'lu belgede ise aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

- "1. İstikrarı herhangi bir şekilde bozmuş olan bayi, satış bölümü için 10.000 YTL, servis bölümü için 5.000 YTL ödeyecektir. Ayrıca bayilere bildirimi yapılacaktır.
- 2. Satış fiyatlarını etkileyecek her tür hediye ve indirim "istikrarı bozmuş" olarak kabul edilecektir.

Aksesuar fiyatları gönderilen listenin altında olmayacaktır....

Akaryakıt fişi ya da hediyesi verilmeyecektir.

Sigorta ve kasko satışlarında hediye yada zararına poliçe satışı olmayacaktır.

Konseyin bilgisi olmadan hiçbir suretle servis kampanyası düzenlenmeyecektir.

Servislerde perakende müşteriye uygulanacak indirim araç filosuna sahip firmalar dahil; yedek parçada %10, işçilikte %15'i geçmeyecektir. Tavsiye edilen asla bu indirimlerin yapılmamasıdır.

Satış esnasında araç bakımı ile ilgili ücretsiz ve/veya indirimli bakım vaadinde bulunulmayacaktır.

Satış ve serviste, oto kuaförlerin verdiği cam suyu itici, koltuk koruma ve motor koruma hediye edilebilecek, bunların dışında verilen her türlü hediye "istikrarı bozmuş" sayılacaktır.

- 3. Aksesuarlı araç satışlarında araç fiyatı ayrı, satılan aksesuarların fiyatları ayrı ve tek tek listelenerek belirtilecektir.
- 4. Filo satışları Baylas Otomotiv A.Ş.'den gelen onay yazısı ile belgelendirilecektir. Tarafınıza filo listesi gönderilecektir

Her satışın mutlaka açıklamalı satış formu olması gerekmektedir.

5. Jumper tipi araçlarımızda Panelvan fiyatının listedeki gibi olması kaydıyla "dönüşüm" fiyatı1 mantık çerçevesinde serbest bırakılmıştır.

Jumper tipi araçların dönüşümlü satılması halinde sipariş formunda aracın fiyatı ve dönüşüm fiyatı ayrı ayrı belirtilecektir.

- 6. Satışı etkileyecek şekilde vade farksız vade uygulanamaz.
- 7. Bayilerin kendi aralarında yaptıkları araç alım/satışları vadeli fiyattan olup ödemesi 3 gündür.

Yukarıda sözü geçen satışı etkileyecek argümanların dışında yine satışı etkileyecek yazılı olmayan tüm promosyon ve maddi değere dönüşebilecek her türlü aktivite (anahtarlık, ajanda, mendil, araç kokusu dışında) "istikrarı bozmuş" sayılacağından, titizlikle yaklaşılmasını önemle rica ederiz.

1620

1630

1640

¹¹ Panelvan tipi Jumper araçların servis araçları gibi koltuklu hale dönüştürülmesi işlemine ilişkin fiyattır.

Yapılan bu istikrar çalışması tüm Türkiye'deki bayileri kapsaması anlamında düzenlenmektedir. Ancak bu uygulamanın bölgenin bayileri dışında ANADOLU bayilerinden herhangi birinin istikrarı bozmasına sebep değildir. ANADOLU bayileri bayil konseyinin bölge yöneticileri tarafından denetlenecek olup takibi, takip formu kendilerince yapılacaktır.

İstikrarın bozulması durumunda geçerli olan deliller;

- a. Ses kaydı
- b. Görüntülü ses kaydıdır.

Bayiler kendi aralarında, kendi adlarına denetlemeler yapabilir, yaptırabilir. Tartışmasız olarak istikrarı bozmuş kanıt sunan bayiye araştırma bedeli olarak, yakalama başına 400 YTL ödenecektir."

Yukarıda yer verilen 21.3.2007 tarihli 2 no'lu belgede bahsedilen, 5.2.2007'de bayilere gönderilen belgenin, 1 no'lu, üzerinde tarih olmayan "İstikrarı Bozmuş Sayılacak Konular" başlıklı belge olduğu ve 2 no'lu belgenin içeriğinden de 1 no'lu belgede yer verilen anlaşmaya varılan konulardan "servisler" hakkında açıklama gereği hissedildiğinden 21.3.2007 tarihli e-postanın gönderildiği anlaşılmaktadır.

Bayi konseyi başkanı ve Kar'ın ortağı tarafından CTR Otomotiv'e 5.2.2007 tarihinde gönderildiği anlaşılan "İstikrarı Bozmuş Sayılacak Konular" başlıklı 1 no'lu belgede ise, bayiler arası fiyat tespitine ilişkin anlaşmanın ana hatlarının çizildiği anlaşılmaktadır. Söz konusu belgede temel olarak, fiyat birliğinin sağlanması için fiyatları etkileyecek "her tür hediye ve indirimin 'istikrarı bozmuş' olarak" kabul edileceğinden bahisle bu hususlar örneklendirilmiştir. Bu örneklerden; akaryakıt fişi/hediyesi ve sigorta satışlarında hediye verilmesi, indirimli ve/veya ücretsiz bakım yapılması, vade farksız vade uygulanması, Konsey'den izinsiz servis kampanyası düzenlenmesi yasaklanmış; aksesuar fiyatlarında minimum fiyat, yedek parça ve işçilikte maksimum indirim oranları belirlenmiştir.

Aynı belgede, anlaşmaya uymayanların denetimine ilişkin olarak bayilerin birbirlerini denetleyebilecekleri ve "yakalama başına 400 YTL" ödeneceği, yapılacak denetimlerde kanıt olarak ses ve görüntü kayıtlarının kullanılacağı karara bağlanmıştır. Ayrıca anlaşmaya uyulup uyulmadığının kontrolünü kolaylaştırmak için aksesuarlı araç satışında aksesuar fiyatlarının faturada ayrı ayrı gösterilmesi istenmiştir. Nitekim Nurettin Bostancıoğlu'nun ajandasından alınan 41 no'lu belgede "aksesuar ve araç fiyatları ayrı yazılacak" şeklinde bir not yer almaktadır.

1 no'lu belgeden söz konusu anlaşmanın tüm Baylas bayileri için geçerli olduğu, Anadolu bayilerinin düzenlenecek bir takip formu ile Bayi Konseyi'nin bölge yöneticileri tarafından denetleneceği ifade edilmiştir. Dolayısıyla anlaşmanın hayata geçirilmesi için önemli bir unsur olan denetlenmesi de düzenlenmiştir.

Belgelerde servis hizmetleri (Citroen marka otomobillerin satış sonrası yedek parça, bakım ve onarım hizmetleri) için bayilerin uygulaması gereken maksimum indirim oranları belirlendiğine ilişkin ifadeler yer aldığından rekabeti sınırlayıcı amacın, irade uyuşmasının gerçekleştiği anlaşılmıştır. Ancak, konsey tarafından belirlenen fiyatlara yahut bu fiyatlara bayilerin uymadığı tespit edilerek ceza verilmesine işaret eden bir belgeye rastlanmamıştır. Dolayısıyla, söz konusu pazar için fiyat tespit etmenin amaçlandığı, ancak uygulamaya geçirilemediği anlaşılmıştır.

40

1660

1670

1680

1690

Kar Oto'da bulunan 29 no'lu belgede, işbirliğine ilişkin detaylı bilgiler bulunmaktadır. Toplantıya kimlerin katıldığını da ifade eden söz konusu belgede şu ifadeler yer almaktadır:

1710

"Urfa toplantısından kısa bir zaman sonra bir arada bulunmanın hazzını yaşadığımı belirtmek isterim. ... Bugünkü konumuz hepimiz için önemli ve ivedi olan marka için fiyat istikrarının sağlanmasıdır. Maliyetlerin durmadan arttığı, piyasadaki karlılığın sürekli azaldığı sektöründe, ekonomide yaşanan türbülanstan etkilediğini de göz önüne alırsak ticari yaşantımızı önemli ölçüde etkileyecek bu toplantıya hepimizin ihtiyacı var. .... Daha sonra yine masanın üzerinde bulunan şirketimizin Genel Müdürü Sn Eyüp ASLANTÜRK tarafından hazırlanmış fiyat listelerini inceleyip, bu konuda varsa farklı görüşlerinizi size ayrılan sürede bildirmenizdir. Önce kısmi fiyat istikrarı mı yapalım, genel mi onu anlayalım.

Sevgili Arkadaşlar,

1720

Bu konunun ehemmiyetine bir de şu açıdan bakalım isterseniz. Cebimizden hakkımız olan ve yatırımlarımızın karşılığı olan ve daha ileri giderek söylüyorum ki İSTİKBALİMİZ olan bu konu hepimizi için yaşayıp, yaşamama konusudur. Hepimizi bozulmaması için birlik olmalıyız, KARDEŞ olmalıyız, ORTAK olmalıyız, birbirimizi desteklemeliyiz. Biz bu planları neden yaptık? Para kazanmak amacı ile değil mi? Peki bu kötü gidiş neden? Daha ne kadar 0,25, 0,75 puanlar için ağlayacağız? Bizler gibi önemli yatırımları olan işadamları daha ne kadar satış ekibinin oyuncağı olacak, bu rekabetin getirdiği zarar neye varacak? Müşterilerimizi nasıl tutabileceğiz, Bunlara sen, ben değmeyelim hepimizin katkısı var. Şimdi bakalım müşterinin cebine bayi hakkı olan ne kadar parayı koymuş, Ortalama Avcar 1000 TL koysa 557 araç 557000 Milyar harcamış.

Ulugöl 1 Trilyon,

1730

Mersa 1 Trilyon, Kar 1,3 Trilyon, Bostancıoğlu 600 Milyar, Filomobil 400 Milyar, CTR 300 Milyar, Elmas 300 Milyar,

Gökşenler

250 Milyar vermiş,

Nasıl korkunç değil mi biz bu paraları HOVARDA'ca harcamışız. Ama dur demek de bizim elimizde bu anlamsız rekabete dur diyelim ve her ay bir araya gelelim diyalogumuzu arttıralım. Birimizin bile bu istikrarı bozması hepimize Yüzmilyarlarca zarar veriyor. Lütfen bu aşamayı koruyalım. Bozulursa bir daha bir araya gelme imkanı bulamayabiliriz. Hepimiz bu konuda koruyucu birer asker olmalıyız.

BU LISTENIN HARICINDE:

İstikrara aykırı hareket eden 7,500 TL ödeyip ayrıca tüm bayilere bildirilmelidir.

Satıştaki fiyatları etkileyecek aksesuar, servis indirimi, akaryakıt fişi, kasko kesinlikle hediye edilmeyecek aksi durum istikrara aykırı olacaktır.

Hazırlanan liste Baylas Otomotiv A.Ş'nin 10,95 olan marjın %5 olarak revize edilmiş halidir. Burada kantarın topuzunu kaçırmamak adına yani kar edelim derken pazar payımızı da yitimemek lazım

Hazırlanan liste bu öngörüyle sizlere sunulmuştur.

1750 Bizlerin istikrar adına yaptığı bu toplantıyı ilerde Anadolu'nun herhangi bir bayinin bozması Marmara Bölgesi olan bizler etkilemeyecek ve istikrar bozuldu denmeyecek.

Bu süreçte duyumlarla hareket edilmemesi bu duyumları bizzat duyumu alan bayi tarafından müşteri gibi kontrol edip, araç satın alması ya da ses kaydı ile tespit edilecektir.

41

İstikrarın devamı açısından denetleme profesyonel bir şirket tarafından gerçekleştirilecektir. Bedeli ise bizler tarafından karşılanacaktır.

Herhangi bir bayinin fiyat istikrarını bozması durumunda karar verecek bayiler, Gökşenlerden Bekir Bey ve Avcar'dan Bayram bey ile birlikte karar verilecektir. "

Bu belgeden, işbirliği koşullarının revize edildiği, bu konuda Kar genel müdürü tarafından fiyat tespitine esas olacak bir fiyat listesinin hazırlandığı, bu listenin Baylas'tan alış fiyatı üzerine % 5'lik marj eklenerek oluşturulduğu, ancak bu fiyatların Baylas'ın tavsiye fiyatlarını da aşmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla rakip konumunda olan bayilerin minimum satış fiyatlarını tespit ettiği görülmektedir. Ayrıca rekabetin kendilerine verdikleri zarardan bahisle, rekabetin sınırlandırılması halinde ne kadar kar elde edebileceklerine ilişkin bir öngörüde bulunulmaktadır.

Daha önce 10.000 TL ve 5.000 TL olarak belirlenen, anlaşmayı bozanlara verilecek cezaların bu belgede 7.500 TL olarak belirlenmesi, ileride bahsedileceği üzere uygulamaya geçirilen cezaların 7.500 TL olması dikkate alındığında, bu belgenin daha önce yer verilen 5.2.2007 tarihli "İstikrarı Bozmuş Sayılacak Konular" başlıklı 1 no'lu belgeden daha sonra kaleme alındığını göstermektedir. Ayrıca söz konusu belgenin, daha ileride de yer verileceği üzere, 7.500 TL'lik cezaların ilk ödenmeye başlandığı 23.3.2007 tarihinden daha önce düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Ayrıca belgede, Anadolu bayilerinin bu hususlara uymamasının "Marmara bayileri" arasındaki istikrarı etkilemeyeceğinden bahsedilerek, ihlalin esas olarak "Marmara bayileri" arasında gerçekleştirilmesinin amaçlandığı dile getirilmiştir. Nitekim yerinde incelemelerde İstanbul, Tekirdağ, Kocaeli ve Samsun bayileri dışındaki bayilerin fiyat tespitine katıldıklarına ilişkin herhangi bir belge bulunamamıştır.

1 no'lu belgedeki bayilerin birbirini denetlemesine ek olarak, 29 no'lu belgede profesyonel bir denetleme şirketi tarafından işbirliğine uyumun denetlenmesi kararlaştırılmıştır. Ayrıca, Gökşenler'den "Bekir Bey" ve Avcar'dan "Bayram Bey"in istikrarı bozan bayiler hakkında birlikte karar verecekleri de belirtilmektedir.

Daha önce yer verilen "İstikrarı Bozmuş Sayılacak Konular" başlıklı belgenin revize edilmiş hali olduğu anlaşılan ve Kar Oto genel müdür sekreteri Elif Demirbilek'in bilgisayarında bulunan 30 no'lu belgede 1 no'lu belgeden farklı olarak yer alan hususlara aşağıda yer verilmiştir:

"İSTİKRARI BOZMUŞ SAYILACAK KONULAR:

1) İstikrarı herhangi bir şekilde bozmuş olan 7.500 YTL ödeyecektir. Ayrıca bayilere bildirimi yapılacaktır.

İstikrarın bozulması durumunda geçerli olabilecek deliller:

- a) Ses kaydı
- b) Görüntülü Ses kavdı

Profesyonel denetleme Şirketi DUYAR DANIŞMANLIK SAN ve TİC. LTD ŞTİ.'dir. bu şirketten Renan YARAN bey ile temasa geçebilirsiniz."

1800 ifadeleri yer almaktadır.

30 no'lu bu belgeden, 29 no'lu belgede bahsedilen profesyonel denetleme şirketinin Duyar Danışmanlık olarak belirlendiği anlaşılmaktadır. Sonraki belgelerde de görüleceği

1780

1770

1760

gibi 7.500 TL olarak belirlenen ilk ceza 23.3.2007 tarihinde verildiğinden 30 no'lu belgenin de söz konusu tarihten önce düzenlendiği anlaşılmıştır.

Kısaca, yukarıda yer verilen 1, 29 ve 30 no'lu "İstikrarı Bozmuş Sayılacak Konular" başlıklı belgelerden;

- -Fiyat tespitinde, aksesuar, akaryakıt fişi, her tür hediyenin ve kampanya düzenlemenin, sigorta satışlarında hediye verilmesinin, indirimli ve/veya ücretsiz bakım yapılmasının, vade farksız vade uygulanmasının, Konsey'den izinsiz servis kampanyası düzenlenmesinin fiyatı etkilemesi nedeniyle yasaklandığı ve denetleneceği,
- -Fiyat tespitinin denetimini kolaylaştırmak için aksesuar ve jumper dönüşüm fiyatlarının faturada ayrı gösterilmesi zorunluluğu getirilerek, araç satış fiyatının ayrı görülebilmesinin sağlandığı,
- -Konsey üyelerinin fiyat tespitine uyup uymadığını denetlemek için ses ve görüntülü ses kaydının geçerli delil sayılacağı ve denetimi bayilerin yapabileceği yahut yaptırabileceği (Duyar Danışmanlık) ve sapmayı tespit edene ödül verileceği,
- -"İstikrarı bozan" bayiye 7.500 TL ceza verileceği
- 1820 anlaşılmaktadır.

Yine Kar'da bulunan ve içeriğinden Nisan 2007 tarihine ait olduğu anlaşılan 31 no'lu belgede yer alan ifadeler şöyledir:

"Sevgili Dostlarım ve Değerli Arkadaşlarım,

Birlikte yaşadığımız son derece keyif aldığım seyahatin bugün tam 15. günü birlikte olmaktan son derece mutlu olduğumu belirtmek istiyorum ve izin verirseniz 4 ayını dolduran bayiler arası istikrarla ilgili olarak biraz konuşmak istiyorum.

Öncelikle ticaretin amacı olan kar elde etme hedefine böylesine inanarak ve ilk kez bu kadar dirençli birbirimize sarılarak sektördeki %40'lık daralmaya rağmen büyük zararlar etmemeyi sağladık.

Geldiğimiz nokta önemlidir, ancak bundan sonraki devamlılığı hepimiz için hayati önem arz eder. Bu nedenle gittiği yere kadar gider mantığıyla hareket etmek yerine aynı zamanda diğer markalarda ki yapbozları örnek almak yerine bu işin bizden geçtiği gerçeğini de bilerek ve her arkadaşıma inanıyorum ki gereken özen ve hassasiyeti göstererek piyasaların açılacağı zamandaki büyük karlılıklara ulaşmayı hedeflemeliyiz.

2006 yılında manzara şuydu: satan zarar ediyor, satmayan zarar ediyor, herkes çok mutsuz tedarikçi firmaya her türlü şikayetler yağıyor, birbirimizi haksız rekabetle yok etme haline gelmiştir. Legal olmayan yolların bile denendiği gerçeğini hepiniz bilmektesiniz. Varsayalım bu yıl da aynı mantık ve düşünceyle hareket etseydik, satışların bu kadar ortamda durumumuzun ne kadar kötü olabileceğini hesaplayabiliyorsunuzdur. Kısa bir örnek vermek gerekirse, İstanbul bayisi olan arkadaşlarımız, istikrar döneminde ortalama 200 araba satmış olsun. Yaklaşık 1.500,00 YTL'den bahsedersek her bayi arkadaşım 300.000,00 YTL'yi kasasından çıkarıp müşteriye haksız yere gitmesini engellemiş olduk. Bunu yıl bazında ele alırsak ortalama 750 araç olarak düşünürsek bu proje yıl sonuna kadar her bayi arkadaşıma 1 TRİLYON sağlayacaktır. Rakam size şuan hayal gibi geldi değil mi? Sadece 2006 yılına şöyle dönüp bir göz atalım ve bunun ne kadar gerçek olduğunu lütfen kendiniz de görün.

...

1830

1810

1850

Sizlere biraz da bayi konseyinden bahsetmek istiyorum. 2006 yılının 11. ayından itibaren yapılanmış olan Karadeniz bölgesinden İsmail Okutgen, Akdeniz Bölgesi'nden Nihat Sözmen, Doğu Anadolu Bölgesi'nden Şahin Özer, Ege Bölgesi'nden Mehmet Ali Akkalay, Marmara Bölgesi'nden Alaaddin Ulugöl ve şahsımın başkanlığında yapılan bu oluşum 6. ayını doldurmuştur.

Ayrıca hepimizden toplanmış bir bütçe olduğunu biliyoruz. Bu bütçenin görevi devir alacak arkadaşımıza devretmek istiyorduk. Ancak görüştüğümüz Konsey üyesi arkadaşlarımız ve bazı markaların Konsey başkanları bütçenin Konseyde kalmasının her acıdan faydalı olacağını belirttiler. Sizlerin de bu konuda görüslerini almak istiyorum.

1860

Belgede göze çarpan ilk husus, fiyat tespitinin başlangıç tarihine ilişkin önemli ipuçları vermesidir. Nisan 2007 ayına ait olduğu tahmin edilen belgede fiyat istikrarının 4. ayını doldurduğundan bahsedilerek fiyat tespitinin 2007 Ocak ayında başladığı ifade edilmektedir. Konsey'in faaliyetlerine baslangıc tarihi olarak ise 2006 yılının 11. ayının belirtildiği görülmektedir. Ayrıca, belgede fiyat istikrarı sayesinde bir bayinin bir yıllık karının 1 trilyon TL olacağının hesaplandığı görülmektedir. 29 no'lu belgede de benzer bir analiz yapılarak rekabetin bayilere verdiği zarar yakın tutarlar ile ortaya konulmaktadır. Buna ek olarak, daha ileride yer verilecek belgelerde de görüleceği üzere işbirliğini bozan bayilere verilen cezalar ile oluşturulan Konsey bütçesinden ilk defa 31 no'lu belgede bahsedildiği görülmektedir.

1870

1880

1890

Yukarıda yer verilen belgelerin dışında, bayiler arasında fiyat tespiti anlaşması yapıldığı Oksan yöneticisi İsmail Okutgen tarafından da kabul edilmiştir. Anılan görüşmede dile getirilenlere aşağıda yer verilmiştir:

"...

... zararına satışların önüne geçilmesi bakımından bir takım uygulamalar geliştirilmesi fikri ortaya çıktı. Daha sonra buna fiyat istikrarı gibi isimler verilmeye başlandı. Bu uygulamanın kısmen etki gösterdiğini söylemek mümkün olsa bile tam bir yeknesaklık içinde uygulanmadığını söylemek daha doğru bir tespit olacaktır. Daha önce de ifade ettiğim üzere Rekabet Kurumu tarafından başlatılan soruşturmanın ardından bu uygulama tamamen ortadan kaldırılmış durumdadır.

Başlangıçta centilmenlik anlaşması olarak ortaya çıkan bu uygulamaya Anadolu bayilerinin farklı koşullar içinde bulunmaları ve kontrol edilmelerindeki güçlük nedeniyle katılmaları söz konusu olmamıştır.

İstanbul'da açıklanan fiyatlar iki sütun halinde yayınlanmaktaydı. Bunlardan ilk sütunda Citroen tarafından acıklanan fiyatlar, ikinci sütunda ise bayilerin centilmenlik anlasması çerçevesinde oluşturdukları Baylas fiyatının bir miktar altında olan fiyatlar bulunmakta ve bayilerce müşterilere öncelikle bu fiyatlar söylenmekteydi.

- ... Duyar Danışmanlık ile İstanbul bayilerinin centilmenlik anlaşması çerçevesinde uzlaşılan fiyatlara uyulup uyulmadığını kontrol etmek temelinde çalışması olduğunu sanıyorum. Ancak Anadolu bayileri, yine, bu uygulamanın da dışındadır.
- ... Tüm bayilerin katıldığı bir toplantıda ortaya atılan fiyat temelli centilmenlik anlaşması sadece İstanbul bayileri tarafından uygulanmaya çalışılmıştır ve ne derece uygulandığı konusunda bilgim yoktur...."

Yukarıda ifade edildiği üzere, 1, 29 ve 30 no'lu "İstikrarı Bozmuş Sayılacak Konular" belgelerde Konseyin fiyat istikrarı uygulamasına uyulup uyulmadığını denetlemek amacıyla ses kaydı ya da görüntülü ses kaydı şeklindeki delilleri kabul ettiği,

bayilerin denetlenme ya da denetletme yoluna gidebilecekleri ve denetim için Duyar Danışmanlık ile anlaşıldığı belirtilmektedir. Bu kapsamda özellikle tarihi kesin olarak tespit edilemeyen ve Eylül - Aralık 2007 dönemine ait telefon görüşmelerine ilişkin kayıtlarda, bayilerin telefon ile arandığı, verilen fiyat tekliflerinin kaydedilmesi suretiyle denetlendikleri ve 7.500 TL'lik ceza verilmesine yönelik ifadelerin yer aldığı belgeler bulunmuştur. Bu belgelerin "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bu belgeler "istikrarı bozmuş sayılacak konular" başlıklı belgelerde ifade edilen denetim mekanizmasının hayata geçirildiğini göstermektedir. Daha ileride de yer verileceği üzere, bu konuda profesyonel bir denetleme firması olan Duyar Danışmanlık ile anlaşılmıştır. Dolayısıyla aşağıda yer verilen ses kaydı yapılan denetlemelerin Duyar Danışmanlık tarafından yapılmış olması muhtemeldir. Nitekim bu belgelerden iki tanesinin (4 ve 6 no'lu belgeler) üzerinde "Duyar Danışmanlık" notuna rastlanması da bu görüşü desteklemektedir. Söz konusu belgelerde:

- "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı Eylül 2007 tarihli yazıda Bostancıoğlu'nun (İstanbul) 150 TL indirim yaptığı, sipariş formuna liste fiyatındaki tutarın yazılacağı, indirimli fiyatın yazılamayacağının ifade edildiği belirtilerek "7.500 YTL" ceza uygulanması gerektiği (Belgede "Duyar Danışmanlık" notu yer almaktadır),
- "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı Ekim 2007 tarihli yazıda Bostancıoğlu'nun (İstanbul) 300 TL fiyat indirimi yaptığı ve aracın Mp3 çalar fiyatı dahil verildiği,
- "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı Kasım 2007 tarihli yazıda Ulugöl'ün (İstanbul) iki araç satışında 200 ve 150 TL olmak üzere fiyat indirimi yaptığı ve her bir araç için 7.500 TL ceza uygulanması gerektiği (Belgede "Duyar Danışmanlık" notu yer almaktadır),
- "5 Aralık Fiyat Listesine Göre Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı Aralık 2007 tarihli yazıda Kar Plaza (İstanbul) isimli firmanın 300 TL düşük fiyat verdiği, anılan firmaya "7.500 YTL ceza uygulanması gerektiği,
- "7 Aralık fiyat Listesine Göre Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı Aralık 2007 tarihli yazıda Ulugöl (İstanbul) isimli firmanın 450 TL düşük fiyat verdiği ve firmaya 7.500 TL ceza uygulanması gerektiği,
- "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı Kasım 2007 tarihli yazıda Mersa'nın (İstanbul) 650 TL indirim yaptığı belirtilerek, ayrıca ses kayıtlarına ilişkin olarak "cezai şartın olduğu, olayın bilincinde olduğu, telefondaki şahsı tanımadığı, telefonda fiyat veremeyeceği" şeklinde açıklamalar düşüldüğü, bu firmaya da 7.500 TL ceza verilmesi gerektiği,
- "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı tarih yazıda Arkas (İstanbul), Av-Car (İstanbul) ve Bostancıoğlu (İstanbul)'nun çeşitli miktarlarda indirim yaptığı,
- "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı 17.9.2007 tarihli yazıda Kocaeli'de faaliyet gösteren Özdağ isimli bayının 201 TL indirim yaptığı,
- "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı 17.10.2007 tarihli yazıda Coşkunlar'ın (Kocaeli) satış fiyatını gazetede 41.400 TL olarak belirttiği ve araç boyasına göre 200 ile 1.000 TL tutarında indirim yaptığı,
- "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı tarih bulunmayan yazıda Kartal'da faaliyet gösteren Bostancıoğlu (İstanbul) isimli bayinin 150 TL indirim yaptığı,
- "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı tarih bulunmayan yazıda belirli tip bir araç için Bostancıoğlu'nun (İstanbul) 150 TL indirim, Ulugöl'ün

1920

1910

1930

(İstanbul) ise boya, iç ve motor koruma dâhil 27.000 TL fiyat önerdiği, ayrıca Kar Plaza ve Ulugöl'ün ücretsiz park sensörü verdiği,

- "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı tarih bulunmayan yazıda belirli tip bir araç için Arkas'ın (İstanbul) 250 TL, Bostancıoğlu'nun (İstanbul) 150 TL indirim, Ulugöl'ün (İstanbul) ise boya, iç ve motor koruma dâhil 27.000 TL fiyat önerdiği, ayrıca Ulugöl'ün ücretsiz park sensörü verdiği, ayrıca Ulugöl'ün ücretsiz park sensörü verdiği,
- "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" başlıklı tarih bulunmayan yazıda üç tip araç için Akça'nın (Tekirdağ) 700, Mersa'nın (İstanbul) 100, Özdağ'ın (Kocaeli) 200 TL indirim önerdiği,
- CTR Genel Müdürü Adnan OFLUOĞLU tarafından antetli bir kağıda el yazısı ile tutulmuş, Ulugöl hakkında olduğu anlaşılan notta park sensörünün hediye edildiği

ifade edilmektedir.

2007 yılının ikinci yarısına ait olduğu görülen bu belgeler, 1 no'lu belgede "takip formu" olarak bahsedilen ve daha sonra "Firmalar Tarafından Verilen Maddi Tavizler" adıyla düzenlenen formlardır. Bazı formlar İstanbul'da yer alan bayilerin isimlerini içerirken, bazılarında ise İstanbul'daki bayilerle birlikte İstanbul'a yakın Tekirdağ ve Kocaeli'deki bayilerin de yer aldığı görülmektedir. Söz konusu formlardan iki tanesinin (4 ve 6 no'lu belgeler) üzerinde "Duyar Danışmanlık" notuna rastlanması, formların ekinde bulunan ses kayıtlarının Duyar Danışmanlık tarafından yapıldığına işaret etmektedir.

Anlaşmaya uymamaya yönelik ceza mekanizmasını ortaya koyan bir başka belge olan CTR çalışanı Orhan ÇIKRIKÇI tarafından hazırlanan "Satış Eylem Raporu" başlıklı 20 no'lu belgede ise;

"... Ağustos ayında yaşadığımız 2008 model yılı değişiminde yıllarca belirli bir müşteri portföyüne sahip olan bayiler fiyatlarda oynayarak araç satmışlardır.

Kar Plaza bunun bir örneğidir. Bizzat kendim birinin tanıdığıyım diyerek 800 Ytl indirim aldım. Ses kayıtlarında mevcuttur.

Ayrıca Daihatsu bayisi de olan Kar Plaza yine kendisinin fiyat kırmasından dolayı diğer bayiler tarafından fiyat birliği bozulmuştur.

Fiyat konusunda önceki aylardaki gibi fiyat kırma sistemimize devam etmemiz gerekmektedir. Ancak fiyat birliğinin olması ve 7500 YTL ceza olması ve bu cezanın şirket elemanlarından kesilmesi rahat hareket etmemizi kısıtlamaktadır..."

ifadeleri yer almaktadır.

Bu belgede yer alan CTR çalışanının indirim yapması halinde maruz kalınacak cezadan bahsederek hareket alanının kısıtlandığını ifade etmesi, denetleme mekanizmasının caydırıcı olduğunu göstermektedir.

Yukarıdaki belgelere ek olarak, "Fiyat istikrarı" adı altındaki işbirliğine uyulup uyulmadığını kontrol etmek için kurulan denetleme mekanizması ile saptanan bayilere ceza kesildiği ve bu cezalardan "Konsey bütçesi" oluşturulduğu aşağıdaki belgelerden anlaşılmaktadır.

İlk olarak, Mersa'da bulunan 42 no'lu belgede üzerinde tarih bulunmayan şu tablo yer almaktadır:

1960

1950

1980

GELİRLER		GİDERLER		
10 BAYİ İSTİKRARI	75.000,00	GEZİ İÇİN	V	28.500,00
BOZDU		BAYTRAVEL'A		
		ÖDENEN		
		BAYİLERE		3.180,00
		VERİLEN (300\$)		
TOPLAM GELİR	75.000,00		TOPLAM	31.680,00
			GİDER	
	MEVCUT BAKİYE		43.320,00	

Kar'da bulunan "İstikrarı Bozan Bayilerden Gelen Gelirler" başlıklı 32 no'lu belgedeki anlaşmayı bozduğu için ödeme yapmak durumunda kalan bayiler ve tarihleri şöyledir:

Tarih	Bayi	Tutar
23,3,07	CTR	7,500
3,4,07	Elmas	7,500
25,4,07	Elmas	7,500
26,4,07	Avcar	7,500
26,4,07	Ulugöl	7,500
30,4,07	Özdağ	7,500
1,5,07	Mersa	7,500
2,5,07	Bostancıoğlu	7,500
11,5,07	Filomobil	7,500
31,5,07	Bostancıoğlu	7,500
2007	Kar	7,500
31,5,07	Mersa	7,500
4,6,07	Ulugöl	7,500
12,6,07	Elmas	7,500

2000

2010

Kar'da bulunan "Son Hali İstikrarı Bozan Bayiler" başlıklı 32 no'lu belgede ise;

"İSTİKRARI BOZAN BAYİLER	
1. 23.03.2007 ADNAN OFLUOĞLU	7.500 YTL
2. 04.04.2007 AYHAN ELMAS	7.500 YTL
3. 25.04.2007 AYHAN ELMAS	7.500 YTL
4. 26.04.2007 ULUGÖL OTOMOTİV	7.500 YTL
5. 30.04.2007 MURAT ÖZDAĞ	7.500 YTL
6. 01.05.2007 ADİL GÖREN	7500 YTL
7. 02.05.2007 ADİL GÖREN	7500 YTL
8. 14.05.2007 NURETTİN BOSTANCIOĞLU	7.500 YTL
9. 31.05.2007 ERAY EMEK	7.500 YTL
10. 31.05.2007 ADİL GÖREN	7.500 YTL
11. 04.06.2007 ULUGÖL OTOMOTİV	7500 YTL
12. 12.06.2007 AYHAN ELMAS	7.500 YTL

13. 13.07.2007 HÜSEYİN AKÇA	7.500 YTL
14. 01.08.2007 AYHAN ELMAS	7.500 YTL
15.16.08.2007 ULUGÖL OTOMOTİV	7.500 YTL
16. KAR OTOMOTİV	7.500 YTL
17. KAR OTOMOTİV	7.500 YTL"

2020 ifadeleri yer almaktadır.

Yine Kar Oto'da yapılan yerinde incelemelerde bulunan ve 42 no'lu belgenin daha detaylı hali olduğu anlaşılan, bayi konseyi bütçesine ilişkin "Bayilerin Gelir ve Giderleri" başlıklı 34 no'lu belge aşağıdadır:

GELİRLEI	7	GİDERLER	
Bostancıoğlu Otomotiv	7.500,00	St. Petersburg Gezisi İçin BayTravel'a	28.500,00
		Ödenen	
Av-car Otomotiv	7.500,00	St. Petersburg Gezisinde 8 Bayiye	3.180,00
		Ödenen (300\$)	
Elmas Otomotiv	7.500,00	Sözleşmeler Ayhan Elmas'ın	3.000,00
		avukatına İnceleme İçin Verildi	
CTR Otomotiv	7.500,00	Bu Sayede 24 Madde Değiştirildi	
Ulugöl Otomotiv	7.500,00	İzmir Toplantısında Kişi başı Masraf	2.000,00
		Bedeli 400 TL	
Özdağ Otomotiv	7.500,00	Kubilay 1400 Alaaddin 1400 Ayhan 5.000,00	
		1000 Nihat 400 Şahin 400 İsmail 400	
Mersa Otomotiv	7.500,00	Mersin Toplantısı İçin Bayilere Otel	2.500,00
		Masrafı İçin Ödenen	
FiloMobil Otomotiv	7.500,00	Hilton'da Yapılan Toplantı Masrafı	820,00
Kar Otomotiv	7.500,00		
Elmas Otomotiv	7.500,00		
Bostancıoğlu Otomotiv	7.500,00		
Av-car Otomotiv	7.500,00		
Ulugöl Otomotiv	7.500,00		
Elmas Otomotiv	7.500,00		
TOPLAM GELİRLER	105.000,00		

KASA MEVCUDU: 60.000,00 YTL"

Mersa'da yapılan yerinde incelemede bulunan "4.10.2007 Konsey Bilançosu" başlıklı 43 no'lu belgedeki hususları da içeren, aynı başlıklı ve daha geniş kapsamlı 35 no'lu belge, Kar'da yapılan yerinde incelemelerde de bulunmuş ve aşağıda yer verilmiştir:

		KONSEY BİLANÇOSU	
GELİRLE	ER .	GİDERLER	
CTR Otomotiv	7.500	St.Petersburg Gezisi için BayTravel'a ödenen	28.500
Elmas Otomotiv	7.500	St. Petersburg Gezisinde 8 Bayiye ödenen (300\$)	3.180
Elmas Otomotiv	7.500	Bayi Sözleşmelerinin avukat tarafından 3.000 incelenmesi. (Ayhan Elmas'ın Avukatlı) Bu inceleme neticesinde 24 madde değiştirilmiştir.	
Av-Car Otomotiv	7.500	İzmir toplantısından kişi başı masraf 400 YTL. (Kubilay E. Erdem, Alaaddin Ulugöl, İsmail Okutgen)	2.000
Ulugöl Otomotiv	7.500	Duyar Danışmanlığa Ödenen 7. Ay	3.600
Özdağ Otomotiv	7.500	Adnan Ofluoğlu'na ödenen	2.000
Mersa Otomotiv	7.500	Duyar Danışmanlığa ödenen 8. ay	4.000
Bostancıoğlu Otomotiv	7.500	Mersin konsey toplantısı için ulaşım, toplantı 3.32 salonu ve yemek bedeli	
Bostancıoğlu Otomotiv	7.500	Budapeşte gezisi için bayilere ödenen 300 Euro * 5 kişi (1500*1720)	2.580
Filomobil	7.500	Duyar Danışmanlığa ödenen 9. ay	3.600
Mersa Otomotiv	7.500	19.9.2007 tarihinde Yüzevlerde Baylas ve 680 bayilere verilen yemek bedeli	
Ulugöl Otomotiv	7.500	19.9.2007 tarihinde Baylas'ta yapılan 223 toplantı için (Samsun) İsmail Okutgen'in ulaşım bedeli	
Elmas Otomotiv	7.500	Ankara'da yapılan Konsey Toplantısı için uçak bedeli (22 Eylül 2007)	273
Hüseyin Akça	7.500	Duyar Danışmanlığa ödenen 10. ay	4.000
Elmas Otomotiv	7.500	15.10.2007 tarihinde şehit ailelerine yardım bedeli İş Bankasına yatan	10.000
Ulugöl Otomotiv	7.500	Duyar Danışmanlığa 11. ay ödenen	3.600
Kar Otomotiv	7.500	Anadoludaki bayiler için bir kereye mahsus ödenen 600 YTL Ege Bölgesi, 1200 YTL Karadeniz	1.800
Kar Otomotiv	7.500	Duyar Danışmanlık Ödenen 12. Ay	3.600
Av-Car Otomotiv	7.500	Duyar Danışmanlığa Ödenen 1. ay	3.600
Kar Otomotiv	7.500	Duyar Danışmanlığa ödenen 2 adet yakalama prim bedeli	400

Bostancıoğlu Otomotiv	7.500	Jumper İçin Ödenen Adnan Ofluoğlu	1.750
As Coşkunlar Otomotiv	7.500	Jumper İçin ödenen Bayram Gören	1.750
		Duyar Danışmanlık 2. ay	3.600
		Kar Otomotiv Jumper İçin	1.750
TOPLAM	163.400		92.806

As Coşkunlar 5.900 YTL gönderdi, 1600 YTL eksik nedeni ise İstanbul bayileri

ticari katılımından dolayı 1600 ödeme yapıldı

11.12.2007 tarihinde Bostancıoğlu ev sahipliğinde yapılan toplantıda istikrarı ihlal ettiği kesinleşen bayiler: Bostancıoğlu 2 kez 1sini ödeyecek, Ulugöl 2 kez 1.sini ödeyecek, Kar oto bir kez

Önceki toplantıda kesinleşmiş olan: Özdağ, Mersa.

Yukarıdaki konsey bütçesine ilişkin belgelerde yer alan cezaların tarihlerine bakıldığında, tespit edilen en eski cezanın Mart 2007 tarihine ait olduğu görülmektedir. Ayrıca, en geniş kapsamlı 35 no'lu belgenin kapsadığı en son tarihin ise, "Duyar Danışmanlık 2. Ay" ifadesinden Şubat 2008 olabileceği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, 35 no'lu belgede yer alan konsey bütçesinin, Mart 2007-Şubat 2008 dönemini içerdiği anlaşılmaktadır.

Ayrıca 35 no'lu belgede yer alan "11.12.2007 tarihinde Bostancıoğlu ev sahipliğinde yapılan toplantıda istikrarı ihlal ettiği kesinleşen bayiler" ifadesinden de cezaların bayilerin gıyabında verilmediği, bayilerin Konsey toplantılarında cezalar konusunda görüşerek cezaları kesinleştirdikleri anlaşılmaktadır. Anlaşma kapsamında belirlenen fiyatlara uymadığı için ceza alan yukarıdaki belgelerde adı geçen bayiler ise şunlardır: CTR, Elmas, Av-Car, Ulugöl, Özdağ, Mersa, Bostancıoğlu, Filomobil, Kar, Akça, As Coşkunlar.

Son olarak, daha önce yer verilen bazı belgelerde de, konseyin denetim mekanizması hakkında birtakım bilgiler yer almaktadır. Söz konusu belge ve bilgiler şunlardır:

- 1 no'lu belge;
- "İstikrarın bozulması durumunda geçerli olan deliller:
- a. Ses kaydı
- b. Görüntülü ses kaydıdır.

Bayiler kendi aralarında, kendi adlarına denetlemeler yapabilir, yaptırabilir."

29 no'lu belge;

"İstikrarın devamı açısından denetleme profesyonel bir şirket tarafından gerçekleştirilecektir. Bedeli ise bizler tarafından karşılanacaktır."

- 30 no'lu belge;
- "İstikrarın bozulması durumunda geçerli olabilecek deliller:
- a) Ses kaydı
- b) Görüntülü Ses kaydı

Profesyonel denetleme Şirketi DUYAR DANIŞMANLIK SAN ve TİC. LTD ŞTİ.'dir. bu şirketten Renan YARAN bey ile temasa geçebilirsiniz."

50

2040

Yukarıda yer verilen belgelerle fiyat anlaşmasının tarafları ve içeriğinin yanı sıra söz konusu anlaşmanın uygulandığı da tespit edilmiştir. Söz konusu belgelere ek olarak, Konseyin fiyat tespitini hayata geçirmek için aksesuar ve araç satışlarına ilişkin "Konsey fiyat listesi" adı altında fiyatlarını ilan ettiğine ilişkin de çok sayıda belge bulunmuştur. Bunlardan ilki, "Konsey Yeni.xls" adlı dosya olarak bilgisayarda kayıtlı olan "Aksesuar Fiyat Listesi" başlıklı 44 no'lu belgedir. Söz konusu belgede yer alan tablo şu şekildedir:

	<u>AKSESUAR FİYAT LİSTESİ</u>				
SIRA	TANIM	PARÇA	İŞÇİLİK	KDV DAHİL	KDV DAHİL SATIŞ
				SATIŞ DİP	ÖNERİLEN FİYAT
				FİYAT	
1	Bagaj Bandizot BR	127	0	150 TL	180 TL
2	Port Bagaj BR	92	10	120 TL	145 TL
3	Yan Basamak Set BR	220	34	300 TL	360 TL
4	Arka Basamak BR	117	10	150 TL	180 TL
5	Perde Set BR	74,5	10	100 TL	120 TL
6	Karter Koruyucu BR	92	35	150 TL	180 TL

44 no'lu belgede dosyanın adından da anlaşılacağı üzere, Konsey'in aksesuar fiyat listesi yer almaktadır. Listeden görülebileceği üzere, aksesuarın kendi fiyatının yanı sıra işçilik gerektirmesi durumunda işçiliğin de fiyatları belirlenmektedir. Ayrıca bayilere bir pazarlık marjı yaratmak için "önerilen fiyat" ve "dip fiyat" şeklinde iki fiyat belirlenmiştir.

"Aksesuar Fiyat Listesi Konsey" başlıklı 49 no'lu belge de 44 no'lu belge gibi Konsey'in bildirdiği bir başka aksesuar fiyat listesidir. Konsey tarafından bayilere bildirildiği düşünülen fiyat listesinin ilk satırlarına aşağıda yer verilmektedir:

AKSESUAR FİYAT LİSTESİ KONSEY		
Bagaj Pandizot Berlingo	150TL	
Port Bagaj Berlingo	120TL	
Yan Basamak Set Berlingo	250TL	

Konsey'in aksesuar fiyatlarının yanı sıra, araç satış fiyatlarını da belirleyip bayilere gönderdiğine ilişkin 2007 ve 2008 yıllarına ait çok sayıda fiyat listesi bulunmuştur.

Bunlardan ilki olan, 20.3.2007 tarihinde Kubilay Ercan ERDEM tarafından bayilere gönderildiği anlaşılan 3 no'lu belgede Baylas'ın belirli bir araçta kampanya başlattığı belirtilmekte ve bu araca ilişkin olarak 20.3.2007 tarihinden itibaren geçerli olan "Metalik Dahil dip fiyat" ve "Önerilen fiyat" başlıkları ile fiyat listesine yer verilmektedir. Söz konusu belgedeki ifadeler şöyledir:

"20.03.2007 tarihinden itibaren Berlingo fiyatları aşağıdaki gibidir. Önemle dikkatinizi rica ederim.

Metalik Dahil Önerilen Fiyat Dip Fiyat

2080

2100	Berlingo X 1.6 HDI Combi	28.000 YTL	28.300
	Berlingo X 1.6 HDI Combi ABS	28.750 YTL	29.050
	Berlingo SX 1.6 HDI Combi ABS (STD)	29.750 YTL	30.050
	Berlingo X 1.9 D HDI Combi	24.750 YTL	25.050
	Berlingo x 1.9 HDI Combi + ABS	25.250 YTL	25.550 YTL"

47 no'lu belgede bir Av-Car çalışanından diğer çalışanlara gönderilen 4.9.2007 tarihli e posta ekinde "Binek Fiyat Listesi Eylül" isimli dosya yer almaktadır. Baylas'ın 3 Eylül 2007 tarihinde yayınladığı tavsiye fiyatların akabinde Konsey tarafından bayilere gönderilen "3 Eylül 2007 Fiyat Listesi Binek Araçlar" başlıklı tablonun ilk satırlarına yer verilmektedir:

			2007 MODELLER İÇİN
MODEL 2008	METALİK DAHİL	METALİK DAHİL	METALİK DAHİL DİP
	DİP FİYAT	ÖNERİLEN FİYAT	FİYATLAR
		< C 1>	
C1 SX 1.0i 5P.	22370	22650	20529
C1 SX 1.0i 5P SENSODRİVE	24150	24450	22166
C1 SX 1.4 HDI 5P	24850	25100	22818

Baylas'ın 2.10.2007 tarihinde bayilerine tavsiye fiyatlarını bildirmesinin akabinde Konsey de aynı gün kendi fiyatlarını belirleyerek bayilere göndermiştir. Nitekim, Konsey fiyatları olan "2 Ekim Fiyat Listesi" isimli dosya, 50 no'lu belgede yer alan Av-Car çalışanları arasındaki 3.10.2007 tarihli e-posta ekinde yer almaktadır. Ekteki "Satış Personelimizin dikkatine 2 Ekim 2007 Fiyat Listesi" başlıklı tablonun ilk satırlarına aşağıda yer verilmektedir:

10 NOLU LİSTE MODEL 2008	METALÍK DAHÍL DÍP FÍYAT
< C 1>	YTL
C1 SX 1.0i 5P.	22370
C1 SX 1.0i 5P SENSODRİVE	24150
C1 SX 1.4 HDI 5P	24850

2120

2110

51 no'lu belgede yer alan ve yine Av-Car çalışanları arasında gönderilen 7.11.2007 tarihli e posta ekinde "7 Kasım Fiyat Listesi" isimli dosya yer almaktadır. Ekteki "Satış Personelimizin dikkatine 7 Kasım 2007 Fiyat Listesi" başlıklı tablonun ilk satırlarına aşağıda yer verilmektedir:

< C 1>	YTL	YTL	YTL
	DİP FİYAT	ÖNERİLEN FİYAT	DİP FİYATLAR
MODEL 2008	METALİK DAHİL	METALİK DAHİL	METALİK DAHİL
			MODELLER İÇİN
			2007

2130

C1 SX 1.0i 5P.	22500	22750	20650
C1 SX 1.0i 5P SENSODRİVE	24250	24500	22250
C1 SX 1.4 HDI 5P	24950	25250	22900

Baylas'ın 7.8.2008 tarihinde yayınladığı tavsiye fiyatların akabinde Konseyin bayilere 14.8.2008 tarihinde gönderdiği fiyat listesi bulunmuştur. Av-Car çalışanları arasında gönderilen ve ekinde söz konusu konsey fiyat listesi bulunan 15.8.2008 tarihli e posta (52 no'lu belge) şöyledir:

"Konseyin çalışmaları neticesinde 2008 MY araçlarımız için liste oluşturmuştur. Yeni gelişen kampanyalarla birlikte fiyat listesi 14 Ağustos itibarı ile bu şekildedir."

Anılan e postanın ekinde "14 Ağustos Fiyat Listesi" isimli dosya yer almaktadır. Ekteki "Satış Personelimizin dikkatine 14 Ağustos 2008 Fiyat Listesi" başlıklı tablonun ilk satırlarına aşağıda yer verilmektedir:

	2009 MODEL	2008 MODEL		
1-C NOLU LİSTE	METALİK DAHİL	METALİK DAHİL	METALİK DAHİL	
MODEL 2008	ÖNERİLEN FİYAT-1	ÖNERİLEN FİYAT-2	ÖNERİLEN FİYAT-1	
< C 1>	YTL	YTL YTL		
C1 SX 1.0i 5P.	23.850	24.100	22.950	
C1 SX 1.0i 5P	25.700	25.950	24.750	
C1 SX 1.0i 5P SENSODRİVE	25.700	25.950	24.750	

Yukarıdaki belgelerde yer alan "Metalik Dahil Dip Fiyat" ifadesinin Konsey tarafından belirlenen fiyat olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla çalışanlar öncelikle "Önerilen Fiyat" başlığı altındaki fiyatları müşterilere söyleyecek ardından pazarlık sonucunda en son Konsey fiyatını bildirecektir. Ayrıca, 20.3.2007 tarihinde Kubilay ERDEM tarafından bayilere gönderildiği anlaşılan 3 no'lu belgeden açıkça görülebileceği üzere, Baylas fiyatlarının dışında bir de Konsey'in bayilere Konsey fiyatını duyurması fiyat tespitinin hayata geçirildiğini ortaya koymaktadır.

25 no'lu belgeden, Baylas'ın 12.11.2008 tarihinde yayınladığı tavsiye fiyatların akabinde, 15.11.2008 tarihinde konseyin fiyat çalışması yaptığı anlaşılmıştır. Söz konusu belgedeki 15.11.2008 tarihinde Oksan tarafından Kar, Bostancıoğlu, Ulugöl ve CTR'ye gönderilen "KONSEY FİYATLARI HAKKINDA" konulu elektronik posta mesajında yer alan ifadeler aşağıdadır:

"Değerli Arkadaşlar,

Konsey Fiyatımız Baylas fiyatının üstündedir. Bu durum telefonla fiyat soran müşteride sıkıntı yaratmaktadır. Önerilen fiyat-1-Baylasın fiyatı ile aynı olması gerekir. Önerilen fiyat-2-Baylasın fiyatından 250 YTL düşük olması gerekir.

Ekteki 1. tablo şu anki durumu göstermektedir.

2. Tablo olması gereken örnek çalışmadır."

Mesajın ekinde yer alan ve mesajda "1. tablo" olarak nitelendirilen tabloda binek ve ticari araçların her bir modelinin "Baylas Fiyatı" ve "Konsey Fiyatı" ile bu ikisi arasındaki farka ilişkin bilgi yer almaktadır. Tablo'nun bir bölümü örnek teşkil etmesi amacıyla aşağıda sunulmaktadır:

BINEK LISTE

MODEL	BAYLAS	KONSEY	FARK
	FİYATI	FİYATI	
C1 SX 1.0İ 5P Metalik Boya	24.170	24.450	280
C1 SX 1.0İ 5P Sensodrive Metalik Boya	26.070	26.350	280
C3 (2) X Fruio 1.4İ 5P MP3 Metalik Boya	24.950	25.250	300
C4 Picasso SXPK 1.6 HDI 7 Kişilik Der.D.	52.915	53.150	235

TICARI LISTE

MODEL	BAYLAS	KONSEY	FARK
	FİYATI	FİYATI	
NEMO FT 1.4 HDI M/T X (Paket 1) + MS	21.259	21.500	241
BERLİNGO FG 800 KG 1.9D 2PLC Opak Renk	23.460	24.040	580
YENİ BERLİNGO PANELVAN X 1.6HDI 75HP	25.300	25.600	300
YENİ JUMPY COMBİ 2.0 HDI L1H1 Metalik Renk	42.229	42.450	221
YENİ JUMPER VAN 2.2 HDI L3H2 13 m³	40.650	40.650	0

Benzer bir şekilde, 53 no'lu belge de, terminolojisi (Metalik dahil önerilen fiyat 1 ve metalik dahil önerilen fiyat 2) bakımından 25 no'lu belgeye benzerlik taşıdığından aynı çerçevede değerlendirilmiştir. Bu belgede Av-Car çalışanları arasında gönderilen 14.11.2008 tarihli e posta ekinde "12 Kasım Fiyat Listesi" isimli dosya yer almaktadır. Ekteki "Satış Personelimizin dikkatine 12 Kasım 2008 Fiyat Listesi" başlıklı tablonun ilk satırlarına aşağıda yer verilmektedir:

	CITROEN	FİNANS	CITROEN	FİNANS
	KULLANIRSA		KULLANMAZSA	
1-A NOLU LİSTE	METALİK	METALİK	METALİK DAHİL	METALİK
MODEL 2009	DAHİL DAHİL		ÖNERİLEN	DAHİL
	ÖNERİLEN	ÖNERİLEN	FİYAT-1	ÖNERİLEN
	FİYAT-1	FİYAT-2		FİYAT-2
TİCARİ ARAÇLAR				

İÇİN GEÇERLİ LİSTE			
< BERLİNGO>			
BERLÍNGO FG 800 KG	23790	24040	
1.9D 2 PLC			
STANDART			
BERLÍNGO FG 800 KG	25390	25640	
1.9D 2 PLC			
STANDART AC			
BERLÍNGO X 1.6	28450	28700	
HDI.COMBI			

25 no'lu belge konsey fiyatlarının Baylas tavsiye fiyatının dahi üzerine çıktığını göstermesi bakımından önemlidir. Bu duruma çözüm olarak sunulan alternatifler olan "önerilen fiyat 1" ve "önerilen fiyat 2" ifadeleri ise iki şekilde yorumlanabilir. İlk yorum, bu önerilerin Konsey fiyatının ya Baylas fiyatına eşit ya da Baylas fiyatının 250 TL altında olmasına ilişkin bayilere yapılan birbirlerine alternatif iki teklif olduğudur. İkinci yorum ise bu fiyatlardan yüksek olanın müşteriye verilecek ilk fiyat olduğu, diğerinin ise konseyce belirlenen dip fiyat olduğudur. Her koşulda bu durum konseyin fiyat tespit ettiğini göstermektedir.

25 no'lu belgede yer alan "Konsey Fiyatımız Baylas fiyatının üstündedir." şeklindeki ifade ve sonrasında bu duruma çözüm yaratılmaya çalışılmasının nedeni aşağıdaki 11 no'lu belgeden anlaşılmaktadır. Zira söz konusu belge, bir bayinin Baylas'ın da bulunduğu bir Konsey toplantısında Baylas'ın Konsey fiyatına ilişkin sitemlerini içermektedir:

"BAYLAS – Müfit Bey – Murat Bey: Sipariş planlama Modeli geliştirmemiz gerekir. Fiyat birlikteliğiniz buna engel, Baylas listesi üzeri fiyat yayımlıyorsunuz"

Dolayısıyla, ana distribütör olan Baylas'ın da dikkatini çeken konsey fiyatlarının Baylas fiyatlarının üzerine çıkması nedeniyle, konsey fiyatlarının seviyesinde ayarlama yapma gereği hissedilmiştir.

Yerinde incelemelerde, fiyat anlaşmasının varlığını teyit eden "konsey karı", "fiyat istikrarı" gibi ifadelerin yer aldığı pek çok belge bulunmuştur. Söz konusu belgelere aşağıda yer verilmiştir:

1- Herhangi bir başlığı bulunmayan 39 no'lu belgede çeşitli araçlara ilişkin olarak model, alış fiyatı, hedef gerçekleştirme oranı, KONSEY KARI ve peşin alış karı bilgilerinin yer aldığı görülmektedir. Belgenin Citroen C1 modeli için düzenlenen kısmı aşağıdaki gibidir:

Model	<i>ALI</i> Ş	Perakende Hedef Gerçekleştirme Oranı				KONSEY	PEŞİN	
	FİYATLARI	80%	90%	100%	110%	120%	KARI	ALIŞ KARI
		2,40%	2,70	3,50	3,80	4,10		
C1								
C1 SX 1.0İ 5P	14.064	337,54	379,73	492,24	534,43	576,62	226,87	216,33
C1 SX 1.0İ 5P	15.195	364,68	410,27	531,83	577,41	623,00	280,24	232,70
Sensodrive								
C1 SX 1.4 HDI	15.567	373,61	420,31	544,85	591,55	638,25	870,37	238,17
5P								

- 2- İsmail Okutgen'in defterinde üzerinde tarih bulunmayan bir sayfaya el yazısı ile alınmış notların yer aldığı 46 no'lu belgede, Baylas üst başlığı altında; "6- Bayiler arasında centilmenlik anlaşması!" ifadesi bulunmaktadır.
- 3- 22 no'lu belgede yer alan 22.9.2008 tarihinde Göral'dan çeşitli bayilere gönderilen epostada şu ifadeler yer almaktadır:

"Değerli bayi arkadaşlarım

Yaklaşık 2 yıldır Kubilay Erdem'in başkanlığında görev yapan bayi konseyi bu süre içinde firmalarımızın yaşam kaynağı olan karlılığı sağlayabilmek için oluşturduğu fiyat istikrarını bayi arkadaşlarımızın da katkılarıyla başarıyla sürdürmüştür.

Ayrıca Kubilay beyin bizlerden ricası hem İstanbul bayilerinin aralarında oluşturdukları dostluk ve uyumlarının, hem de sağladığımız fiyat istikrarının devam etmesidir. Sanıyorum bu konuda hepimiz hem fikiriz."

4- 40 no'lu belgede yer alan ve 4.8.2008 tarihinde Gökşenler çalışanı Serdar Turan tarafından Sibel İlkay isimli başka bir çalışana gönderilen e-postada şu ifadeler yer almaktadır:

2230

2240

2220

"Sibel Hanım Özlem Hanıma devrettiğim işlerin listesi şu şekildedir:

. . .

9- Konsey fiyatlarının takip edilmesi ve zamanında print edilip dağıtılması

. . . ′

5- 26 no'lu belgede yer alan 11.8.2008 tarihli elektronik posta mesajında ise aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"..

Sn. Adil Gören Bey'in yazdığı haksız rekabet ile ilgili sıkıntılara aynen katılıyorum. ...

Sn. Adil Gören fiyat birliğinin kontrolü için temmuz ayının son iki günü 6 adet kontrol yaptırdığını, CTR'den 1 adet istikrara aykırılık tespit ettiğinin yazmış, sağolsun kayıtlı CD'yide bize göndermiş. Doğrudur. Ancak, yazmadığı, CTR'ye 30 Temmuz'da iki adet, 2 Ağustos'ta 2 adet olmak üzere toplam 4 adet kontrol için gizli müşteri gönderdiği, her bir görüşmenin yaklaşık 45 dakika sürdüğünü... ve görüşmeye gelenlerin hakikaten ısrarcı ve profesyonel insanlar olduğudur. Bir firmaya bu kadar sık kontrol yapılmasının, her bir görüşmenin yaklaşık 45 dakika sürmesinin, görüşmeye gelenlerin profesyonelliğinin ne kadar etik olduğunu ve art niyet taşıdığını takdirinize sunuyorum."

2250 Aynı belgenin devamında, söz konusu mesaja aynı tarihte Adil GÖREN tarafından gönderilen cevap yer almaktadır.

"Sayın Adnan Bey,

. . . .

G. müşteri uygulamasının gerçekten meraklısı olmadığımı, daha önce yaptırmak zorunda kaldığımız, sizlerin yine haksız rekabetinden kaynaklı olduğunu belirtmek isterim, kontrolü yapan firma ile ben görüşmedim ilgili kişiler tarafından sizlerin de yaptırdığı gibi yapılmıştır, indirim yapma süresinin hangi zamanda yapılması gerektiğini ben bilmiyorum, ancak CD nizde 9 dk 28,700 YTL ilk verilen fiyat olup, 11 dk 28,150 YTL 22 Dk 27,900YTL olarak sonlanmıştır."

2260

2270

6- 23 no'lu belgede yer alan 18.10.2008 tarihinde Oksan tarafından Oksan ve Şahin Otomotiv'in çeşitli birimlerine gönderilen "Konsey Fiyatları Başlıklı" e-posta mesajında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Değerli Arkadaşlar,

Sizlerinde bildiği üzere KONSEY FİYATLARI hakkında tekrar uyarıda bulunmak istedim. Telefon ile sizleri arayan müşterilere KESİNLİKLE KONSEY FİYATI dışında bir fiyat vermeyiniz. Konsey fiyatları devamlı masanın üzerinde olsun. Olası konsey fiyatını atlamayı önlemeniz açısından fiyat listenizin masanızın üzerinde olması iyi olacaktır. Bütün beriler ber eve 1 kez ÇİZLİ MÜŞTERİ terefinden erenin arasınızın üzerinde olması iyi olacaktır.

bayiler her ay 4 kez GİZLİ MÜŞTERİ tarafından aranıp, araç pazarlığı yapıp sizlerden konsey fiyatının altında fiyat almak için pazarlık yapıp 7.500 YTL ceza almanızı sağlamaktadır.

Telefonda bu tip pazarlık yapan müşterilere KONSEY FİYATI altında fiyat vermememiz gerekmektedir. Aksi takdirde fiyat veren temsilci 7.500 YTL lik cezadan sorumlu olacak ve bu rakam kendisinde tahsil edilecektir."

7- Oksan'da bulunan 24 no'lu belgede yer alan ve 23 no'lu belgedeki mesaja aynı tarihte başka bir Oksan çalışanından gönderilen cevapta,

2280

"Burhan Bey:

Gizli müşteriye verdiğim fiyat elimizdeki plakalı 1289 şasi nolu C3 aracımızın fiyatıydı. Buna rağmen yinede ceza alıcakmıyım??? Rica etsem bant kaydını bana mail atabilir misiniz aracın plakalı olduğunu belirtmemiş miyim??"

ifadeleri yer almaktadır. Bu mesaja cevaben aynı tarihte gönderilen elektronik postada "Bant İsmail beyde mail atarım" denilmektedir.

2290

- 8- Kar'da Kubilay Erdem'in imzasını taşıyan, bayilere ithafen yazılmış 36 no'lu belgenin, Mersa'da bulunan ve 6.3.2009 tarihinde Kubilay Erdem adına sekreteri tarafından bayilere gönderilen 45 no'lu belgenin taslağı olduğu anlaşılmıştır. Söz konusu belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:
  - "... Ancak bazen yaptığımız çabalar bir başka bayi arkadaşımıza önemli zarar verebilmektedir. Bu yazımın asıl konusu da budur. ilişikte bir sigorta şirketinin şirketimize göndermiş olduğu yazıyı okuyacaksınız. Sonuç olarak herhangi bir yere teklif verdiğinizde verdiğiniz teklifin bir pazarlık unsuru olarak sigorta şirketinin dönüp işbirliği içerisinde olduğu diğer arkadaşa "şu bayi bu fiyatı verdi dolayısıyla biz yine sizinle çalışmak istiyoruz sen de bu iskontoyu verirsen devam edelim" demektedir.

Şimdi ne oldu siz bir teklif verdiniz verdiğiniz yer o teklifi arkadaşınıza karşı kullandı arada kim kar etti takdirinize bırakıyorum.

2310

2320

2330

2340

Bu tür rekabetin kimseye faydası olmadığı gibi zararı da olacağını hepimiz bilmeliyiz. Ayrıca aramızda oluşan dostluğa zarar vermemek üzere centilmenliği elden bırakmamalıyız. Bu konuda hepimizin sağduyulu davranacağına inancımı belirtir, çalışmalarınızda başarılar dilerim."

I.6.2. Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

Önceki bölümlerde yer verilen tespit ve açıklamalardan, Ocak 2007'den 2008 yılı sonuna kadar Bayi Konseyi çatısı altında bazı İstanbul bayileri, Tekirdağ, Kocaeli ve Samsun bayilerinin, Citroen marka yeni araç satışı pazarında bayiler arası rekabeti kısıtlamak amacıyla fiyat ve indirim oranlarında anlaştıkları, belirlenen fiyatlara uyulmasını teminen denetim ve cezalandırmalar yaptıkları ve anlaşmadan zaman zaman sapmalar gerçekleşse de, rekabeti bozma amacını taşıyan söz konusu anlaşmanın uygulandığı anlaşılmaktadır. Ayrıca aynı anlaşma kapsamında, söz konusu bayiler tarafından Citroen marka otomobillerin satış sonrası yedek parça, bakım ve onarım hizmetleri pazarında da fiyat tespitinin amaçlandığı tespit edilmiş, ancak anlaşmanın hayata geçirildiğine ilişkin herhangi bir belge bulunamamıştır. Bilindiği üzere, uygulanmasa dahi rakipler arasında rekabetin sınırlanmasına ilişkin irade uyuşmasının sağlandığının tespit edilmesi durumunda, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında amacı bakımından rekabeti sınırlayıcı anlaşmanın var olduğu sonucuna ulaşılabilmektedir.

Ana distribütör olan Baylas ile aynı ekonomik bütünlük içerisinde bulunan Bayraktar'ın ihlale katılımına ilişkin olarak yapılan görüşmede, Bayraktar ve Baylas yetkilileri tarafından, "Filomobil ticaret unvanlı Bayraktar Otomotiv ve Servis Hizmetleri A.Ş. (Bayraktar Otomotiv) 11.6.2004 tarihinde kurulmuştu. ... 13.6.2007 tarihinde ise Filomobil malvarlığını Arkas'a devrederek faaliyetini sonlandırdı. ... Filomobil'in Citroen Bayi Konseyi'ne, katılım ve konseyce takibi yapılan "fiyat istikrarını" bozma cezası olan 7.500 TL'lik ceza ödediklerine dair herhangi bir bilgimiz bulunmamaktadır. Söz konusu ödemeye ilişkin herhangi bir gerekçe bulamadık, zira bu durum Filomobil'in kuruluş mantığına ters. Ancak Filomobil bizim kontrolümüzden uzak olarak faaliyette bulunmuştur." denilmiştir. Bayraktar Baylas'ın kontrolü dışında fiyat anlaşmasına katılmış olsa da, anlaşmadan sapması nedeniyle ceza ödediğine ilişkin belgelerden anlaşılacağı üzere, söz konusu anlaşmaya katılmadığını iddia etmek mümkün değildir. Dolayısıyla Bayraktar'ın rasyonel olmadığı için anlaşmaya katılmadığı savı geçersiz hale gelmektedir.

Ayrıca, ihlal tespiti yapılan bayiler çoğunlukla İstanbul ve yakın çevresinde bulunurken, İstanbul'da faaliyet gösteren Arkas'ın ihlale katıldığına ilişkin herhangi bir belge yahut bilgi bulunamamıştır. 11 ve 16 no'lu belgelerde söz konusu teşebbüsün fiyat "istikrarı"nı bozduğu diğer bayilerce tespit edilmesine karşın, Arkas'ın konseye herhangi bir ceza ödediğine ilişkin belge yahut bilgiye de rastlanmamıştır.

Bu kapsamda, hakkında soruşturma yürütülen 42 teşebbüsten Akça, As Coşkunlar, Av-Car, Bayraktar, Bostancıoğlu, CTR, Elmas, Gökşenler, Kar, Mersa, Oksan, Özdağ ve Ulugöl'ün bahse konu rekabeti sınırlayıcı anlaşmaya taraf olduğu, diğer teşebbüslerin ise anlaşmaya katılmadıkları görülmüştür.

2380

2390

Söz konusu anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir rekabet ihlali olduğu açıktır. Zira 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasında "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır" hükmüne yer verilmektedir. Aynı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satış şartlarının tespit edilmesi" yasaklanan haller arasında sayılmıştır.

Sözü edilen uygulamaların piyasadaki rekabet koşullarına etkisi bakımından ise belirtilen 2360 eylemlerin etkilediği pazarın ve otomotiv sektörünün genel yapısı önem arz etmektedir. Dosya kapsamında yer verilen bilgi ve değerlendirmeler ışığında soruşturma konusu eylemlerin Citroen marka araçların satış ve satış sonrası hizmetlerine yönelik uygulamalar olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, genel olarak otomotiv sektöründe 34 distribütör, 51 marka faaliyet göstermekte olup, belirtilen piyasada Citroen markasının pazar payı 2008 yılında %2,68 ve 2009 yılında %2,30 düzeyindedir. Dolayısıyla Citroen bayilerinin fiyat birlikteliğine yönelik uygulamaları markalar arası rekabeti değil, marka içi rekabeti kısıtlamaktadır. Bununla birlikte; markalar arası rekabetin yoğun olduğu pazarlarda pazar payı görece düşük olan bir markanın bayileri arasındaki (marka içi) rekabeti sınırlayıcı eylemlerinin, markalar arası rekabeti sınırlayan uygulamalara kıyasla, 2370 rekabet üzerindeki olumsuz etkisinin daha düşük olduğu kabul edilmektedir. Ayrıca, soruşturma konusu ihlal, genel olarak İstanbul merkezli, dar bir coğrafi alanda gerçekleşmiştir. Bu itibarla, soruşturma neticesinde öngörülen idari para cezasının belirlenmesinde rekabetin hangi pazarda kısıtlandığı hususu da dikkate alınmıştır.

I.6.3. Kanun'un 16. Maddesi ve Ceza Yönetmeliği Kapsamında Değerlendirme

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamındaki yukarıda yer verilen rekabet ihlali için aynı Kanun'un 16. maddesi üçüncü fıkrası uyarınca ihlalin taraflarına ceza verilmesi gerekmektedir.

Bu aşamada, Kanun'un 16. maddesi kapsamında verilecek para cezasının tespitine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla çıkarılan, 15.2.2009 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" (Ceza Yönetmeliği) hükümleri dikkate alınmalıdır.

Ceza Yönetmeliği'nin 4. maddesinin birinci fıkrası (a) bendi uyarınca, birbirinden bağımsız her davranış için ayrı para cezası hesaplanması gerekmektedir. Ancak, Citroen marka yeni araç satışı (aksesuar dâhil) ve Citroen marka otomobillerin satış sonrası yedek parça, bakım ve onarım hizmetleri pazarlarına ilişkin fiyat tespiti, farklı piyasalarda olmasına karşın, niteliği ve kronolojik süreci itibariyle bütünlük arz ettiğinden, tek bir davranış olarak kabul edilmiştir. Bu durumda, ihlalin iki farklı piyasada gerçekleştirilmesi, cezanın takdirinde herhangi bir değişiklik yaratmayacaktır.

Mevcut dosyadaki ihlalin, düşük pazar payına sahip olan bir markanın araç satış ve bakım-onarımı hizmeti veren bayileri arasında gerçekleşmiş olması nedeniyle, söz konusu yönetmeliğin 5. maddesinin birinci fıkrasındaki "diğer ihlaller" için yer verilen temel para cezasının esas alınması gerektiği açıktır. Bahsi geçen % 0,5 ila 3 oranında belirlenecek olan temel para cezası saptanırken, aynı maddenin ikinci fıkrası dikkate alınmalıdır. Söz konusu fıkra; "1. fıkrada yazılı oranların belirlenmesinde, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususlar dikkate alınır" şeklindedir. Citroen markalı araçların pazardaki gücünün oldukça düşük olması yanı sıra, ihlale katılan bayilerin ülkenin bir bölümündeki bayiler olması da göz önüne alındığında, ihlali gerçekleştiren tarafların pazar gücünün ve muhtemel zararın oldukça düşük olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle, mevcut dosya bakımından ceza oranının teşebbüslerin gayi safi gelirlerinin % 1'i olmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Faaliyetleri sona eren teşebbüsler bakımından idari para cezasının hesaplanmasında ise, Yönetmelik'in 5. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, nihai karar tarihine mümkün olan en yakın yıl gayri safi gelirleri dikkate alınmıştır.

Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, aynı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü ve beşinci fıkrası ile "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem Ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına ilişkin Yönetmelik" hükümleri uyarınca; Akça, Avcılar Av-Car, Bostancıoğlu, CTR, Elmas, Kar, Mersa, Oksan ve Ulugöl'e 2009 mali yılı sonunda, Asçoskunlar'a 2008 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerinin takdiren % 1 (yüzde bir) oranında; Bayraktar, Gökşenler ve Özdağ'a ise, "ihlal konusu faaliyetlerin yıllık gayrı safi gelirler içerisindeki payının çok düşük olması" hafifletici sebep olarak kabul edilerek, 2009 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerinin takdiren % 0,5 (binde beş) oranında idari para cezası verilmiştir.

J. SONUÇ

2420

- 25.2.2009 tarih, 09-08/156-M sayılı ve 30.12.2009 tarih, 09-61-1495-M sayılı Kurul kararları uyarınca yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapor'a ve Ek Görüş'e, toplanan delillere, yazılı savunmalara, sözlü savunma toplantısında yapılan açıklamalara ve incelenen dosya kapsamına göre;
  - 1- 2007 yılı başından 2009 yılı başına kadar yeni araç satış (aksesuar dahil) fiyatlarını tespit etmeleri ve uygulamaları ile Citroen marka otomobillerin satış sonrası yedek parça, bakım ve onarım hizmetleri pazarında fiyat tespit anlaşması yapmaları nedeniyle hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerden
  - Akça Yedek Parça Otomotiv Gıda ve Kimyevi Mad. San. Tic. Ltd. Şti.,
  - As Coşkunlar Motorlu Araçlar İnş. Tur. Akaryakıt İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.,
  - Avcılar Av-Car Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.,
  - Bayraktar Otomotiv ve Servis Hizmetleri A.Ş.,
  - Bostancıoğlu Motorlu Araçlar Dış Ticaret A.Ş.,
  - CTR Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.,
  - Elmas Motorlu Araçlar San. ve Tic. Ltd. Şti,
  - Gökşenler Oto Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.,

2450

2460

2470

- Kar Otomotiv ve Tekstil Tic. Ltd. Şti.,
- Mersa Otomotiv Motorlu Araçlar San. ve Tic. Ltd. Şti.,
- Oksan Otomotiv İç ve Dış Ticaret Sanayi Ltd. Şti.,
  - Özdağ Bilişim ve Motorlu Araçlar San. Tic. Ltd. Şti.,
  - Ulugöl Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.

unvanlı teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine OYBİRLİĞİ ile,

- 2- Bu nedenle, aynı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü ve beşinci fıkrası ile "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem Ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" hükümleri uyarınca,
- A- 2009 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerinin takdiren % 1 (yüzde bir) oranında olmak üzere;
- Akça Yedek Parça Otomotiv Gıda ve Kimyevi Mad. San. Tic. Ltd. Şti.'ne 13.046,04 TL
- Avcılar Av-Car Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne 143.872,43 TL
- Bostancıoğlu Motorlu Araçlar Dış Ticaret A.Ş.'ne 146.406,92 TL
- CTR Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.'ne 46.445,99 TL
- Elmas Motorlu Araçlar San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne 121.049,96 TL
- Kar Otomotiv ve Tekstil Tic. Ltd. Şti.'ne 245.818,63 TL
- Mersa Otomotiv Motorlu Araçlar San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne 199.091,56 TL
- Oksan Otomotiv İç ve Dış Ticaret Sanayi Ltd. Şti.'ne 149.540,77 TL
- Ulugöl Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne 410.434,86 TL
- B- 2008 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirinin takdiren % 1 (yüzde bir) oranında olmak üzere
- As Coşkunlar Motorlu Araçlar İnş. Tur. Akaryakıt İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne 60.267,99 TL,
- 2480 C- 2009 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerinin takdiren % 0,5 (binde beş) oranında olmak üzere;
  - Bayraktar Otomotiv ve Servis Hizmetleri A.Ş.'ne 6.943,68 TL
  - Gökşenler Oto Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.'ne 28.470,93 TL
  - Özdağ Bilişim ve Motorlu Araçlar San. Tic. Ltd. Şti.'ne 117.183,00 TL,

idari para cezası verilmesine OYÇOKLUĞU ile,

3-

- Acar Otomotiv Petrol Tic. Ltd. Şti.
  - Adım Otomotiv Satış ve Servis Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.
  - Alsancak Oto İnşaat Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
  - Arkas Otomotiv Servis ve Tic. A.Ş.
  - Bül Otomotiv Canlı Hayvan İnşaat Yatırım ve Pazarlama Tic. Ltd. Şti.
  - Coşkunlar Otomotiv Giyim San. ve Tic. A.Ş.
  - Desil Otomotiv Turizm İnş. Nakliyecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.

2500

- Dinc Otomotiv Tekstil Gıda ve İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Gençler Otomotiv Gıda Tic. San. Ltd. Şti.
- Göksularsan Otomotiv Taşımacılık Hayvancılık Orman Ürünleri Turizm İnş. San. ve Tic. A.Ş.
  - Göral Motorlu Taşıtlar Turizm Ticaret A.Ş.
  - Ali Zülfikar Görgülü İnşaat Ticaret ve San. Ltd. Şti.
  - Gün-Las Güney Lastik ve Motorlu Araçlar Ticareti ve Servis Hizm. Ltd. Şti.
  - Hekimoğlu Sözmen Otomotiv ve Kimyevi Mam. Tic. San. Ltd. Şti.
  - Hilal Otomotiv İnş. Petrol Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti.
  - Kavuklar Otomotiv Tic. ve San. A.Ş.
  - Kofoğlu Otomotiv Ticaret ve San. A.Ş.
  - Kon-Mot Motorlu Araçlar Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti.
  - Metrapol Petrol ve Petrol Ürünleri Turizm Otel ve Market İşletmeciliği Ltd. Şti.
- Otosay Otomotiv Tic. ve San. Ltd. Şti.
  - Ram Gıda Sanayi Tekstil İnşaat Dayanıklı Tüketim Ambalaj Pazarlama İthalat İhracat Tic. ve Nakliyat Ltd. Şti.
  - Sertepe Otomotiv İnş. Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.
  - Somtaş Otomotiv İnşaat Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
  - Sönmezler Otomotiv İnşaat Taahhüt Nakliye Gıda Doğalgaz Dönüşüm Sis. İth. İhr. Tic. San. Paz. A.Ş.
  - Şenel Motorlu Araçlar ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.
  - Şentürksan Otomotiv Ağır Vasıta İş Makinaları Takım Tezgahları San. Tic. A.Ş.
  - Tekbaş Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Uşak Çağdaş Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.
  - Zengibar Motorlu Araçlar İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'ne

idari para cezası verilmesine yer olmadığına OYBİRLİĞİ ile,

4-

- Kar Otomotiv ve Tekstil Tic. Ltd. Şti. yöneticisi Kubilay Ercan Erdem,
- Akça Yedek Parça Otomotiv Gıda ve Kimyevi Mad. San. Tic. Ltd. Şti yöneticisi Hüseyin Akça,
- As Coşkunlar Motorlu Araçlar İnş. Tur. Akaryakıt İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. yöneticisi Ali Coşkun,
- Avcılar Av-Car Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. yöneticisi Bayram Gören,
- Bayraktar Otomotiv ve Servis Hizmetleri A.Ş. yöneticisi Eray Emek,
- Bostancıoğlu Motorlu Araçlar Dış Ticaret A.Ş. yöneticisi Nurettin Bostancıoğlu,
- CTR Otomotiv San. ve Tic. A.Ş. yöneticisi Adnan Ofluoğlu,
- Elmas Motorlu Araçlar San. ve Tic. Ltd. Şti yöneticisi Ayhan Elmas,
- Gökşenler Oto Sanayi ve Tic. Ltd. Şti. yöneticisi Bekir Çilsal,
- Mersa Otomotiv Motorlu Araçlar San. ve Tic. Ltd. Şti. yöneticisi Adil Gören,
- Oksan Otomotiv İç ve Dış Ticaret Sanayi Ltd. Şti. yöneticisi İsmail Okutgen,
- Özdağ Bilişim ve Motorlu Araçlar San. Tic. Ltd. Şti yöneticisi Murat Özdağ,
- Ulugöl Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti. yöneticisi Alaaddin Ulugöl'e,

idari para cezası verilmesine yer olmadığına OYBİRLİĞİ ile,

Danıştay yolu açık olmak üzere karar verilmiştir.

Rekabet Kurulu'nun 23.09.2010 Tarih ve 10-60/1274-480 Sayılı Kararına

KARŞI OY GEREKÇESİ

Kurulumuz mezkur Kararıyla, Kararın 2. maddesinde belirtilen 4054 Sayılı Kanun'un 4.maddesine aykırı uygulamaları nedeniyle, aynı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve beşinci fıkrası ile "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" hükümleri uyarınca haklarında soruşturma yapılan ve kararda adı geçen Akça , Avcılar Av-Kar , Bostancıoğlu, CTR, Elmas, Kar, Mersa, Oksan ve Ulugöl firmalarına 2009 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerinin % 1 (yüzde bir) oranında idari para cezası kesilmesine karar vermiş bulunmaktadır. Anılan bu para cezası belirlenirken 4054 sayılı yasa ile birlikte, yukarıda anılan ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in ilgili hükümlerinin uygulanarak verilen ceza miktarının hesaplanması ile ilgili bölümünü içeren sonuç cezaya aşağıda belirteceğim gerekçelerle katılmıyorum.

4054 Sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16.maddesinin 4.fıkrasında; "Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir." denilmiş, son fıkrasında da; "Bu maddeye göre verilecek idarî para cezalarının tespitinde dikkate alınan hususlar, işbirliği halinde para cezasından bağışıklık veya indirim şartları, işbirliğine ilişkin usul ve esaslar Kurulca çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir." hükmü bulunmaktadır.

Bu hükümleri yorumlarsak; Yasa Koyucu, maddenin 4.fıkrası ile verilecek cezalarda alt sınır koymayıp, sadece üst sınırı belirleyerek cezaların yüzde ona kadar verileceğini hükme bağlamış, son fıkrasında ise sadece " cezanın tespitinde dikkate alınan hususlar" kavramını getirmiş ve Rekabet Kurulu'na sadece cezanın tespitinde dikkate alınacak hususların belirlenmesine ilişkin yönetmelik çıkarma konusunda sınırlı vetki vermistir. Cezanın tespitinde dikkate alınacak hususlar derken yasa koyucu nevi kastetmektedir? Burada kastedilen hangi fiillere, ne miktarda ceza vereceğini tespit et demek anlamında değil, 16.madde ile verilen ceza sınırları içerisinde (% 10 'a kadar) ceza takdir ederken hangi unsurlara göre veya hangi şartların varlığı halinde cezayı ağırlaştıracaksın veya hafifleteceksin, bir başka deyişle yasada öngörülen içerinde ceza tayin ederken, takdir yetkini kullanma adına hangi unsurları dikkate alarak ceza tesis edeceksin anlamındadır. Yasa koyucu Rekabet Kurulu'na, Yönetmelik yaparken hangi fiillere ne ceza

verileceğini tespit etme yolunda bir yetki verseydi o zaman yasaya; "Bu maddeye göre verilecek idarî para cezalarının tespiti ve maddeye göre verilecek idarî para cezalarının tespitinde dikkate alınan hususlar" kavramını birlikte getirirdi.

- " Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in; "Temel Para Cezası" başlığı altındaki 5.maddesinde;
- (1) "Temel para cezası hesaplanırken, Kanunun 4 üncü ve 6 ncı maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin, nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin;
  - a) Karteller için, yüzde ikisi ile yüzde dördü,
  - b) Diğer ihlaller için, binde beşi ile yüzde üçü, arasında bir oran esas alınır.
- (2) Birinci fıkrada yazılı oranların belirlenmesinde, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususlar dikkate alınır.
  - (3) Birinci fıkraya göre belirlenen para cezası miktarı;
  - a) Bir yıldan uzun, beş yıldan kısa süren ihlallerde yarısı oranında,
  - b) Beş yıldan uzun süren ihlallerde bir katı oranında,

arttırılır." denilmiş, yine 6.maddesinde Ağırlaştırıcı Unsurlar ve 7.maddesinde de Hafifletici Unsurlar ayrı ayrı sayılmıştır.

Yukarıda açıkça görüleceği üzere Yasa Koyucu 16.maddeye göre verilecek cezalarda; alt sınır koymayıp, sadece üst sınırı belirleyerek cezaların yüzde ona kadar verileceğini hükme bağlamasına ve Rekabet Kurulu'na yukarıda geniş olarak açıkladığımız gibi, Yönetmelikle düzenlenmesi yetki aşımı nedeniyle mümkün olmayan bir konuda, Yönetmelikle düzenleme yapılarak belli suçlar için, belirli cezalar getirilmiş, yine Yönetmelikte, Kanunda olmayan bir kural getirilerek alt sınır ve yasada öngörülmeyen üst sınır belirlenmiş ve Karteller için yüzde iki ile dört arası, diğer ihlaller içinse binde beş ile yüzde üçü şeklinde ceza verilmesi öngörülmüştür.

Yönetmelikler, Kamu Kuruluşlarının kendi görev alanlarına giren konularda yasa ve tüzük uygulanmasına yönelik yönetsel anlamdaki hukuk kurallarıdır. Anayasanın 124.maddesine göre Başbakanlık, Bakanlıklar ve Kamu Kuruluşları görev alanları ile ilgili yasa ve tüzüklerin uygulanmasını belirleyen yönetmelik çıkarabilir. Anayasa'mızın 11.maddesinin 2.fıkrasına göre Kanunlar Anayasa'ya aykırı olamayacağı gibi, bu kuraldan hareketle hukukun genel ilkelerine göre; Yönetmelikler de yasa ve tüzüklere, sonuç olarak üst hukuk kurallarına aykırı olamaz. Yönetmelikler yasanın açıkça yetki vermediği bir konuda yeni bir düzenleme yapamayacağı gibi, Yasa ile öngörülen kuralı sınırlayamaz. Yeni bir hüküm koyamaz.

Olayımızda 4054 Sayılı Yasanın 16.maddesi ile konulan kural, anılan yönetmelikle bir anlamda değiştirilmekte ve Kurulun hareket alanı daraltılmaktadır. Yasa ile getirilmeyen ve Yönetmelik Koyucuya ceza miktarlarını ve ceza sınırlarını saptama konusunda verilmiş bir yetki olmamasına rağmen, belirli suçlara verilecek cezaların saptanması, para cezasına alt sınır konulması ve yeni bir üst sınır konulması 4054 sayılı yasanın 16.maddesine aykırıdır. Öte yandan 5/1-b bendinde; karteller dışında kalan diğer ihlaller için, binde beşi ile yüzde üçü oranında bir ceza öngörülmesi, Yasanın 16/son maddesinde Kurulca çıkarılması için verilen yönetmelik yetkisini aşmaktadır. Zira yönetmelik ile temel ceza tespiti mümkün değildir. Bu nedenle yasaya aykırı bulunan Yönetmelik hükümlerine göre ceza belirlenmesinin olanaklı olmadığı, hukuken sakat olduğu açıktır. Öte yandan bu karşı oy sahibinin 4054 sayılı Kanun'un 16.maddesi uyarınca yetkisinde bulunan ceza miktarını tespit etme yetkisi, daha önce görev yapan ve aynı seviyede olan üyelerin çıkardığı bir düzenleme ile ipotek altına alınmaktadır.

Bu görüşe karşı bir sav getirilebilir. "Yönetmelik Danıştay'ca iptal edilmediğine göre hukuken geçerlidir ve zaten verilen cezada yönetmeliğin 6. ve 7. maddeleri uygulanarak sonuç olarak cezanın, yasanın öngördüğü alt ve üst sınırlara ulaşmaktadır." Hukukun genel ilkeleri, hafifletici ve ağırlaştırıcı unsurların bulunmadığı olayda Rekabet Kurulu'nun anılan yönetmeliğe göre alt ve üst sınır belirleme yönünden bağlı olması karşısında bu savın bir geçerliliği olamaz.

Öte yandan, yukarıda belirtilenlerin dışında anılan Yönetmeliğin hukukun genel ilkelerine ve Kanuna aykırılıkları bulunmaktadır. Türk hukukunda, 5237 sayılı yeni Türk Ceza Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile birlikte para cezası kalmamıştır. Bu yani rekabet otoritesinin verdiği "İdari Para Cezası"dır. Bu nedenle yönetmelikte geçen para cezası kavramı ceza kanununa aykırıdır.

Karara karşı olduğum bir hususta şudur ; Kurulumuz Kararının 2 nolu hüküm fıkrasında aynen "Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" hükümleri uyarınca, 2009 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerinin % 1 (yüzde bir) oranında olmak üzere 2009 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerine göre değişen çeşitli miktarlarda para cezası verilmesine" karar vermiştir. Bu şekilde kaleme alınan hüküm fıkrası açık değildir. Ceza kararlarında hüküm fıkralarının açık olması bir başka deyişle ceza hükmünün hakkında soruşturma yapılan ve ceza verilen tarafça açıkça anlaşılması gerekir. Ceza hükümlerinde ceza olarak hangi oranın alındığı ,arttırım ve indirimlerin neler olduğu, Yönetmeliğin hangi maddelerinin uygulanarak sonuç cezanın verildiğinin açıkça ve madde madde anlaşılabilir bir şekilde yazılması gerekir. Olayımızda Kurulumuz Kararında hüküm fıkrasını bu şekilde yazmamış sadece yukarıda belirttiğim gibi 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi

ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" hükümleri uyarınca, 2009 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerinin %1 (yüzde bir) oranında olmak üzere; 2009 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerine göre değişen çeşitli miktarlarda para cezası verilmesine şeklinde belirtmiştir. Bu nedenle de karara katılmıyorum.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Kurulun Yasaya aykırı yönetmeliğin 5.maddesini uygulamaksızın, 16.maddeye göre ve yönetmeliğin 6 ve 7.maddesinde öngörülen olaydaki ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurları da göz önüne alıp, takdir yetkisini kullanarak, ihlalin marka içi rekabeti bozucu bir eylem sonucu meydana geldiği de göz ardı edilmeksizin % 10 (yüzde on) sınırı içinde kalmak koşuluyla sonuç ceza miktarını 2009 mali yılında oluşan gayri safi gelirlerinin takdiren % 0.5 (binde beş)'i olarak tayin etmesi gerekirken aksi yönde, Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in 5.maddesinin ilgili fıkrasını temel ceza olarak ve aynı yönetmeliğin 7.maddesinde öngörülen hafifletici unsurlarda göz önüne alarak; sonuçta 2009 mali yılında oluşan gayri safi gelirlerinin binde % 1 (yüzde bir)'i oranında idari para cezası tesis edilmesi yolunda verdiği kararın 2.maddesine katılmıyorum.

Reşit GÜRPINAR Kurul Üyesi